P01 - 14

ថ្វេលក៏នៅតំបន់វាលឆ្ពោះទៅស្គាល់

សត្វស្លាបនៃប្រទេសកម្ពុជា

រៀបរៀងដោយលោក តាន់ សេដ្ឋា & លោក កូលីន ភូល

មគ្គុទ្ទេសក៍នៅតំបន់វាលឆ្ពោះទៅស្គាល់

សត្វស្លាប

នៃ

ប្រទេសកម្ពុជា

ដោយ លោក តាន់ សេដ្ឋា និង លោក កូលីនភូល

បោះពុម្ពដោយកម្មវិធីរបស់អង្គការសមាគមអភិរក្សសត្វព្រៃនៅកម្ពុជា

ក្រោមកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយនាយកដ្ឋានរុក្ខា-ប្រមាញ់

នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY

ក្រោមជំនួយឧបត្ថម្ភច្រើនជាងគេពីស្ថានទូតអង់គ្លេសប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ភ្នំពេញ

BRITISH AID

ពាន់ សេដ្ឋា និង កូលីន ភូល (២០០៣)

មគ្គុទ្ទេសក៏នៅតំបន់វាលភ្លោះទៅស្គាល់

សត្វស្លាបនៃប្រទេសកម្ពុជា

កម្មវិធីរបស់អង្គការសមាគមអភិរក្សសត្វព្រៃនៅកម្ពុជា ភ្នំពេញ

រូបភាពដោយ *Craig Robson* (២០០០) *A Field guide to the Birds of South-east Asia* ។ *New Holland Publishers (UK) Ltd* ។

ក្រោមការអនុញ្ញាតអោយប្រើប្រាស់រូបភាពពីអ្នកនិពន្ធ និង អ្នកបោះពុម្ពផ្សាយ ។

រចនា និង បញ្ចូលរូបភាពដោយ កញ្ញា សុត សុភ័ណ្ឌ

សហការកែសំរួលដោយ លោក លិ វុឌ្ឍី លោក កែវ អូម៉ាលីស្ស និង លោក សេង គីមហ៊ាត់

បោះពុម្ពដោយរោងពុម្ព *JSRC* ភ្នំពេញ

ការផ្សាយរបស់

អង្គការសមាគមអភិរក្សសត្វព្រៃ

អាស័យដ្ឋាន ផ្ទះលេខ ២១ ផ្លូវលេខ ២១ សង្កាត់ទន្លេបាសាក់

ប្រអប់សំបុត្រលេខ ១៦២០ ភ្នំពេញ

ទូរស័ព្ទ ទូរសា ០២៣ ២១៧ ២០៥

Email: cambodia@wcs.org

www.wcs.org

A Field Guide to the

BIRDS
of
CAMBODIA

Tan Setha and Colin Poole

Published by Wildlife Conservation Society Cambodia Program in collaboration with the Department of Forestry and Wildlife of the Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries.

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY

Primary Funding from the British Embassy, Phnom Penh.

BRITISH AID

Tan Setha and Poole, C. M. (2003)
A Field Guide to the Birds of Cambodia.
Wildlife Conservation Society Phnom Penh (WCS)
Cambodia Program.

Pictures © Craig Robson (2000) A Field Guide to the Birds of South-east Asia. New Holland Publishers (UK) Ltd. Used with kind permission of the author and publishers.

Designed by: Soth Sophorn

Edited and proof read by: Lic Vuthy, Keo Omaliss and Seng Kim Hout

Printed by JSRC Printing House, Phnom Penh

Copies available from:
Wildlife Conservation Society (WCS) Cambodia Program,
21 Street 21, Tonle Bassac,
PO Box 1620,
Phnom Penh

Tel./fax 023 217205
Email: cambodia@wcs.org
www.wcs.org
2003

មាតិកា

មាតិកា..ទំព័រ

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ...១

សេចក្តីផ្តើម :..៣

វិធីប្រើប្រាស់សៀវភៅ :...៤

ផ្នែកផ្សេងៗនៃសត្វស្លាប :...៥

ការអភិរក្សសត្វស្លាបនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា :.............................៦

តំបន់សត្វស្លាបសំខាន់ៗមួយចំនួននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ៧

ការកត់ត្រាសត្វស្លាប : ១០

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅទីក្រុងនិងជនបទ :..................................១២
ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅតំបន់ដីសើម :......................................៤០

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅតំបន់ព្រៃ :..៩៤

បញ្ជីឈ្មោះសត្វស្លាបប្រទេសកម្ពុជា :..១៤៩
- ស្ថានភាពគំរាមកំហែង :
- លេខកូដសំគាល់ស្ថានភាពផ្លាស់ប្តូររបស់សត្វស្លាប :......................១៥០
- សន្ទានុក្រម :
- បណ្ណាល័យសាស្ត្រ :

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ដំបូងយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ ឯកឧត្តម **ចាន់ សារុន** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួង កសិកម្មរុក្ខា-ប្រមាញ់ និងនេសាទ ដែលជានិច្ចកាលឯកឧត្តមតែងតែលើកស្ទួយគាំទ្រ និង លើកទឹកចិត្តដល់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវ ក៏ដូចជាបញ្ញវន្តនិស្សិតទាំងឡាយដែលមានចិត្តអំណត់តស៊ូក្នុងការងារដើម្បីជួយជាប្រយោជន៍ដល់ប្រជាជនខ្មែរក៏ដូចជាប្រយោជន៍ដើម្បីប្រទេសជាតិ យើងបានរីកចំរើនហើយខ្ញុំសង្ឃឹមថាសៀវភៅនេះពិតជាធ្វើអោយឯកឧត្តមពេញចិត្តនូវស្នាដៃដែលជាលទ្ធផលរបស់មន្ត្រីនាយកដ្ឋានរុក្ខា-ប្រមាញ់កក្នុងកិច្ចសហការជាមួយអង្គការ *WCS* ប្រចាំប្រទេសកម្ពុជា។

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណជាពិសេសដល់ លោក **ទី សុគន្ធ** ប្រធាននាយក ដ្ឋានរុក្ខា-ប្រមាញ់ ដែលបានបញ្ជូនរូបខ្ញុំបាទមករួម សហការជាមួយអង្គការ *WCS* លើការសិក្សាស្រាវជ្រាវសត្វព្រៃ ពិសេសសត្វស្លាបនៅកម្ពុជា។

សូមរំលឹកដល់មនសិកាលោក **ឡៅ គឹមសុខ** អតីតប្រធានការិយាល័យការពារសត្វព្រៃដែលបានផ្តួចផ្តើមរៀបចំកម្មវិធីការពារសត្វព្រៃកម្ពុជាដំបូងបង្អស់ក្រោយថ្ងៃ៧មករា ១៩៧៩ និងជាមនុស្សទីមួយដែលបានចូលរួមក្នុងការស្ថាបនាសួនសត្វភ្នំតាម៉ៅ។

យើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណផងដែរដល់លោក **អ៊ុក ស៊ីផាន** អនុប្រធាននាយកដ្ឋានរុក្ខា-ប្រមាញ់ ទទួលបន្ទុកវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃ។ ព្រមទាំងលោក **ខៀវ សារុន** ប្រធានវិទ្យាស្ថានសិក្សាស្រាវជ្រាវព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃ និងលោក **ឈោក ម៉ែន គិមឿន** ប្រធានការិយាល័យការពារសត្វព្រៃ ដែលបានគាំទ្រដល់សកម្ម ភាពការងាររបស់ខ្ញុំបាទដោយសុទ្ធចិត្ត។ សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណពិសេសដល់លោក **លិ ខុន្នី** ដែលបានតាមដាន-និង ជួយជ្រោមជ្រែងរាល់សកម្មភាពការងារដែលមានប្រយោជន៍ទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំបាទក្នុងន័យស្ថាបនាអោយបានរីកចំរើន។

សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រៅលជ្រៅដល់ **កញ្ញា សុត សុភ័ណ្ឌ** ដែលបានរៀបចំរចនាកែលំអរ និងបញ្ចូលរូបភាពក្នុងសៀវភៅនេះអោយកាន់តែមានភាពរស់រវើកសំរាប់ជាចំណីអារម្មណ៍របស់មិត្តអ្នកអាន។

ក្នុងនាមជាអ្នករៀបរៀងសៀវភៅ **"សត្វស្លាបនៃប្រទេសកម្ពុជា"** ជាលើកទី២នេះយើងខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណដល់ក្រុមអ្នករៀបរៀងសៀវភៅសត្វស្លាបលើកទីមួយរួមមាន : លោក **ស៊ុន ហ៊ាន** លោក **កែវ អូម៉ាលីស្ស** លោក **សេង គីមហ៊ត់** លោក **ហេង មុនីនាថ** និង លោក Colin Poole ដែលបានពុះពាររាល់ការងារលំបាកទាំងឡាយ ពីដំបូងបើមិនដូច្នេះទេសៀវភៅសត្វ ស្លាបលើកទី២នេះក៏មិនអាចកើតមានឡើងបានដែរ។

សូមថ្លែងអំណរគុណដល់មិត្តរួមការងារទាំងអស់ដែលពុំបានរាប់ឈ្មោះក្នុងការរួមគ្នាសិក្សាស្រាវជ្រាវរាល់ប្រភេទសត្វស្លាបជាច្រើនដែលមានវត្តមាននៅតំបន់ជាច្រើនក្នុងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

ចុងក្រោយសូមថ្លែងអំណរគុណដល់មិត្តរួមការងារអន្តរជាតិរួមមានលោក **Pete Davidson** និង លោក **Frédéric Goes** ចំពោះការផ្តល់នូវទស្សនៈទានល្អៗជាច្រើនលើរាល់ប្រភេទសត្វស្លាបទាំងឡាយដើម្បី អោយសៀវភៅនេះកាន់តែមានភាពសុក្រឹត្យ ។

ជាចុងក្រោយសូមថ្លែងអំណរដល់ក្រុមសប្បុរសជនអន្តរជាតិរួមមានលោក **Craig Robson** និង លោក **Jo Hemmings** ដែលបានផ្តល់ការអនុញ្ញាតអោយប្រើប្រាស់រូបភាពក្នុងសៀវភៅ "*A Field Guide to the Birds of South-east Asia*" បោះពុម្ពដោយរោងពុម្ព *New Holland Publishers ltd* សំរាប់ដាក់បញ្ចូលក្នុងសៀវភៅនេះ។ សូមថ្លែងអំណរគុណដល់ អស់លោកវិចិត្រករទាំងអស់ដែលមានក្នុងសៀវភៅ **Craig Robson** នេះរួមមានលោក: **Richard Allen, Tim Worfolk, Stephen Message, Jan Wilczur, Clive Byers, Mike Langman, Ian Lewington, Christopher Schmidt, Andrew Mackay, John Cox, Anthony Disley, Hilary Burn, Daniel Cole and Martin Elliot.** យើងសូមអរគុណផងដែររោងពុម្ព *Christopher Helm Ltd* លើសៀវភៅដែលមានឈ្មោះ ថា " *Pipits and Wagtails* " និពន្ធដោយលោក **Per Alström** និង លោក **Krister Mild** ចំពោះរូបភាពសត្វស្លាបខ្ញប់ដីមេគង្គលើ (*Motacilla samveasnae*) ។ និងសូមថ្លែងអំណរគុណផងដែរដល់លោក **Nigel Redman** និងវិចិត្រករ លោក **Bill Zetterström** ក្នុងបេសកកម្មស្រាវជ្រាវសត្វស្លាបនេះ។

រូបភាពផែនទី ដោយលោក **Etienne Delattre** ។

អ្នកឧបត្ថម្ភថវិការដ៏ច្រើនជាងគេលើការបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅនេះដោយស្ថានទូតអង់គ្លេសប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ អ្នកឧបត្ថម្ភថវិការផ្សេងទៀតលើការបោះពុម្ពសៀវ-ភៅនេះដែររួមមាន *UNDP-GEF* នៃគំរោងអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងតំបន់ទេសភាពនៅភូមិភាគខាងជើង និង *Danida* នៃគំរោងអភិវឌ្ឍន៍សមត្ថភាពថ្នាក់ជាតិ និង *World Bank-GEF* នៃគំរោងគ្រប់គ្រងជីវៈចំរុះ និងតំបន់ការពារ ។

ភ្នំពេញ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០០៣

សេចក្តីផ្តើម:

សៀវភៅ **ចក្ខុទេ្ចកំនៅតំបន់វាលឆ្កោះទៅស្គាល់ "សត្វស្លាបនៃប្រទេសកម្ពុជា"** ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងជាលើកទី២ក្រោមការជួយឧបត្ថម្ភបោះពុម្ពដោយមូលនិធិរបស់ស្ថានទូតអង់គ្លេសតាមរយៈអង្គការសមាគមអភិរក្សសត្វព្រៃ (WCS)។ សូមបញ្ជាក់ផងដែរថាសៀវភៅសត្វស្លាបប្រទេសកម្ពុជានេះត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងលើកទី១នៅឆ្នាំ១៩៩៨មានចំនួន២០០០ក្បាលហើយដោយសារតែសៀវភៅនេះជាទីចាប់អារម្មណ៍ និងជក់ចិត្តសំរាប់មិត្តអ្នកសិក្សាក៏ដូចជាមិត្តអ្នកអានផងនោះទើបសៀវភៅនេះត្រូវបានចែកចាយអស់តាំងពីឆ្នាំ២០០០មកម្លេះ។ ការចេញផ្សាយសៀវភៅសត្វស្លាបលើកទី២នេះមានគោលបំណងផ្តល់ជាបច្ច័យលើការយល់ដឹងពីសត្វស្លាបនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាជាពិសេសផ្សព្វផ្សាយនូវចំណេះដឹងថ្មីៗថែមទៀតដល់ស្រទាប់អ្នកសិក្សាទាំងឡាយក៏ដូចជាយុវវ័យសម័យថ្មីដែលជាទំពាំងស្នងឬស្សីសំរាប់ប្រទេសជាតិទៅអនាគត។ ជាមួយនេះដែរការបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅ **ចក្ខុទេ្ចកំនៅតំបន់វាលឆ្កោះទៅស្គាល់ "សត្វស្លាបនៃប្រទេសកម្ពុជា"** លើកទី២នេះយើងបានកែប្រែ និងបញ្ចូលបន្ថែមនូវលក្ខណៈជាច្រើនដូចជា :

-រាល់លក្ខណៈជីវសាស្ត្រនៃប្រភេទសត្វស្លាបនិមួយៗត្រូវបានផ្ទៀងផ្ទាត់ និងកែសំរួលយ៉ាងម៉ត់ចត់អំពីអត្តសញ្ញាណកម្ម ប្រភេទទីជំរក របាយ រដូវពងកូន ដើម្បីអោយមិត្តអ្នកស្រាវជ្រាវ ឬមិត្តអ្នកអានបានទទួលព័តមានកាន់តែច្រើន។

-បានបញ្ចូលបន្ថែមនូវប្រភេទសត្វស្លាបថ្មីៗ និងផ្សេងៗទៀតជាច្រើនដែលទើបកត់ត្រាបានក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។

-បានបញ្ចូលបន្ថែមនូវរូបភាពសត្វស្លាបប្រភេទសំខាន់ៗមួយចំនួនថែមទៀតដែលយើងទើបកត់ត្រាបាន។

-បានកែប្រែ និងបញ្ចូលបន្ថែមនូវឈ្មោះប្រភេទសត្វស្លាបនិមួយៗ ជាភាសាខ្មែរស្ទើរតែទាំងអស់។

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាអ្នកយល់ដឹងពីសត្វស្លាបនៅមានតិចតួចណាស់ ហើយការសិក្សាស្រាវជ្រាវក៏មិនទាន់មានលក្ខណៈទូលំទូលាយនៅឡើយដែរ។ ដូច្នេះការស្រាវជ្រាវបន្ថែមជារៀងរាល់ថ្ងៃ គឺជាតម្រូវការមួយដ៏មានតម្លៃបំផុតចំពោះការយល់ដឹងពីសត្វស្លាបនៅក្នុងប្រទេសយើងនេះ។ សត្វស្លាបដែលមានគ្រប់ទីកន្លែងនៃប្រភេទទីជំរកចំនួន ៣០៣ ប្រភេទត្រូវបានបង្ហាញជារូបភាពពណ៌នៅក្នុងសៀវភៅនេះ។ ទាំងនេះគឺសំរាប់ជាជំនួយដល់សំណាក់មនុស្សគ្រប់រូបដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្ម និងរៀនបន្ថែមអំពីប្រភេទសត្វស្លាប។ ក្នុងនោះមានសត្វស្លាបចំនួន ៥២ ប្រភេទដែលជាប្រភេទទទួលការគំរាមកំហែងហើយដែលកំពុងឈាន ទៅ រកការផុតពូជទាំងនៅក្នុងតំបន់ និងក្នុងពិភពលោក។

កម្ពុជាគឺជាប្រទេសមួយដែលសំបូរព្រៃឈើគ្រប់ប្រភេទដែលផ្តល់ជំរកដល់ប្រភេទ

សត្វស្លាបសំខាន់ៗជាច្រើន ហើយយើងសង្ឃឹមថា វត្តមាននៃទីជំរកទាំងនេះនឹងជួយក្នុងការចាត់ទុកប្រទេសកម្ពុជាគឺជាប្រទេសសំខាន់មួយសំរាប់ផ្តល់ជំរកដល់ប្រភេទសត្វស្លាបជាច្រើនទៀតដែលកំពុងទទួលការគំរាមកំហែង ក្នុងទិសដៅដើម្បីអភិរក្សប្រភេទទាំងនោះទៅថ្ងៃអនាគត។

សៀវភៅនេះត្រូវបាន បែងចែកជាបីជំពូក រួមមានៈ

ក-ជំពូកទី ១: សេចក្តីផ្តើម ដែលនិយាយអំពីវិធីប្រើប្រាស់សៀវភៅ និងគំនូសបំព្រួញដែលបង្ហាញពីផ្នែកសំខាន់ៗរបស់សត្វស្លាប។

ខ-ជំពូកទី២: គឺជាផ្នែកសំខាន់បំផុតដែលមានរូបភាពពណ៌ និងអត្ថបទដែលនិយាយអំពីប្រភេទសត្វស្លាបនិមួយៗ។ ជំពូកនេះចែក ចេញជាបីក្រុមទៅតាមប្រភេទទីជំរកនិមួយៗ រួមមាន :

១-ក្រុមទី១: ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅទីក្រុង និងជនបទ។

២-ក្រុមទី២: ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅតំបន់ដីសើម (តំបន់ទឹកសាប និងតំបន់ឆ្នេរ)។

៣-ក្រុមទី៣: ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅតំបន់ព្រៃ។

គ-ជំពូកទី ៣: ជាផ្នែកចុងក្រោយនៃសៀវភៅគឺជាបញ្ជីឈ្មោះសត្វស្លាបទាំងអស់ដែលមានក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាភាសាអង់គ្លេសឡាតាំង និងភាសាខ្មែរ។

វិធីប្រើប្រាស់សៀវភៅ:

១-តើត្រូវរកឈ្មោះប្រភេទសត្វនិមួយៗយ៉ាងដូចម្តេច?

ដើម្បីធ្វើអត្តសញ្ញាណកម្មសត្វស្លាបប្រភេទណាមួយត្រូវអនុវត្តតាមបណ្តាជំហានដូចខាងក្រោម :

I-ត្រូវសំរេចថា តើប្រភេទណាមួយនៅក្នុងជំពូកទាំង ៣ នេះដែលបានពិពណ៌នាអំពីជំរករបស់សត្វដែលអស់លោកអ្នកបានឃើញ។ ឧទាហរណ៍: ប្រសិនបើឃើញនៅក្នុងទីក្រុងដូច្នេះយើងត្រូវរកមើលក្រុមប្រភេទសត្វស្លាបដែលរស់នៅតាមទីក្រុង និង ទីជនបទ។

II-បើករកទំព័រដែលមានរូបភាពពណ៌សំរាប់ជំពូកនិមួយៗ។ សត្វស្លាបទាំងអស់នោះត្រូវបានដាក់ក្នុងក្រុមជាមួយគ្នា ដែលមានបណ្តោយខ្លួន និងពណ៌ប្រហាក់ប្រហែលគ្នារួចហើយរកមើលប្រភេទសត្វស្លាបនោះនៅលើសន្លឹករូបភាពពណ៌ដោយផ្ទៀងផ្ទាត់ទៅ នឹងសត្វស្លាបដែលអស់លោកអ្នកបានឃើញ។ ឧទាហរណ៍ : សត្វស្លាបដែលមានបណ្តោយខ្លួនមធ្យម ពណ៌ស និង ខ្មៅ សំលេងពិរោះរណ្តំរស់នៅក្នុងភូមិវាអាចជាសត្វឡាចេកដែលមានលេខរៀងទី ២៥ ។

III- កំណត់សំគាល់លេខរៀងរបស់សត្វ រួចពិនិត្យឈ្មោះវាដែលមានលេខរៀងដូចគ្នានៅក្នុងអត្ថបទមាននៅទំព័រខាងឆ្វេងដៃលោកអ្នក។ ចូរក្រលេកមើលប្រសិនបើអស់លោកអ្នកបានឃើញសត្វដែលបានពិពណ៌នានៅក្នុងអត្ថបទ សូមយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសទៅលើមាឌសត្វស្លាប និងការពណ៌នាអំពីលក្ខណៈសំខាន់ៗរបស់វា។ ឧទាហរណ៍: លេខរៀងទី២៥ជាសត្វឡាចេក ហើយតាមអត្ថបទបង្ហាញថាវាមានសំលេងពិរោះរណ្តំ។

សូមចងចាំថា សត្វស្លាបទាំងអស់មិនមែនរាប់បញ្ចូលសំរាប់តែជំរកពិសេសណាមួយនោះទេ តែផ្ទុយទៅវិញសត្វស្លាបដែលគេឃើញញឹកញាប់នៅក្នុងទីក្រុង និង តាមភូមិស្រុកនានាក៏អាចឃើញមាននៅទីជំរកផ្សេងៗទៀតផងដែរ ។ ប្រសិនបើអស់លោកអ្នកមិនអាចស្គាល់ឈ្មោះសត្វស្លាបនោះ លោកអ្នកគ្រាន់តែកំណត់គ្រួសារឱ្យបានជាមុនសិន ថាតើសត្វស្លាបប្រភេទនោះនៅក្នុងក្រុមគ្រួសារណា នោះយើងនឹងអាចដឹងប្រភេទណាមួយនោះនៅក្នុងគ្រួសារតាមរយៈបញ្ជីឈ្មោះសត្វស្លាបកម្ពុជានៅទំព័រខាងក្រោយនៃសៀវភៅនេះហើយយើងក៏អាចដឹងវិធីដើម្បីរកឈ្មោះសត្វស្លាបទាំងនោះនៅក្នុងសៀវភៅដទៃទៀតដែរ ។

២ -<u>ការកែប្រែ:</u>

យើងបានកែប្រែនូវឈ្មោះសត្វស្លាបមួយចំនួនជាភាសាខ្មែរអាស្រ័យទៅតាមឈ្មោះដែលប្រជាជនមូលដ្ឋានបានហៅ ប្រភេទសត្វខ្លះអាចមានឈ្មោះពីរឬបីអាស្រ័យទៅតាមតំបន់ តែក្នុងសៀវភៅនេះខ្ញុំយកតែឈ្មោះពីរយ៉ាងច្រើនតែប៉ុណ្ណោះ ឧទាហរណ៍ ក្នុងតារាងខាងក្រោម :

ល.រ	ឈ្មោះជាភាសាអង់គ្លេស	ឈ្មោះជាភាសាឡាតាំង	ឈ្មោះចាស់	ឈ្មោះថ្មី
១	White-shouldered Ibis	*Pseudibis davisoni*	កុក្កូនខ្មៅ	ត្រយ៉ងចំកំកស
២	Great Slaty Woodpecker	*Mulleripicus pulverulentus*	ត្រសេះធំប្រផេះ	ត្រសេះដរី
៣	Woolly-necked Stork	*Ciconia episcopus*	សត្វកស	ត្រុំ ឬ កុកពាក់អំបោះ
៤	Giant Ibis	*Pseudibis gigantea*	កុយក្ស	ត្រយ៉ងយក្សឬឪលើក
៥	Chestnut–headed Partridge	*Arborophila cambodiana*	ក្រួចសំពៅ	ក្រួចសំពៅឬមាន់ក្រិច
៦	Common Hoopoe	*Upupa epops*	បាគូ	បាគូ ឬ កាពុតញើង
៧	Japanese Quail	*Coturnix japonica*	ក្រួចសំពៅ	ក្រួចទ្រូងស
៨	Green Peafowl	*Pavo muticus*	ក្ងោកបៃតង	ក្ងោក

<u>ផ្នែកផ្សេងៗនៃសត្វស្លាប:</u>

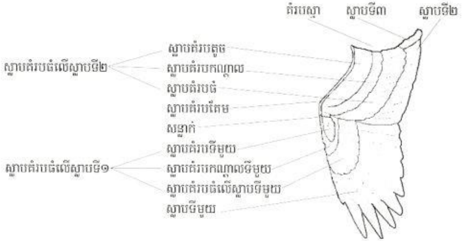

ការអភិរក្សសត្វស្លាបនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា:

១-ការគំរាមកំហែង:

មានការគំរាមកំហែងជាចំបង ២ ករណីចំពោះសត្វស្លាបនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា :

I- ការបរបាញ់: សត្វស្លាបជាច្រើនប្រភេទនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានគេបរបាញ់ធ្វើជាអាហារ ឬ ធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ជាពិសេសគឺពពួកសត្វស្លាបទឹកធំៗដូចជា ត្រដក់ រនាល ក្រៀល ... ។ល។ ឬត្រូវបានគេប្រមូលយកពង-កូនពីសំបុក។ ប្រសិនបើសកម្មភាពនេះ នៅតែបន្តប្រភេទសត្វស្លាបទាំងនេះនឹងពិបាកជួយស្រោចស្រង់ហើយអាចនឹងផុតពូជនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

II- ការបំផ្លាញទីជំរក: បណ្តាប្រភេទសត្វជាច្រើនត្រូវបានគំរាមកំហែង នឹងអាចឈានទៅរកការផុតពូជនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាដោយសារការបំផ្លាញទីជំរករបស់វា។ ជាពិសេសចំពោះប្រភេទសត្វស្លាបព្រៃប្រភេទសត្វស្លាបដែលពងនៅក្នុងរន្ធឈើធំៗ ដូចជាកេងកង ដែលក្រោយពីការកាប់ព្រៃឈើអស់វាមិនអាចមានដើមឈើតទៅទៀតសំរាប់ពងកូនឡើយហើយវានឹងអាចផុតពូជ។ បញ្ហាស្រដៀងគ្នានេះដែរដែលប្រឈមមុខជាមួយសត្វស្លាបទឹកនោះ គឺការបាត់បង់តំបន់ដីសើមដោយសារការអភិវឌ្ឍន៍ហួសកំរិត។

២-សកម្មភាពអភិរក្ស:

ពេលថ្មីៗនេះនាយកដ្ឋានរុក្ខា-ប្រមាញ់បានសហការជាមួយអង្គការអន្តរជាតិនានាជាច្រើនដូចជា: អង្គការ(*WCS*) អង្គការ (*WWF*) អង្គការ (*FFI*) អង្គការ (*CI*) អង្គការ (*ICF*) អង្គការ (*BirdLife International*) និងអង្គការ (*WildAid*) ។ល។ បានចុះសិក្សាស្រាវជ្រាវតំបន់សំខាន់ៗ ជាច្រើនទូទាំងប្រទេសកម្ពុជា។ រាល់កំណត់ត្រាទាំងអស់ ដែលបានពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រភេទសត្វស្លាបត្រូវបានប្រមូលយកមកបញ្ចូលក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយសៀវភៅសត្វស្លាបកម្ពុជាលើកទីពីរនេះ។

យើងសង្ឃឹមថាពតិមានទាំងនេះអាចជាជំនួយដ៏ធំធេងសំរាប់អ្នកសិក្សាស្រាវជ្រាវលើប្រភេទសត្វស្លាបទាំងពេលបច្ចុប្បន្ន និងទៅអនាគតក៏ដូចជាជួយដាស់អារម្មណ៏ដល់ប្រជាជនខ្មែរគ្រប់រូបបានស្គាល់ពីសត្វព្រៃនៅក្នុងស្រុកយើង និងមានគំនិតស្រឡាញ់ និងថែរក្សាសម្បត្តិធម្មជាតិនេះសំរាប់កូនខ្មែរជំនាន់ក្រោយៗទៀត។

តំបន់សត្វស្លាបសំខាន់ៗមួយចំនួននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

មានកន្លែងសំខាន់ៗ ចំនួន១៥កន្លែងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ដែលអាចអោយលោកអ្នកអង្កេតសត្វស្លាបទាំងឡាយបានដូចជា :

១-តំបន់ខ្ពង់រាបភាគខាងជើង: ភាគច្រើនជាតំបន់ព្រៃរបោះ ក្រៅពីនោះមានព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង និង ព្រៃស្រោងគឺជាតំបន់ទេសភាពតែមួយគត់ដែលនៅសេសសល់ធំបំផុតក្នុងបណ្តាប្រទេសឥណ្ឌូចិនភាគខាងត្បូង និងប្រទេសថៃ។ តំបន់នេះទ្រទ្រង់ប្រភេទសត្វស្លាបសំខាន់ៗជាច្រើនដែលមានតែមួយគត់ក្នុងភូមិភាគអាស៊ីអាគ្នេយ៍យើងនេះ។ ប្រភេទសំខាន់ៗដែលត្រូវអភិរក្សក្នុងតំបន់នេះរួមមាន: ប្រភេទត្រយ៉ងយក្ស ត្រយ៉ងចំកំកស ត្មាតទាំងបីប្រភេទ អង្កត់ខ្មៅ ត្រដក់ធំ ត្រដក់តូច ក្រៀល ទាព្រៃស្លាបស និង ក្ងោក ដែលសត្វទាំង នេះភាគច្រើនពងកូននៅក្នុងតំបន់នេះតែម្តង។

២-តំបន់ព្រៃលិចទឹកបឹងទន្លេសាប: ជាតំបន់ដ៏ល្អបំផុតសំរាប់សត្វស្លាបទឹកភាគច្រើនរកស៊ី និងពងកូននៅតំបន់នេះដែលព័ទ្ធជុំវិញទៅដោយព្រៃលិចទឹក។ តំបន់នេះបង្កើតបានជាតំបន់សំខាន់បំផុតក្នុងភូមិភាគអាស៊ីអាគ្នេយ៍សំរាប់សត្វស្លាបទឹកធំៗពងកូនដែលប្រភេទទាំងនេះភាគច្រើនកំពុងទទួលរងការគំរាមកំហែងក្នុងពិភពលោករួមមាន : ទុងប្រផេះ ត្រដក់ធំ ត្រដក់តូច រនាលពណ៌ រនាលស ស្មោញ ត្រយ៉ងខ្លួនស ពពូលទឹក និង អកត្រីក្បាលប្រផេះ។

៣-តំបន់ទំនាបវាលស្មៅលិចទឹកបឹងទន្លេសាប: ក្រៅពីតំបន់ដែលស្ថិតនៅជុំវិញ និងក្បែរបឹង គឺជាតំបន់វាលស្មៅ និង ព្រៃគុម្ពោតលិចទឹកតាមរដូវកាល ព្រមទាំងវាលស្រែ។ តំបន់ទាំងនេះមានសារ:សំខាន់ដែលផ្តល់ទីជំរកដ៏ល្អសំរាប់ពពួកសត្វស្លាបដែលទទួលរងការគំរាមកំហែងមួយចំនួន និងជាតំបន់សំរាប់សត្វស្លាបទាំងនេះពងកូនទៀតផង រួមមាន: សត្វខ្សឹប ឬ

ទ្រមាក់អណ្តើក ចាបដូនតាវាលស្រែ (ជាប្រភេទអន្តោប្រវេសន៍) និងឥន្ទ្រីយ៍ជាដើម។ ព្រមទាំងជាតំបន់សំខាន់សំរាប់សត្វស្លាបទឹកដទៃទៀតរកចំណើផងដែរ។

៤-ផ្លូវទឹកទន្លេមេគង្គ: ផ្លូវទឹកទន្លេមេគង្គ និង ដៃរបស់វាចាប់ពីព្រំដែនឡាវ និងព្រំដែនវៀតណាមចុះមក គឺជាតំបន់ដែលមានទីជំរកដ៏ល្អដូចជា វាលខ្សាច់លិចទឹកតាមរដូវកាល គ្រួស និងផ្ទាំងថ្មដែលមានរុក្ខាជាតិដុះ ហើយបានផ្តល់អំណោយផលដ៏ល្អសំរាប់ប្រភេទសត្វស្លាបសំខាន់ៗមួយចំនួនរស់នៅ និងពងកូនដូចជា: ខ្ទប់ដីមេគង្គលើ រំពេរពោះខ្មៅ សត្វជង្គង់ក្រាស់ចំពុះខ្មៅ ទន្រ្ទីតទន្លេ ត្រចៀកកាំកន្ទុយខ្សែពីរ ត្រចៀកកាំទន្លេត្នោតលាត ត្រដេវវិចទន្លេ។

៥-តំបន់ជួរភ្នំអាណាមភាគខាងត្បូង: តំបន់ខ្ពង់រាបទាំងនេះគ្របដណ្តប់ទៅដោយព្រៃស្រោង និងពាក់កណ្តាលស្រោងដែលស្ថិតនៅភូមិភាគឦសាននៃប្រទេសរួមមានខេត្តរតនៈគិរី និងមណ្ឌលគិរី។ ប្រភេទសត្វស្លាបសំខាន់ៗ ដែលទទួលរងការគំរាមកំហែងក្នុងពិភពលោកក្នុងតំបន់នេះដូចជា: ទទាទ្រូងលឿង និងមាន់ទោប្រាក់ពណ៌ប្រផេះបៃតងជាដើម។

៦-តំបន់ព្រៃកោងកាងចាត់ចាច: ជាតំបន់មានព្រៃកោងកាង និងតំបន់វាលភក់ដែលទទួលទឹកជំនោរនាចស្ថិតនៅតាមឆ្នេរសមុទ្រនៃប្រទេសកម្ពុជា។ សារៈសំខាន់នៃតំបន់ទាំងនេះគឺជាទីជំរករបស់ពពួកសត្វស្លាបសមុទ្រដែលភាគច្រើនជាប្រភេទអន្តោប្រវេសន៍ទៀតផង។ ហើយតំបន់ទាំងនេះក៏អាចជាជំរកពងកូនរបស់ពពួក ត្រដក់តូច និងរនាលស។

៧-តំបន់កោះក្នុងសមុទ្រ: តំបន់កោះមួយចំនួនក្នុងសមុទ្របានផ្តល់ជាកន្លែងពងកូនដ៏សំខាន់សំរាប់សត្វស្លាបសមុទ្រ ដូចជា ពពួក: សត្វក្បាលធំខ្សាច់ ព្រាបកោះ ព្រាបស-ខ្មៅ និងពពួក រំពេផ្សេងៗទៀត។

៨-តំបន់ជួរភ្នំក្រវាញ: ជាតំបន់ព្រៃស្រោងខ្ពង់រាបនៃជួរភ្នំក្រវាញ រួមបញ្ចូលទាំងជួរភ្នំដំរីនៅភាគនិរតីនៃប្រទេស ដែលត្រូវបានការចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងក្នុងពេលថ្មីៗនេះអំពីវត្តមានសត្វស្លាបសំខាន់ៗក្នុងតំបន់នេះ។ មានសត្វស្លាបពីរប្រភេទដែលជាប្រភេទស្ថានិក ដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ជួរភ្នំនេះគឺ ក្រួចសំពៅ ឬ មាន់ក្រិច និងកម្ពុជាចកវិក ។

<u>តំបន់តូចៗសំខាន់ផ្សេងទៀត:</u>

៩-តំបន់ឧទ្យានជាតិរាម

១០-តំបន់ឧទ្យានជាតិបូកគោ

១១-តំបន់ឧទ្យានជាតិគិរីរម្យ

១២-តំបន់អភិរក្សសត្វក្រៀលអាងត្រពាំងថ្ម

១៣-តំបន់ទន្លេមេគង្គលើ

១៤-តំបន់វាលភក់បាសិត

១៥-តំបន់វាលភក់បាសាក់

តំបន់សត្វស្លាបសំខាន់ៗមួយចំនួននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

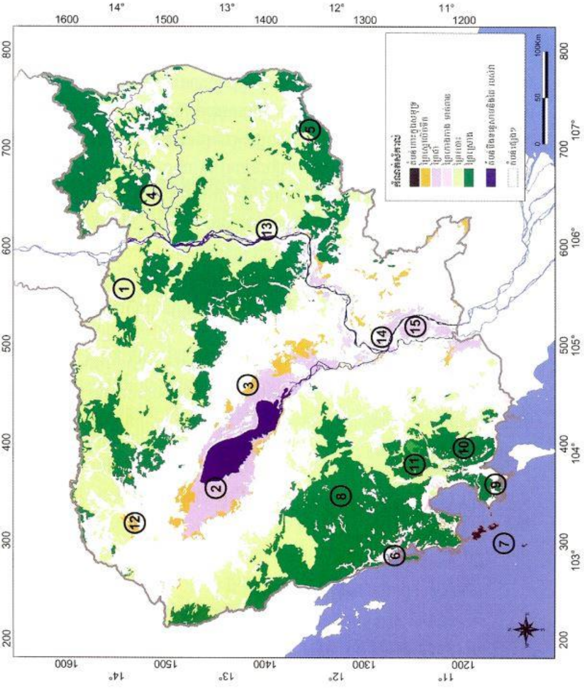

ការកត់ត្រាសត្វស្លាប

កំណត់ត្រាគឺមានសារៈប្រយោជន៍ខ្លាំងណាស់ប្រសិនបើអស់លោកអ្នកអាចកត់ត្រាសត្វស្លាបទាំងឡាយនៃការអង្កេតណាមួយរបស់អស់លោកអ្នក ជាពិសេសប្រភេទសត្វស្លាបដែលកំពុងទទួលការគំរាមកំហែង ។ ពត៌មានដែលត្រូវកត់ត្រាចូលមានជាគំរូដូចខាងក្រោម :

- ឈ្មោះប្រភេទសត្វស្លាប (ជាភាសាខ្មែរ ហើយបើមានលទ្ធភាពអាចជាភាសាអង់គ្លេសផងដែរ) ។
- ទីកន្លែង (ទាំងនៅក្នុងស្រុក និង ខេត្ត)
- កាលបរិច្ឆេទ
- លេខកូអរដោនេ (*UTM*)
- ចំនួនសត្វដែលអស់លោកអ្នកបានឃើញ
- ប្រភេទទីជំរក
- ឥរិយាបថរបស់សត្វស្លាប ។ <u>ឧទាហរណ៍</u>: វាកំពុងរកស៊ីនៅលើដី ឬ លើដើមឈើ ? វាស្រែក? វាកំពុងធ្វើសំបុក? ... ។ល ។
- ឬអ្នកអាចគូររូបសត្វស្លាបនោះដោយបញ្ជាក់លើចំនុចសំខាន់ទាំងឡាយដែលអ្នកចាប់អារម្មណ៍ ។

យើងខ្ញុំជឿជាក់ថាកង្វះខាតទាំងឡាយប្រាកដជាកើតមានឡើងដោយមិនអាចប្រកែកបាន ក្នុងនាមជាអ្នករៀបរៀងកែសំរួល និងបោះពុម្ពផ្សាយនៃសៀវភៅសត្វស្លាបប្រទេសកម្ពុជាលើកទីពីរនេះ យើងខ្ញុំសូមខន្តីអភ័យទោសពីសំណាក់មិត្តអ្នកអានទាំងឡាយនឹងរង់ចាំទទួលគ្រប់ពេលវេលានូវមតិកែលំអរក្នុងន័យស្ថាបនាជានិច្ច នោះគឺក្នុងគោលដៅតែមួយគត់គឺអភិរក្ស សត្វព្រៃនៅកម្ពុជាដើម្បីកូនចៅយើងទៅជំនាន់ក្រោយៗទៀត ។

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅទីក្រុង និងជនបទ

Birds of Town and Countryside

1 -ក្រួចអ៊ីត: Barred Buttonquail *Turnix suscitator* ១៥-១៧,៥ ស.ម
ជាទូទៅសត្វស្លាបមានចំពុះ និងជើងពណ៌ប្រផេះ ពោះពណ៌ត្នោតទុំ ទ្រូងអង្កន់ខ្មៅញឹក។ ញី: បំពង់ក និងទ្រូងផ្នែកខាងលើពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: វាលស្មៅស្ងួត គុម្ពោតព្រៃ និងដំណាំកសិកម្ម។ សភាព: វត្តមានគ្រប់រដូវ សំបូរនៅតំបន់វាលទំនាប។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ធ្នូ ដល់ខែ កញ្ញា។

2 -ក្រួចតូច: Small Buttonquail *Turnix sylvatica* ១៣-១៤ ស.ម
ញី: ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ត្នោតខ្ចី និងមានឆ្នូតខ្មៅ។ ឈ្មោល: ខ្នងពណ៌ទឹកក្រូចចាស់។ ទីជំរក: វាលស្មៅស្ងួត គុម្ពោតព្រៃ។ សភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិថុនា ដល់ កញ្ញា។

3 -ក្រួចទ្រូងខៀវ: Blue-breasted Quail *Coturnix chinensis* ២០ ស.ម
មាឌល្អិត ឈ្មោល: ផ្នែកខ្នងប្រផេះស្រ អាប់ជាងក្រួចដទៃបំពង់កខ្មៅទ្រូងស ពោះឈាមជ្រូក។ ញី: ពណ៌លឿងក្រម៉ៅ។ ទីជំរក: វាលស្មៅ វាលស្រែ។ សភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ។

4 -លលកទ្រាំង: Red Collared Dove *Streptopelia tranquebarica* ២៣-២៤,៥ ស.ម
ឈ្មោល: មាឌមធ្យម ក្បាលមានពណ៌ខៀវខ្ចី មានចំកំកលើខ្មៅ ដងខ្លួនជាទូទៅពណ៌ត្នោតទុំ ចុងខ្នងនិងលើកន្ទុយពណ៌ប្រផេះ។ ញី: ស្រដៀងឈ្មោលដែរតែសំបុរដងខ្លួនជាទូទៅពណ៌ត្នោតខ្ចី ពេលហើរកន្ទុយឆ្លាស់ក្រៅពណ៌ស។ ទីជំរក: តំបន់វាលលំហស្ងួត ព្រៃគុម្ពោត និងតំបន់ កសិកម្ម។ សភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំមានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ។

5 -លលកបាយ: Spotted Dove *Streptopelia chinensis* ៣០-៣១ ស.ម
ពេលពេញវ័យ: បន្ទុលក្បាលពណ៌ប្រផេះ ខ្នងពណ៌ត្នោតចាស់ និងមានឆ្នូតៗខ្មៅពាសពេញ។ មានចំកំកលើធំ លាយអុជៗសខ្មៅ ផ្នែកពោះពណ៌ត្នោតខ្ចី ពេលហើរបង្ហាញនូវកន្ទុយតំរៀបជាកាំ និងចុងកន្ទុយជ្រលក់ស។ ទីជំរក: តាមតំបន់កសិកម្ម ព្រៃគុម្ពោត វាលលំហ។ សភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ។

6 -ព្រាបស្រុក: Rock Pigeon *Columba livia* ៣៣ ស.ម
ជាទូទៅសត្វស្លាបមានពណ៌ប្រផេះស្រាលតែស្លាបមានឆ្នូតខ្មៅពីរ។ កពណ៌បៃតងរលោង ចុងកន្ទុយពណ៌ខ្មៅ ប្រភេទខ្លះពណ៌សសុទ្ធតែម្តង។ ទីជំរក: ទីក្រុង ទីប្រជុំជន តាមភូមិច្រាំងថ្ម និងតាមបណ្តាតំបន់កសិកម្ម។ ជីវភាពត្រូវ: រកចំណីនៅតាម ជើងភូមិ ឬទីប្រជុំជន។ សភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ។

1 ក្រួចអ៊ិត

2 ក្រួចតូច

3 ក្រួចទ្រូងខៀវ

4 លលកទ្រាំង

5 លលកបាយ

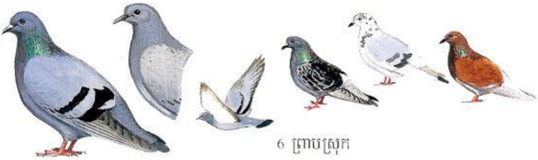

6 ព្រាបស្រុក

7 -ស្ទាំងស្លាបឆែត: Shikra *Accipiter badius* ៣០-៣៦ ស.ម

ឈ្មោល: ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះព្រលែត ចុងស្លាបហើរទី១ពណ៌ខ្មៅ បំពង់កសដោយមានដៅឆ្នូតពណ៌ប្រផេះ។ មានឆ្នូតៗអង្កន់ញីកពណ៌លឿងនៅផ្នែកពោះ។ ចំកណ្តាលបណ្តោយកន្ទុយខាងក្រោមមានឆ្នូតទទឹងពណ៌ប្រផេះ៤កង់ និង ភ្នែកក្រហម។ ញី: មាឌធំជាងឈ្មោល ភ្នែកលឿង ផ្នែកខ្នងពណ៌លឿងខ្ចី ឆ្នូតកន្ទុយច្បាស់ជាងឈ្មោល។ ទីជំរក: តាមព្រៃល្បោះ ព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង ចំការធំៗ និងតំបន់វាល។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ និងមានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់មេសា។

8 -ស្ទាំងលលក: Black-shouldered Kite *Elanus coeruleus* ៣១-៣៥ ស.ម

ពេញវ័យ: កន្ទុយខ្ចី គែមលើនៃស្លាបពណ៌ខ្មៅ ស្លាបទី១ផ្នែកក្រោមពណ៌ខ្មៅ ផ្ចត់ស្លាបរាងជាអក្សរ V នៅ ពេលសំកាំង។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ដើមទ្រូង និងផ្នែកខ្នងពណ៌លឿងខ្ចី សំលេងឮពីយូ ពីយូ នៅពេលដែលវាបង្ហួតរាង។ ទីជំរក: តំបន់វាលលំហរួមទាំងតំបន់កសិកម្ម រយៈកំពស់មិនលើសពី ១៥០០ម។ ជីវសាស្ត្រ: ហើរសំកាំងដើម្បីរកចំណី។ ស្ថានភាព: វត្តមានគ្រប់រដូវ និងមានគ្រប់ទីកន្លែង ពិសេសតំបន់វាលទំនាប។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ។

9 -ខ្លែងស្រាក: Barn Owl *Tyto alba* ៣៤-៣៦ ស.ម

ផ្នែកពោះពណ៌ប្រផេះ និងផ្នែកខ្នងពណ៌មាស ព្រមទាំងមានអុជជាជួរៗ ចាប់ពីបន្ទួលក្បាលរហូតដល់ដើមផ្ទាំងស្លាប និងផ្នែកពោះទាំងមូល។ ភ្នែកពណ៌ត្នោចាស់។ ទីជំរក: តាមតំបន់វាលលំហវាលស្រែ ដំណាំកសិកម្ម វាលភក់ ទីប្រជុំជន និងទីក្រុង។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ។

10 -ក្អែក: Large-billed Crow *Corvus macrorhynchos* ៤៨-៥៩ ស.ម

មានបណ្តោយខ្លួនធំពណ៌ខ្មៅលាត មានចំពុះធំ ក្បាលមានកំប៉ោយបន្តិច គន្លងហើរត្រង់។ សំលេងខ្លាកៗ ដូចជាស្អក។ ទីជំរក: តំបន់វាលលំហ តំបន់ព្រៃ ព្រៃកោងកាង ទីប្រជុំជន និងទីក្រុង។ ជីវសាស្ត្រ: ចូលចិត្តរកស៊ីក្បែរភូមិ និងទីប្រជុំជន។ ក្អែកចូលចិត្តស៊ីពងសត្វស្លាបទឹកដទៃនៅតាមជំរុំពងកូននានា។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ និងមានគ្រប់ទីកន្លែងហើយច្រើនបំផុតតំបន់បឹងទន្លេសាប។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែមករា ដល់ មិថុនា។

7 ស្ទាំងស្លាបផែក

8 ស្ទាំងលលក

9 ខ្លែងស្រាក

10 ក្អែក

11 -អន្ទេបខ្មៅ: Black Drongo *Dicrurus macrocercus* ២៧-២៨,៥ ស.ម

ជាទូទៅសត្វស្លាបមានសំបុរខ្មៅ ដងខ្លួនទ្រវែង និងកន្ទុយឆែកជ្រៅ។ មិនទាន់ពេញវ័យមានសំបុររោមសរាងជាស្រកានៅផ្នែកពោះ និងចុងខ្នង។ **ទីជំរក:** ព្រៃគុម្ពោតស្រឡះវាលស្រែ វាលភក់ ទីប្រជុំជន តាមមាត់ផ្លូវ។ **ចរាចរ:** វត្តមាននៅរដូវប្រាំង តែមួយចំនួនវត្តមាន ពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង ពិសេសតំបន់មាត់សមុទ្រ។ **រដូវបន្តពូជ:** ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ សីហា។

12 -ត្រចាក់ខ្លា: Racket-tailed Treepie *Crypsirina temia* ៣០,៥-៣២,៥ ស.ម

មាឌតូចជាងប្រភេទទ្រមាក់ខ្លាផ្សេងៗទៀត។ ខ្លួនមានពណ៌ខ្មៅទង់ដែងភ្លឺ ភ្នែកពណ៌ខៀវ។ កន្ទុយស្រឡូនរីកចុងរាងដូចជាវែក។ **ទីជំរក:** ព្រៃកោងកាង ព្រៃគុម្ពោត ដុំឈុះព្រៃក្មេង ព្រៃឫស្សី ព្រៃល្បោះ។ **ចរាចរ:** វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ និងមានគ្រប់ទីកន្លែង។ **រដូវបន្តពូជ:** ចាប់ពី ខែ មេសា ដល់ សីហា។

13 -តាវ៉ៅស្រុក: Plaintive Cuckoo *Cacomantis merulinus* ២១,៥-២៣,៥ ស.ម

ឈ្មោល: ក្បាល បំពងក និងទ្រូងមានពណ៌ប្រផេះ ស្លាបពណ៌ខ្មៅព្រលែត និងពោះពណ៌ត្នោត។ **ញី:** ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ក្រហមព្រឿងៗជាមួយ និងអង្កន់ឆ្នូតៗពណ៌ខ្មៅ ពោះពណ៌សព្រលែត អង្កន់ពណ៌ខ្មៅស្រាល។ **សំលេង:** ឈ្មោលយំទៅតាមដែនដីរបស់វា សំលេងរបៀបជាហួចជាប់គ្នារ ដឹក ពីរ...ពីរ...ពីរ...។ **ទីជំរក:** ព្រៃគុម្ពោត តំបន់វាល សួនច្បារ និងទីប្រជុំជន។ **ចរាចរ:** វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ រដូវបន្តពូជជាទូទៅប្រភេទនេះពងដោយផ្ញើជាមួយប្រភេទដទៃទៀតដោយវាមិនក្រាបពងខ្លួនវាឡើយ។

14 -ល្អុតធំ: Greater Coucal *Centropus sinensis* ៤៨-៥២ ស.ម

មានបណ្តោយខ្លួនធំ ក្បាល ក កន្ទុយ និងផ្នែកខាងក្រោមមានពណ៌ខ្មៅរលោងធំជាងល្អុតស្បូវ ស្លាបមានពណ៌ក្រហមជាំ ភ្នែកក្រហម ចំពុះ និងជើងខ្មៅ។ **សំលេង:** យំជាប់ៗ គ្នា អ៊ូតៗៗៗ ចុងបញ្ចប់ញាប់កាន់តែខ្លាំង។ **ទីជំរក:** តំបន់វាលជាយព្រៃ គុម្ពោតព្រៃ តំបន់វាលស្មៅ តាមស្ទឹងអូរ ព្រៃកោងកាង។ **រដូវបន្តពូជ:** ចាប់ពីខែ មករា ដល់ សីហា។

15 -តាវ៉ៅ: Asian Koel *Eudynamys scolopacea* ៤០-៤៤ ស.ម

ឈ្មោល: ដងខ្លួនទាំងមូលពណ៌ខៀវជាំ បណ្តោយខ្លួនធំ កន្ទុយវែង ភ្នែកពណ៌ក្រហម ចំពុះបៃតង។ **ញី:** ពណ៌ត្នោតចាស់ និងមានឆ្នូតៗ អុជៗសពាសពេញដងខ្លួន។ **សំលេង:** តាវ៉ៅ-តាវ៉ៅ-តាវ៉ៅ រួចរំលឹកឡើងវិញ២-៣នាទីក្រោយមក។ **ទីជំរក:** តំបន់វាលព្រៃគុម្ពោត ព្រៃរបោះ និងតាមសួនច្បារ។ **ចរាចរ:** វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានគ្រប់ទីកន្លែង។ **រដូវបន្តពូជ:** ពងផ្ញើជាមួយសំបុកសត្វស្លាបដទៃ ជាពិសេសសំបុកសត្វក្អែក ។

11 អន្ទេបខ្មៅ

12 ទ្រមាក់ខ្លា

13 តាវ៉ៅស្រុក

14 លួតធំ

15 តាវ៉ៅ

16 -ត្រសេវក្បាលបៃតង: Blue-tailed Bee-eater *Merops philippinus* ២៣-២៤ ស.ម
បន្ទូលក្បាល និងដើមខ្នងពណ៌បៃតង បំពង់កផ្នែកលើពណ៌លឿង និងបំពង់កផ្នែកក្រោមពណ៌ត្នោត ចុងខ្នង និងកន្ទុយផ្នែកលើ ពណ៌ខៀវ ។ ទីជំរក: វាលលំហ ជាទូទៅតាមទន្លេ វាលភក់ ព្រៃកោងកាង ។ ជីវសាស្ត្រ: ហើរឆាបចាប់សត្វល្អិតជាចំណី និងទំលើមែកឈើស្រឡះ ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា ។

17 -ត្រសេវតូច: Green Bee-eater *Merops orientalis* ១៩-២០ស.ម
ដងខ្លួនទាំងមូលស្ទើរតែពណ៌បៃតង បន្ទូលក្បាល និងកញ្ចឹងកពណ៌ត្នោត មានស្រង់កខ្មៅ កន្ទុយលយវែងផ្នែកកណ្តាល (កន្ទុយម្ជុល) ។ សំលេង: តែមួយបែបជាប់ៗគ្នាទ្រី-ទ្រី-ទ្រី-ទ្រី..... នៅពេលមានអាសន្ន វាបន្លឺសំឡេងផ្សេង ធី.ធី.ធី ។ ទីជំរក: តំបន់វាលលំហស្ងួតដំណាំកសិកម្ម ។ ជីវសាស្ត្រ: ធ្វើសំបុកនៅក្នុងរន្ធដី ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា ។

18 -ខាវខៀវ: Indian Roller *Coracias benghalensis* ៣១,៥-៣៤,៥ ស.ម
ចំពុះពណ៌ខ្មៅ បំពង់ក ពោះ និងត្រចៀកពណ៌ត្នោត ស្លាបពណ៌ខៀវភ្លឺ ។ សំលេង: របៀបស្រែកគហក គៀក..គៀក.. ។ ទីជំរក: តំបន់វាលលំហ ជាពិសេសបណ្តាតំបន់ស្ងួតៗ ព្រៃរបោះ តំបន់មាត់សមុទ្រ និងទីក្រុង ។ ជីវសាស្ត្រ: ចូលចិត្តទំនៅលើចុងឈើ ហើរឆាបចំណីជាអាហារ ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ឧសភា ។

19 -ប៉ោលតោកអំបុក: Coppersmith Barbet *Megalaima haemacephala* ១៦ ស.ម
មាឌតូច ថ្ងាសក្រហម ដៅលឿងធំជុំវិញភ្នែក និងនៅបំពង់ក ។ មានឆ្នូតខ្មៅកាត់ភ្នែក និងពុកមាត់ខ្មៅ ។ ដងខ្លួនទាំងមូលពណ៌បៃតង មានដៅក្រហមនៅបំពង់ក ។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះជាយព្រៃ តំបន់វាលលំហមានដើមឈើដុះរាយប៉ាយ ព្រៃកោងកាង និងសួនច្បារ រួមទាំងនៅតាមទីប្រជុំជន និងទីក្រុង រយៈកំពស់មិនលើសពី ៩១៥ម ។ ជីវសាស្ត្រ: ធ្វើសំបុកនៅក្នុងរន្ធឈើ ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ កក្កដា ។

16 ត្រដេវក្បាលបៃតង

17 ត្រដេវតូច

18 ទាវខៀវ

19 ប៉ោលគោកអំបុក

20 -ត្រចៀកកាំ: Barn Swallow *Hirundo rustica* ១៥ ស.ម
ពេញវ័យ: ផ្នែកខាងលើពណ៌ខ្មៅលាយខៀវរលោង ទ្រូងមានវ័ណ្ឌពណ៌ខ្មៅ ថ្ងាស និងបំពង់កពណ៌ឈាមជ្រូក កន្ទុយឆែកជ្រៅ។ (ពេញវ័យនៅរដូវជ្រុះរោម)។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ផ្នែកខាង ពណ៌ត្នោតចាស់ ទ្រូងមានវ័ណ្ឌពណ៌ត្នោត និងផ្នែកពោះពណ៌ទឹកក្រូច។ ទីជម្រក: វាលលំហ មានច្រើននៅតំបន់ទំនាបទឹកច្រើន។ ជីវសាស្ត្រ: ជាទូទៅប្រភេទនេះចូលចិត្តរស់នៅជាហ្វូងធំៗ ស៊ីសត្វល្អិតជាអាហារ ទំលើកក់ ត្រែង និងលើខ្សែភ្លើង។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ឧសភា ដល់ មិថុនា។

21 -ត្រចៀកកាំចុងខ្នងក្រហម: Red-rumped Swallow *Hirundo daurica* ១៧ ស.ម
ផ្នែកពោះពណ៌ស និងមានឆ្នូតៗខ្មៅ។ កញ្ចឹងក និងចុងខ្នងពណ៌ត្នោត និងគូថពណ៌ខ្មៅ ។ សំលេង: ដំបូង ឆ្វិក ឆ្វិក បន្ទាប់មក គៀវ គៀវ...។ ទីជម្រក: នៅតាម វាលលំហ និងព្រៃតាមវាលថ្ម។ ជីវសាស្ត្រ: ផ្លាស់ប្តូរទីមិនឆ្ងាយ។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង និងសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។

22 -ត្រចៀកកាំដើមត្នោត: Asian Palm Swift *Cypsiurus balasiensis* ១១-១២ ស.ម
ផ្ទាំងស្លាបពណ៌ត្នោតក្រម៉ៅ បណ្តោយខ្លួនតូច ចុងស្លាបស្រួច និងកន្ទុយតូចវែងព្រែកពីរ។ ទីជម្រក: តំបន់វាលលំហ ជារឿយៗ នៅជិតទីក្រុង ភូមិ និងជិតដើមត្នោត។ ជីវសាស្ត្រ: ធ្វើសំបុក និងទំលើដើមត្នោត រកស៊ីតាមតំបន់ភ្នំ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ធ្នូ ដល់ សីហា។

23 -ត្រចៀកកាំកន្ទុយឆែក: Fork-tailed Swift *Apus pacificus* ១៨-១៩,៥ ស.ម
មានមាឌធំ សំបុរខ្មៅសុទ្ធ ចុងខ្នងស បំពង់កសព្រាលៗ ផ្នែកពោះអង្កន់សព្រាលៗ។ ទីជម្រក: ក្នុងព្រៃ និងទីវាលលំហ។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង ជាប្រភេទកម្រ។ សំលេង: ស្រួយ ស្រ៊ី ស្រ៊ី...។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ មិថុនា។

24 -ត្រចៀកកាំចុងខ្នងស: House Swift *Apus affinis* ១៤-១៥ ស.ម
ខ្លួនមូលធំ ផ្ទាំងស្លាបធំ កន្ទុយរាងការេ ចុងខ្នងពណ៌ស បំពង់កស។ សំឡេង: បន្តូយ៉ាងស្រួយ ស៊ីក ស៊ីក ស៊ីក...។ ទីជម្រក: តំបន់វាលលំហ និងនៅទីប្រជុំជន។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ និងសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ។

20 ត្រចៀកកាំ

21 ត្រចៀកកាំចុងខ្នងក្រហម

22 ត្រចៀកកាំដើមត្នោត

23 ត្រចៀកកាំកន្ទុយឆែក

24 ត្រចៀកកាំចុងខ្នងស

25 -ល្វាចេក: Oriental Magpie Robin *Copsychus saularis* ១៩-២១ ស.ម
ឈ្មោល: ខ្នង ក្បាល និងទ្រូង ពណ៌ខ្មៅរលោង ពោះស ឆ្នូតទទឹងស្លាប និងកន្ទុយឆ្លាស់ក្រៅ មានពណ៌ស។ ញី: ក្បាល ខ្នង ទ្រូងពណ៌ប្រផេះចាស់ ។ ទីជំរក: សួនច្បារ ដើមឈើក្នុងទីក្រុង ដំណាំកសិកម្ម ព្រៃកោងកាង។ ជីវសាស្ត្រ: មានសំឡេងពិរោះរណ្តំដូចភ្លេង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ ពីខែ មករា ដល់ កញ្ញា។

26 -កញ្ជាក់ស្នាវ៍ណ្ឌកខ្មៅ: Pied Fantail *Rhipidura javanica* ១៧,៥-១៩,៥ ស.ម
សត្វស្លាបមានវ៉ណ្ឌទ្រូងពណ៌ខ្មៅ បំពង់កស និងពោះពណ៌ស មានចិញ្ចើមសកន្ទុយរីកដូចផ្លិត។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ ព្រៃកោងកាង តំបន់ទឹកសាប និងព្រៃលិចទឹក សួនច្បារ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ សី ហា។

27 -ចចិចផ្ទុខ្មៅចុងខ្នងស: Pied Bushchat *Saxicola caprata* ១៤ ស.ម
ឈ្មោលរដូវបន្តពូជ: ពណ៌ខ្មៅទាំងអស់ ដោយមានឆ្នូតសនៅលើផ្ទាំងស្លាប និងចុងខ្នងពណ៌ស តែបើនៅរដូវមិនបន្តពូជ ខ្លួនមានពណ៌ត្នោតចាស់ ឆ្នូតស្លាប ចុងខ្នង និងក្រោមកន្ទុយពណ៌ស។ ញី: ពណ៌ត្នោតក្រម៉ៅដោយចុងខ្នងពណ៌ច្រេះ និងមានដៅឆ្នូត១លើផ្ទៃកពោះ។ ទីជំរក: នៅតំបន់វាលស្មៅ ព្រៃគុម្ពោត និងតំបន់កសិកម្ម។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មិថុនា ពងចំនួនពី៣ ទៅ ៥។

28 -ចចិចផ្ទុទ្រូងត្នោត: Common Stonechat *Saxicola torquata* ១៤ ស.ម
ឈ្មោលនៅរដូវមិនបន្តពូជ:ស្រដៀងញីដែរតែម្តុំត្រចៀក និងកអុជៗខ្មៅ។ ឈ្មោលនៅរដូវបន្តពូជ: ក្បាល ផ្នែកខ្នង និងស្លាបពណ៌ខ្មៅ។ ចំហៀងកអុជលើស្លាប និងចុងខ្នងពណ៌ស ទ្រូងពណ៌ក្រហម។ ញី: ពណ៌ត្រសក់ កពណ៌ស និងអុជស្លាបស។ ទីជំរក: វាលស្មៅ និងគុម្ពោតព្រៃតាមដំណាំកសិកម្ម។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ កក្កដា ។

29 -ចចិចផ្ទុ: Blue Rock Thrush *Monticola solitarius* ២១-២៣ ស.ម
ឈ្មោលនៅរដូវបន្តពូជ: ដងខ្លួនទាំងមូលស្ទើតែពណ៌ខៀវ លើកលែងតែស្លាប និងកន្ទុយពណ៌ខ្មៅ។ ឈ្មោលនៅរដូវមិនបន្តពូជ: ខ្លួនទាំងមូលមានពណ៌ផ្ទៃមេឃ វ៉ណ្ឌដោយរោមសខ្មៅរាងជាស្រកាត្រីពេញខ្លួន។ ឈ្មោលពូជ Philippen ពោះពណ៌ត្នោតទុំ ផ្នែកខ្នង ក្បាល និងទ្រូងពណ៌ខៀវខ្ចី។ ញី: ពណ៌ត្នោតលាយប្រផេះស្រអាប់ពេញខ្លួន។ ទីជំរក: តំបន់ថ្មច្រើន តាមចិញ្ចើមផ្លូវតាមផ្ទះនៃទីប្រជុំជន។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ មិថុនា។

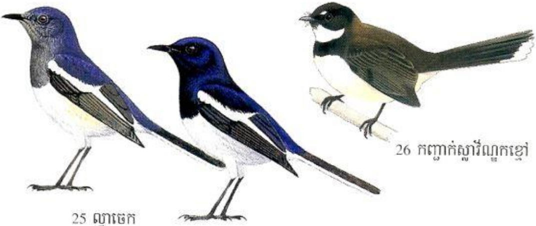

26 កញ្ជាក់ស្វារីណ្ឌកខ្មៅ

25 ល្វាចេក

27 ពពិចថ្មខ្មៅចុងខ្នងស

28 ពពិចថ្មទ្រូងត្នោត

29 ពពិចថ្ម

30 -ខ្ទប់ថីខ្មៅ ស: White Wagtail *Motacilla alba* ១៩ ស.ម
ផ្នែកខ្នងពណ៌ខ្មៅ និងប្រផេះ ដោយផ្ទាំងស្លាបមានស្នាមឆ្នូតពណ៌ស។ ថ្ងាស និងចំហៀងសងខាងក្បាលពណ៌ស ទ្រូងពណ៌ខ្មៅ និងជើងពណ៌ខ្មៅ ពោះពណ៌ស។ ទីជម្រក: តំបន់វាលលំហ វាលស្មៅ និងវាលខ្សាច់ជាប់ទន្លេ។ ជីវសាស្ត្រ: ពេលដើររកចំណីបក់កន្ទុយឡើងចុះ។ ស្ថានភាព: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង ជាប្រភេទកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មិថុនា ពងចំនួនពី ៤ ទៅ ៥ ពណ៌ស។

31 -ខ្ទប់ថីពោះលឿង: Yellow Wagtail *Motacilla flava* ១៨ ស.ម
ឈ្មោល: ផ្នែកពោះពណ៌លឿង ផ្ទាំងស្លាបលឿងលាយខ្មៅ ចិញ្ចើមសវែង។ ញី: ផ្នែកពោះពណ៌លឿងខ្ចី ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះលាយត្នោត មានចិញ្ចើមលឿង ផ្ទាំងស្លាបពណ៌ ខ្មៅឆ្នូតស។ ទីជម្រក: នៅតាមតំបន់ទីវាលគ្រប់ប្រភេទដូចជា តំបន់វាលស្មៅ វាលស្រែ...ជា ពិសេសក្បែរមាត់ទឹក។ ស្ថានភាព: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។

32 -ក្រួចអិនជើងវែង: Richard's Pipit *Anthus novaeseelandiae* ១៨-២០,៥ ស.ម
នៅពេលដែលមានការប្រុងប្រយ័ត្នសត្វនេះឈរត្រង់ ជើងវែងជាងក្រួចអិនដទៃទៀតហើយក្រញ៉ាំម្រាមក្រោយវែង កន្ទុយវែង ចំពុះវែង មានកន្ទុយសឆ្នាស់ក្រៅ។ ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតលាយលឿង និងពោះពណ៌សប្រផេះ។ ទីជម្រក: វាលស្មៅ វាលស្រែ។ ស្ថានភាព: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានគ្រប់ទីកន្លែង។

33 -ក្រួចអិន: Indochinese Bushlark *Mirafra marionae* ១៤-១៥ ស.ម
ស្រដៀងក្រួចអិនជើងវែងដែរ មានដៅអុជពាសពេញនៅលើខ្នង និងទ្រូងគ្មានកន្ទុយសឆ្នាស់ក្រៅទេ។ ស្លាបហើរទីមួយពណ៌ឈាមជ្រូក។ ទីជម្រក: តំបន់វាលស្ងួតជាមួយគុម្ពោតព្រៃ។ ស្ថានភាព: វត្តមានគ្រប់រដូវ និងគ្រប់ទីកន្លែងភាគច្រើននៅតំបន់ទំនាបជុំវិញបឹងទន្លេសាប។

34 -ពន្លាក់ចូវិច: Savanna Nightjar *Caprimulgus affinis* ២៥ ស.ម
ឈ្មោល: ខុសប្លែកពីពញ្លាក់ដទៃទៀតដោយមានកន្ទុយសឆ្នាស់ក្រៅនៅពេលហើរ។ ញី: មាឌតូចជាងឈ្មោលបន្តិច កន្ទុយគ្មានសឆ្នាស់ក្រៅទេ។ ទីជម្រក: តំបន់ព្រៃល្បោះ ព្រៃស្រល់ និងព្រៃស្រោង រយៈកំពស់មិនលើសពី ៩១៥ម។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំមានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ សីហា ពងចំនួន ២។

30 ខ្ទប់ដីខ្មៅ ស

31 ខ្ទប់ដីពោះលឿង

33 ក្រួចអិន

32 ក្រួចអិនជើងវែង

34 ពន្លាក់ជូរិច

35 –ចចិចត្រចៀកក្រហមស: Red-whiskered Bulbul *Pycnonotus jocosus* ១៨-២០,៥ ស.ម

មានកំប៉ោយខ្មៅឈរត្រង់ខ្ពស់ មានដៅក្រហមនៅខាងក្រោយភ្នែក និងគូថក្រហម។ ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោត ផ្នែកពោះ និងគុម្ពត្រចៀកពណ៌ស។ សំលេង: របៀបជាបទភ្លេងយ៉ាងពិរោះ វិតទីវ៉ាអែតឃីបឃីវយ៉ា ឃីកខៃ...។ ទីជំរក: ព្រៃគុម្ពោត ទីវាល និងតំបន់កសិកម្ម។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ យើងសង្កេតឃើញមានច្រើននៅតំបន់ព្រៃរបោះខេត្តមណ្ឌលគិរី។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ សីហា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៤ ពណ៌ស។

36 –ចាបក្រុច: Yellow-vented Bulbul *Pycnonotus goiavier* ២០-២០,៥ ស.ម។

មានបំពង់ក និងចិញ្ចើមធំពណ៌ស បន្ទូលក្បាលពណ៌ក្រម៉ៅ ផ្នែកគូថពណ៌លឿង។ សំលេង: ដូចពពុះទឹក ជិក-ជិក-ជិក រួចបន្តរទៅដោយ ចាវិច-ចាវិច-ចាវិច។ ទីជំរក: គុម្ពោតព្រៃ តំបន់កោះ ព្រៃកោងកាង ចំការ តំបន់កសិកម្ម តាមភូមិ និងទីក្រុង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ធ្នូ ដល់ តុលា ពងចំនួន ២ ពណ៌ស។

37 –ចចិចត្រចៀកឆ្នូត: Streak-eared Bulbul *Pycnonotus blanfordi* ១៧-១៩ ស.ម

ផ្នែកពោះពណ៌ត្នោតខ្ចី គូថពណ៌លឿង ឆ្នូតសៗនៅគុម្ពត្រចៀក ភ្នែកសស្រអាប់។ សំលេង: វិច-វិច-វិច របៀបគំហក ហើយស្អក។ ទីជំរក: គុម្ពោតព្រៃ សួនច្បារ ដំណាំកសិកម្ម តំបន់ទីប្រជុំជនរយៈកំពស់មិនលើសពី ៩១៥ម។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ កញ្ញា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៣ ។

38 –ចាបថ្ងូនតាខ្នងត្នោត: Brown Shrike *Lanius cristatus* ១៩-២០ ស.ម

ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចី បំពង់ក និងពោះស ឆ្នូតខ្មៅធំកាត់ភ្នែក អាស្រ័យតាមពូជ។ ទីជំរក: តំបន់វាលលំហរួមបញ្ចូលទាំងទីស្ងួត និងវាលស្រែ វាលភក់ ព្រៃគុម្ពោត និងតាមសួនច្បារ។
ជីវសាស្ត្រ: ចាប់សត្វល្អិត កង្កែបទុកលើដើមឈើ ដើម្បីស៊ីពេលក្រោយទៀត។ ឋានៈ: ជាប្រភេទហើរឆ្លងកាត់ និងមានគ្រប់ទីកន្លែង។

35 ពពិចត្រចៀកក្រហមស

36 ចាបក្រច

37 ពពិចត្រចៀកឆ្នូត

38 ចាបដូនតាខ្នងត្នោត

39 -សារិកាកែវគោឬរីក: Common Myna *Acridotheres tristis* ២៤,៥-២៧ ស.ម
ផ្ទាំងស្លាប និងដងខ្លួនពណ៌ត្នោតក្រម៉ៅ ក្បាល បំពង់ក និងផ្នែកលើទ្រូងពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ ស្បែកមុខនៅជាប់ភ្នែកពណ៌លឿងភ្លឺ។ សំលេង: បី-បី ជៀកកា១១។ ទីជំរក: តំបន់វាល តំបន់កសិកម្ម ក្បែរលំនៅដ្ឋានមនុស្ស។ ជីវសាស្ត្រ: ជារឿយៗរកស៊ីតាមហ្វូងគោ ពិសេសនៅតាមវាលស្រែ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ។

40 -សារិកាកែវក្របី ឬ រីកក្របី: White-vented Myna *Acridotheres javanicus* ២៤,៥-២៧,៥ ស.ម
មានចំពុះលឿង មានកំប៉ោយមួយកញ្ចុំ ភ្នែកក្រហម ខ្លួនមានពណ៌ខ្មៅស្រអាប់ និងគូថពណ៌ស។ មានដៅសមួយកញ្ចុំលើស្លាប និងចុងកន្ទុយជ្រលក់ស។ សំលេង: ស្រដៀងសារិកាកែវគោ រួចបន្តរដោយ ឈូរ-ឈូរ បន្ទាប់មកស្រែក កា-កា។ ទីជំរក: តំបន់វាល ដំណាំកសិកម្ម វាលស្រែ ទីប្រជុំជន។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ សីហា។

41 -ត្រឡឹងត្រឡោង: Black-collared Starling *Sturnus nigricollis* ៣០,៥ ស.ម
ពេលពេញវ័យ: មាឌមធ្យម ក្បាលពណ៌សព្រាលែត មានចំកំក និងចំពុះពណ៌ខ្មៅ ពោះស។ មិនទាន់ពេញវ័យ: គ្មានចំកំកខ្មៅទេ ក្បាល និងទ្រូងពណ៌ស្រគាំ។ សំលេង: ឮខ្លាំង ហើយស្រួយ ជីវ-ជីវ-ជីវ ឬ ជីវកាល្បេង។ ទីជំរក: តំបន់វាលលំហ និងព្រៃរបោះ ព្រៃគុម្ពោត ទីប្រជុំជន ទីក្រុង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ សីហា។

42 -ត្រឡឹងត្រឡោងត្រចៀកស: Asian Pied Starling *Sturnus contra* ២៥ ស.ម
ជាទូទៅបក្សីមានពណ៌សខ្មៅ ត្រចៀកស គល់ចំពុះក្រហម។ ទីជំរក: តំបន់វាលលំហ ជាទូទៅក្បែរមាត់ទឹក ទីប្រជុំជន និងតំបន់ទំនាប។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ ពីខែ ឧសភា ដល់ សីហា ពងនៅក្នុងរន្ធឈើ ។

43 -កព្រៀច: Vinous-breasted Starling *Sturnus burmannicus* ២២-២៥,៥ ស.ម
ជាទូទៅសត្វស្លាបមានក្បាលស ឆ្នូតកាត់ភ្នែកខ្មៅ ចំពុះពណ៌លឿងលើប្រភេទ leucocephalus និងចំពុះពណ៌ក្រហមគល់ចំពុះខ្មៅ លើប្រភេទ burmannicus។ ទីជំរក: តំបន់វាលស្ងួត គុម្ពោតព្រៃ តំបន់ដំណាំកសិកម្ម។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពី ខែ តុលា ដល់ វិច្ឆិកា។

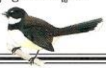

39 សារិកាកែវគោ ឬ រីក

40 សារិកាកែវក្របី ឬ រីកក្របី

41 គ្រលីងត្រលោង

42 គ្រលីងគ្រលោងត្រចៀកស

43 កញ្ច្រៀច

44 -ចាបកន្លង់: Olive-backed Sunbird *Nectarinia jugularis* ១១,៥ ស.ម

ឈ្មោល: ខ្នងមានពណ៌បៃតងខ្ចីរលោង ថ្ងាស បំពង់ក និងដើមទ្រូងមានពណ៌ខៀវចាស់ ពោះ និងគូថពណ៌លឿង ក្រោមកន្ទុយពណ៌ស។ ឈ្មោលក្រៅរដូវបន្តពូជ: មានបំពង់កពណ៌ខៀវចាស់។ ញី: ផ្នែកពោះពណ៌លឿង ខាងក្រោមកន្ទុយពណ៌ស។ ទីជំរក: ព្រៃល្បោះ តំបន់វាលសួនច្បារ និងតំបន់កសិកម្ម ព្រៃកោងកាង និងតាមព្រៃគុម្ពោត ឆ្នេរសមុទ្រ។ ជីវសាស្ត្រ: ស៊ីលំអងផ្កា។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ធ្នូ ដល់ កញ្ញា

45 -ចាបកន្លង់បំពង់កត្នោតចាស់: Brown-throated Sunbird *Anthreptes malacensis* ១៤ ស.ម

ឈ្មោល: ផ្នែកខ្នងពណ៌បៃតងភ្លឺ ផ្នែកពោះពណ៌ប្រផេះស្រាល តែបំពង់ក និងទ្រូងពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅជាង កន្ទុយពណ៌ត្នោតខ្ចី ថ្ងាសពណ៌បៃតងចាស់។ ញី: ថ្ងាសគ្មានពណ៌បៃតងចាស់ទេ។ ទីជំរក: ជាយព្រៃ ព្រៃកោងកាង ព្រៃជាំ ដំណុះព្រៃក្មេង គុម្ពោតព្រៃតំបន់កោះ ព្រៃចំការ និងវាលទំនាប។ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំមានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែធ្នូដល់សីហា។

46 -ចាបកន្លង់ខ្នងក្រហម: Scarlet-backed Flowerpecker *Dicaeum cruentatum* ៨,៥-៩ ស.ម

ឈ្មោល: ខ្នងមានពណ៌ក្រហមចាប់ពីគល់ចំពុះរហូតដល់គល់កន្ទុយ ចំហៀងក្បាល និងចំហៀងទ្រូងពណ៌ខ្មៅ ស្លាបមានពណ៌ខៀវចាស់។ ញី: ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចីដោយចុងខ្នង និងលើគល់កន្ទុយពណ៌ក្រហម។ មិនទាន់ពេញវ័យ: គល់ចំពុះពណ៌ក្រហម ចុងខ្នង និងលើគល់កន្ទុយពណ៌លឿង។ ទីជំរក: ព្រៃល្បោះ ជាយព្រៃស្រោង តំបន់កសិកម្ម និងវាលលំហ ថែមទាំងតាមសួនច្បា កណ្ដាលទីប្រជុំជន និងទីក្រុង។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ សីហា ពងចំនួនពី ២-៣។

47 -ចាបថ្គូនតាចិញ្ចើមលឿង: Yellow-browed Warbler *Phylloscopus inornatus* ១១-១១,៥ ស.ម

ផ្នែកខ្នងពណ៌បៃតងភ្លឺ ដោយមានឆ្នូតសពីរធំៗកាត់ទទឹងស្លាប។ ផ្នែកពោះពណ៌សព្រឿងៗ និងមានចិញ្ចើមធំវែងពណ៌លឿង។សំឡេង: ធីស្វីអីប ធីស្វីត។ទីជំរក: ក្នុងព្រៃ ដំណុះព្រៃក្មេង ព្រៃគុម្ពោត និងគ្រប់ស្ថានភាពទាំងអស់នៃតំបន់ព្រៃឈើ។ ជីវសាស្ត្រ: រស់នៅ និងរកចំណីនៅលើចុងឈើពិបាករកមើល។ ស្ថានភាព: ជាប្រភេទហើរឆ្លងកាត់មានគ្រប់ទីកន្លែង។

44 ចាបកន្លង់

45 ចាបកន្លង់បំពង់កត្នោតចាស់

46 ចាបកន្លង់ខ្នងក្រហម

47 ចាបដូនតាចិញ្ចើមលឿង

48 ចាបស៊ីរុយកក្រហម

49 ចាបស៊ីរុយខ្នងត្នោត

50 ចាបតេត

51 ចាបដង្កូវទ្រូងប្រផេះ

52 ចាបដង្កូវលឿង

53 -ចាបចង្រ្កង់ចុងខ្នងស: White-rumped Munia *Lonchura striata* ១១ ស.ម
ពេញវ័យ: ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតក្រម៉ៅ ចុងខ្នង និងពោះពណ៌ស។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចី ចុង ខ្នង និងពោះពណ៌ប្រផេះស្រាល។ ទីជំរក: ដំណុះព្រៃក្មេង ព្រៃគុម្ពោត វាលស្មៅ តំបន់កសិកម្ម។ សំលេង: បន្លឺតិចៗ ដូចសំលេងសើច ពីត ពីត ពីត រួចបន្តដោយ ស្ពី.បោយី...។ ចរៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ច្រើនធ្វើសំបុកនៅ តាមគុម្ពោតព្រៃទាបៗ។

54 -ចាបចង្រ្កង់: Scaly-breasted Munia *Lonchura punctulata* ១២-១២,៥ ស.ម
ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតទុំ ចុងខ្នង និងកន្ទុយពណ៌លឿង ពោះស។ ពេញវ័យទ្រូង និងចំហៀងពោះ មានរាងដូចស្រកាត្រី។ សំឡេង: សំឡេងស្ងាត់ស្រទន់រណ្តំ គីឌី គីឌី ឬ ឃីទ្ធី ឃីទ្ធី ជាពិសេស ពេលហើរ។ ទីជំរក: វាលស្រែតំបន់កសិកម្ម ព្រៃគុម្ពោត ដំណុះព្រៃក្មេង។ ចរៈ: វត្តមានពេញ មួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ពងចំនួន៤-១០ ពណ៌ស។

55 -ចាបចង្រ្កង់ក្បាលខ្មៅ: Black-headed Munia *Lonchura malacca* បណ្តោយខ្លួន ១១-១១,៥ ស.ម
ពេញវ័យ: ខ្លួនពណ៌ត្នោតទុំ លើកលែងតែក្បាល បំពង់ក ពោះ និងគូថពណ៌ខ្មៅ ចំពុះពណ៌ ខៀវខ្ចី។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចី និងផ្នែកពោះពណ៌លឿងខ្ចី។ ចំណែកប្រភេទ ferruginosa មានក្បាលពណ៌ស បំពង់កខ្មៅ និងពោះទាំងមូលពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: វាលស្មៅ ព្រៃ គុម្ពោត វាលស្រែ។ ចរៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។
រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ធ្នូ ដល់ តុលា។

53 ចាបចង្រង់ចុងខ្នងស

54 ចាបចង្រង់

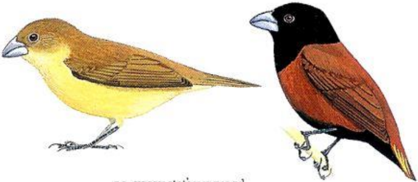

55 ចាបចង្រង់ក្បាលខ្មៅ

56 -ចាបស្រុក: Plain-backed Sparrow *Passer flaveolus* ១៣,៣-១៥ ស.ម
ឈ្មោល: បន្ទលក្បាល កញ្ចឹងក និងត្រចៀកពណ៌ត្នោតខ្ចី ដើមផ្ចាំងស្លាប និងក្រោយភ្នែកពណ៌ត្នោតទុំ។ ញី: ខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចី និងផ្នែកពោះពណ៌លឿងខ្ចី។ ទីជំរក: តំបន់ព្រៃលំហ គុម្ពោតព្រៃ តំបន់សមុទ្រ តំបន់កសិកម្មស្ងួត ក្បែរទីប្រជុំជន និងក្បែរភូមិ។ ជីវសាស្ត្រ: រកចំណីតាមជើងភូមិ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ពងចំនួនពី ២-៤។

57 -ចាបផ្ទះ: Eurasian Tree Sparrow *Passer montanus* ១៤-១៤,៥ ស.ម
ឈ្មោល និងញីស្រដៀងគ្នា ថ្ពាល់ពណ៌ស ត្រចៀកមានដៅខ្មៅមួយដុំ។ បន្ទលក្បាលពណ៌ត្នោតទុំ ពោះពណ៌ត្នោតចាស់។ ទីជំរក: តាមតំបន់ទីក្រុង ទីប្រជុំជន តំបន់ដំណាំកសិកម្ម។ ជីវសាស្ត្រ: រកចំណីតាមជើងភូមិ និងទីប្រជុំជន។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ពងចំនួនពី ៣-៦។

58 -ចាបអឺរ៉ុប: House Sparrow *Passer domesticus* ១៥ ស.ម
ឈ្មោលរដូវបន្តពូជ: បន្ទលក្បាល និងចុងខ្នងពណ៌ប្រផេះ បំពង់កខ្មៅ ចំពុះខ្មៅ។ និងរដូវមិនបន្តពូជ: ចំពុះលឿងខ្ចី បន្ទលក្បាលពណ៌ត្នោតខ្ចី។ ញី: ជាទូទៅខ្លួនមានពណ៌ត្នោតខ្ចី ចិញ្ចើម និងផ្នែក ពោះពណ៌សព្រលែត។ ទីជំរក: រស់នៅតាមទីក្រុង តាមភូមិ ដំណាំកសិកម្ម និងតំបន់វាលស្ងួត។ ចរាចរ: មិនពិតប្រាកដ។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ពងចំនួនពី ៣ ទៅ៦។

59 -ចាបព្រៃវែង: Yellow-breasted Bunting *Emberiza aureola* ១៥ ស.ម
ឈ្មោលរដូវបន្តពូជ: មុខ និងបំពង់កពណ៌ខ្មៅ ផ្នែកពោះពណ៌លឿង វ័ណ្ឌទ្រូងត្នោត និងមានឆ្នូតសនៅដើមស្លាប។ ឈ្មោលរដូវមិនបន្តពូជ: មានបំពង់ក និងផ្នែកពោះពណ៌លឿងទុំ និង-មានវ័ណ្ឌទ្រូងពណ៌ត្នោត មានឆ្នូតស្លាបស។ ញី: ស្រដៀងឈ្មោលនៅរដូវមិនបន្តពូជ ប៉ុន្តែគ្មានវ័ណ្ឌទ្រូងត្នោតទេ ផ្នែកពោះពណ៌លឿងខ្ចី និងផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចី។ ទីជំរក: វាលស្មៅ គុម្ពោតព្រៃ តំបន់វាលលំហ តំបន់កសិកម្ម ជាទូទៅក្បែរមាត់ទឹក។ ចរាចរ: ជាប្រភេទហើរឆ្លងកាត់ មានគ្រប់ទីកន្លែង។

56 ចាបស្រុក

57 ចាបផ្ទះ

58 ចាបអឺរ៉ុប

59 ចាបព្រៃវែង

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅ
តំបន់ដីសើម

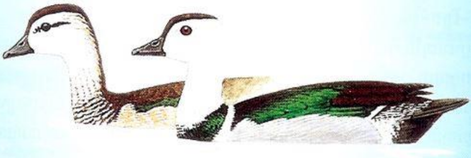

Wetland Birds

60 - ក្អែកទឹកតូច: Little Cormorant *Phalacrocorax niger* ៥១-៥៥ ស.ម

រដូវមិនបន្តពូជ: ខ្លួនពណ៌ខ្មៅទង់ដែង មាឌតូចជាងក្អែកទឹកដទៃ កខ្លី និងចំពុះខ្លីពណ៌លឿង។ ពេលបន្តពូជ: ក្បាលមានអុជៗសពាសពេញ ចំពុះខ្មៅ។ ទីជំរក: តំបន់ដីសើមផ្សេងៗ ជាពិសេសតំបន់ទឹកសាប តែក៏មាននៅតាមមាត់សមុទ្រផងដែរ។ ជីវសាស្ត្រ: ហែលទឹកដើម្បីជ្រមុជចាប់ត្រី។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែងពិសេសបឹងទន្លេសាបដែលជាបន្ទាយពងកូនយ៉ាងធំសំរាប់ប្រទេសយើង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ មិថុនា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

61 - ក្អែកទឹកមធ្យម: Indian Cormorant *Phalacrocorax fuscicollis* ៦៤ ស.ម

ពេលមិនបន្តពូជ: ដូចក្អែកទឹកតូច ប៉ុន្តែមាឌធំជាងបន្តិច ចំពុះវែងជាង កន្ទុយវែង បំពង់កសចំពុះលឿង។ ពេលបន្តពូជ: នៅពីលើ ក្បាលមានរោមពណ៌សមួយដុំ ចំពុះខ្មៅ។ ទីជំរក: តំបន់ដីសើមផ្សេងៗ មានទឹកសាប និងទឹកប្រៃ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ បន្ទាយពងកូនធំជាងគេនៅតំបន់ព្រែកទាល់បឹងទន្លេសាប។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ សីហា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៦។

62 - ក្អែកទឹកធំ: Great Cormorant *Phalacrocorax carbo* ៨0-១00 ស.ម

ពេញវ័យរដូវមិនបន្តពូជ: មានមាឌធំជាងក្អែកទឹកដទៃ ចំពុះធំ បំពង់កលើ និងមុខពណ៌ស។ រដូវបន្តពូជ: មានរោមឆ្នូតសយ៉ាងច្រើននៅក្បាល និងគល់ចំពុះពណ៌លឿង ដៅសនៅដើមកកាន់តែធំ។ ទីជំរក: មិនទាន់ពេញវ័យ: ក្បាល ក និងពោះស្ទើរតែពណ៌ស ខ្នងប្រផេះក្រម៉ៅ។ វាលភក់រុក្ខ ជាតិ និងច្រាំងសមុទ្រ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ភាគច្រើននៅបឹងទន្លេសាប។ រដូវបន្តពូជ: ខែតុលា ដល់ កុម្ភៈ។

63 - ស្មោញ: Darter *Anhinga melanogaster* ៨៥-៩៧ ស.ម។

កវែងដូចពស់ ចំពុះស្រួចដូចដាវ សំបុរពណ៌ខ្មៅ កន្ទុយវែង ឆ្នូតសវែងៗនៅផ្នែកខ្នង។ ទីជំរក: បឹង វាលភក់ ទន្លេធំៗ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ បន្ទាយពងកូនដ៏ធំនៅតំបន់ព្រែកទាល់ បឹងទន្លេសាប និងតំបន់តូចមួយចំនួននៅភាគខាងជើងនៃប្រទេស។ ជីវសាស្ត្រ: មុជទឹកចាប់ត្រីជាអាហារ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ ពីខែ មិថុនា ដល់ មិនាចំនួនពងពី៤-៦។

60 ក្អែកទឹកតូច

61 ក្អែកទឹកមធ្យម

63 ស្មោញ

62 ក្អែកទឹកធំ

64 -ក្រសាប្រផេះ: Grey Heron *Ardea cinerea* ៩០-៩៨ ស.ម
នៅរដូវមិនបន្តពូជ: ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ ក្បាល និងកពណ៌សព្រលែត បន្ទូលក្បាលមានរោមកំប៉ោយវែងពណ៌ខ្មៅ ចំពុះលឿង ផ្នែកក្រោមស្លាបមានពណ៌ខ្មៅឆ្នូតកណ្តាលប្រផេះ។ ពេលបន្តពូជ: ចំពុះពណ៌លឿងទុំ។ ទីជំរក: តំបន់ដីសើមផ្សេងៗ និងតំបន់ឆ្នេរ វាលស្រែ ព្រៃកោងកាង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំមានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ពងចំនួនពី៣ទៅ៥។

65 -ក្រសាឆ្នង់: Purple Heron *Ardea purpurea* ៧៨-៩០ ស.ម
ពេលពេញវ័យ: បន្ទូលក្បាលខ្មៅ និងបន្តដោយកំប៉ោយវែង កវែងមានពណ៌ទឹកក្រូច និងមាន-ឆ្នូតខ្មៅចាប់ពីគល់ចំពុះតាមបណ្តោយករហូតដល់ទ្រូង ពោះ និងគែមលើផ្នែកក្រោមនៃស្លាបពណ៌ឈាមជ្រូក។ ទីជំរក: វាលភក់ រុក្ខជាតិបឹង និងទន្លេ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ប្រភេទមិនសូវសំបូរ។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៦។

66 -ក្រសាចំពុះធំ: Great-billed Heron *Ardea sumatrana* ១១៤-១១៥ ស.ម
បណ្តោយខ្លួនធំ សំបុរប្រផេះក្រម៉ៅ ចំពុះធំជាងក្រសាដទៃ។ ទីជំរក: កោះនៅសមុទ្រ និងព្រៃកោងកាង ឆ្នេរដែលគ្មានការរំខាន។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ភាគច្រើនរស់នៅតំបន់ឆ្នេរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ខែ មិនា ដល់ កញ្ញា ពងចំនួន ២ ។

67 -កុកសមុទ្រ: Pacific Reef Egret *Egretta sacra* ៥៨ ស.ម
មាឌធំ ចំពុះ និងជើងពណ៌លឿង ខ្លួនពណ៌ស។ មួយប្រភេទទៀតខ្លួនពណ៌ខ្មៅ ចំពុះ និងជើងពណ៌លឿង។ ខុសពីកុកដទៃដោយពេលហើរលយជើងមកក្រោយខ្លីជាងកុកដទៃ។ ទីជំរក: ច្រាំងសមុទ្រដែលមានថ្ម និងកោះតូចៗ ឆ្នេរខ្សាច់។ ជីវភាពគ្រួ: ជាទូទៅវាហើរតែមួយ ឬ មួយគូរប៉ុណ្ណោះ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ជាប្រភេទមានដោយកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែឧសភា ដល់ ធ្នូ ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅតំបន់ដីសើម

68 -កុកគ្រោងធំ: Great Egret *Egretta alba* ៨៥-១០២ ស.ម

រដូវមិនបន្តពូជ: ជាកុកធំជាងគេ កវែងដូចពស់ហើយកួក់ ចំពុះលឿងវែងស្រួច ជើងខ្មៅ។ រដូវបន្តពូជ: ជង្គង់ពណ៌ផ្កាឈូក ស្មងជើង និងម្រាមខ្មៅ ចំពុះខ្មៅ។ ទីជំរក: វាលភក់រុក្ខជាតិ បឹង វាលស្រែ ព្រមទាំងព្រៃកោងកាង និងតំបន់ឆ្នេរ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មិនសូវសំបូរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពី ខែ មិថុនា ដល់ តុលា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៤។

69 -កុកគ្រោងមធ្យម: Intermediate Egret *Egretta intermedia* ៦៥-៧២ ស.ម

រដូវមិនបន្តពូជ: ខុសប្លែកពីកុកគ្រោងធំដោយចំពុះខ្លីហើយទាល កខ្លីជាង ជើងខ្មៅ ចំពុះលឿង និងមានអុជខ្មៅនៅចុងចំពុះ។ ពេលបន្តពូជ: ចំពុះលើរាងក្រម៉ៅ រោមបះៗនៅដើមទ្រូង និងកន្ទុយ។ ទីជំរក: តំបន់ដីសើមផ្សេងៗ មានវាលភក់រុក្ខជាតិ និងវាលស្រែ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មិនសូវសំបូរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិថុនា ដល់ កញ្ញា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

70 -កុកគ្រោងតូច: Little Egret *Egretta garzetta* ៥៥-៦៥ ស.ម

រដូវមិនបន្តពូជ: ដងខ្លួនទាំងមូលពណ៌ស ចំពុះខ្មៅ ជើងខ្មៅ ប្រអប់ជើង និងម្រាមពណ៌លឿង។ ពេលបន្តពូជ: ក្បាលមានកំប៉ោយរោមវែងពីរសរសៃ រោមទ្រូង និងកន្ទុយបះជ្រោង មានដៅក្រហមនៅដើមភ្នែកតល់ចំពុះ ប្រអប់ជើង និងម្រាមពណ៌ក្រហម។ ទីជំរក: វាលភក់រុក្ខជាតិ វាលស្រែ តាមដំណាំកសិកម្ម និងតំបន់ឆ្នេរ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង និងសំបូរបំផុត។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិថុនា ដល់ សីហា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

71 -កុកគោ: Cattle Egret *Bubulcus ibis* ៤៨-៥៣ ស.ម

នៅរដូវមិនបន្តពូជ: ដងខ្លួនទាំងមូលពណ៌ស មានកខ្លីធំត្រង់គល់ក និងចំពុះខ្លីជាងកុកផ្សេងៗទៀត និងជើងខ្លី។ រដូវបន្តពូជ: ក្បាល ក ទ្រូង និងចុងខ្នងមានពណ៌ត្នោតទុំ។ ទីជំរក: តំបន់ដីសើមផ្សេងៗ ដំណាំកសិកម្ម។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់មិថុនា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

72 -កុកក្រកក្បាលត្នោតខ្ចី: Javan Pond-Heron *Ardeola speciosa* ៤៥ ស.ម

នៅរដូវមិនបន្តពូជ: មានលក្ខណៈដូចគ្នានឹងកុកក្រកចិនដែរ (Chinese Pond-Heron) ប៉ុន្តែចុងស្លាបទី១មិនមានពណ៌ខ្មៅដូច កុកក្រកចិនទេ។ នៅរដូវបន្តពូជ: ក្បាល ក និងទ្រូងពណ៌ទឹកក្រូចចាស់ ខ្នងខ្មៅ ពោះស។ ទីជំរក: តំបន់ដីសើមផ្សេងៗ ជាពិសេសតាមតំបន់ឆ្នេរ និងតំបន់វាលទំនាប។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិថុនា ដល់ កញ្ញា ពង ចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

68 កុកគ្រាងធំ

69 កុកគ្រាងមធ្យម

70 កុកគ្រាងតូច

71 កុកគោ

72 កុកក្រកក្បាលត្នោតខ្ចី

73-កុកខ្មៅ ឬ ថ្លើមអណ្តើក: Black Bittern *Bupetor flavicollis* ៥៤-៦១ ស.ម
ឈ្មោល: ខ្លួនមានពណ៌ខ្មៅ មានឆ្នូត១សជាជួរនៅដើមទ្រូង មានដៅពណ៌លឿងនៅគុម្ពត្រចៀក។ ញី: ខ្លួនមានពណ៌ត្នោតទុំ គុម្ពត្រចៀកលឿងដូចឈ្មោលដែរ។ ទីជម្រក: វាលភក់រុក្ខជាតិ វាលស្រែ និងព្រៃកោងកាង ព្រៃជាំ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ជាប្រភេទកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិថុនា ដល់ កញ្ញា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

74-ខ្វែក: Black-crowned Night Heron *Nycticorax nycticorax* ៥៨-៦៥ ស.ម
ពេញវ័យ: ចំពុះ ក្បាល និងខ្នងពណ៌ខ្មៅ ភ្នែកក្រហម ក និងទ្រូងពណ៌ស ស្លាបប្រផេះចាស់។ ពេលមិនទាន់ពេញវ័យ: ខ្លួនទាំងមូលពណ៌ត្នោតលាយអុជ១ស។ ទីជម្រក: វាលភក់រុក្ខជាតិវាលស្រែព្រៃកោងកាង។ ជីវសាស្ត្រ: រកស៊ីពេលយប់ និងរស់នៅកន្លែងគុម្ពោតស្ងាត់ពេលថ្ងៃ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មករា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

75-ក្រអាច់ ឬ ក្រសាស្វាយ: Little Heron *Butorides striatus* ៤៦ ស.ម
ពេញវ័យ: រាងដូចខ្វែកប៉ុន្តែមាឌតូចជាង ស្លាបពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ បន្ទួលក្បាលខ្មៅ ជើងពណ៌ទឹកក្រូច។ មិនទាន់ពេញវ័យ: សំបុរពណ៌ត្នោតចាស់ អុជ១សផ្នែកពោះ។ ទីជម្រក: វាលភក់ និងព្រៃកោងកាង តំបន់កោះ ស្ទឹង បឹង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ពងចំនួន ពី ៣ ទៅ ៥។

76-កុកសំបកត្រពាំង: Yellow Bittern *Ixobrychus sinensis* ៣៦-៣៨ស.ម
ខ្លួនពណ៌សំបកត្រពាំង រាងដូចកុកម្ទេសទុំ បន្ទួលក្បាលខ្មៅ ពេលហើរស្លាបទី១ ស្លាបទី២ និងកន្ទុយពណ៌ខ្មៅ។ ទីជម្រក: វាលស្មៅ ត្រែងខ្ពស់ៗ តំបន់វាលភក់រុក្ខជាតិ ជួនកាលមាននៅតាមវាលស្រែផងដែរ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរភាគច្រើននៅតំបន់បឹងទន្លេសាប។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ វិច្ឆិកា ។

77-កុកម្ទេសទុំ: Cinnamon Bittern *Ixobrychus cinnamomeus* ៣៨-៤១ ស.ម
ឈ្មោល: ខ្លួនទាំងមូលពណ៌ច្រែះ មានរោមទ្រូងក្រាស់។ ញី: មានពណ៌ស្រអាប់ មានឆ្នូតសជាជួរនៅផ្នែកពោះ និងឆ្នូតពណ៌ច្រែះនៅផ្នែកខ្នង។ ទីជម្រក: ស្មៅខ្ពស់ៗនៃតំបន់វាលភក់រុក្ខជាតិ វាលស្រែស្រះ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

73 កុកខ្មៅ ឬ ថ្មើមអណ្តើក

74 ខ្វែក

75 ក្រអាច់ ឬ ក្រសាស្វាយ

76 កុកសំបកត្រពាំង

77 កុកម្ទេសទុំ

78 -ត្រដក់ធំ: Greater Adjutant *Leptoptilos dubius* ១៤៥-១៥០ ស.ម

បណ្តោយខ្លួនធំ ឆ្នូតបណ្តោយកណ្តាលផ្ទាំងស្លាបលើពណ៌សប្រផេះ ស្មាមានរោមស និងមានថង់យាមមួយនៅក។ ពេលបន្តពូជ: មានដៅខ្មៅនៅគល់ចំពុះត្រង់ថ្ងាស។ ទីជំរក: ព្រៃរនាម (ព្រៃលិចទឹកតាមរដូវ) តំបន់ដីសើម និងព្រៃល្បោះស្ងួត។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានបន្ទាយពងកូនយ៉ាងធំនៅតំបន់ព្រែកទាល់បឹងទន្លេសាប របាយបង្គួរហើយកំពុងរងការគំរាមកំហែងដោយការទាក់ចាប់យ៉ាងខ្លាំងនៅទូទាំងប្រទេស។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ មិនា។

79 -ត្រដក់តូច: Lesser Adjutant *Leptoptilos javanicus* ១២២-១២៩ ស.ម

មាឌតូចជាងត្រដក់ធំ ស្លាបខ្មៅទាំងលើទាំងក្រោម និងគ្មានថង់យាម។ ពេលបន្តពូជ: ស្បែកក្បាលឡើងក្រហម។ ទីជំរក: ព្រៃរនាម (ព្រៃ លិចទឹកតាមរដូវ) ព្រៃកោងកាង និងវាលភក់។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ជាពិសេសបឹងទន្លេសាបដែលជាសំបុកពងកូនយ៉ាងធំរបស់វា និងមានបន្ទាយពងកូនមួយចំនួននៅខេត្តព្រះវិហារផងដែល។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ មិថុនា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៤ ។

80 -អង្កត់ខ្មៅ ឬ ចំបង់ក្រញ្ចង់: Black-necked Stork *Ephippiorhychus asiaticus* ១២១-១៣៥ ស.ម

ពេញវ័យ: មាឌធំ ចំពុះធំវែងខ្មៅ និងជើងវែងក្រហម ដងខ្លួនស តែចុងខ្នងដល់កន្ទុយខ្មៅ ឆ្នូតកណ្តាលស្លាបពណ៌ខ្មៅ ក្បាល និងកខ្មៅ ភ្នែកលឿងចាំង។ ញី: រូបរាងដូចឈ្មោលដែរ តែភ្នែកពណ៌ត្នោត។ ទីជំរក: ព្រៃលិចទឹក ព្រៃតាមទន្លេ និងតំបន់ដីសើមក្នុងព្រៃល្បោះ។ ជីវសាស្ត្រ: ច្រើនរកស៊ីនៅតែឯកឯង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ជាប្រភេទកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ មិនា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

81 -ក្រៀល: Sarus Crane *Grus antigone* ១៥២-១៥៦ ស.ម

ខ្លួនធំហើយខ្ពស់ សំបុរសប្រផេះ ក្បាលត្រងោលក្រហមដោយមានបន្ទួលក្បាលប្រផេះ និងជើងក្រហមវែង ចំពុះវែងត្រង់ ស្លាបទី១ពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: ទំនាបលិចទឹក វាលស្រែ តាមតំបន់វាលស្មៅក្នុងព្រៃរបោះ។ ជីវសាស្ត្រ: រដូវប្រាំងរក ស៊ីជាហ្វូង រដូវវស្សាបន្តពូជតែឯកឯង។
ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មាននៅភាគខាងជើងបឹងទន្លេសាបជាពិសេសខេត្តបន្ទាយមានជ័យ និងតាកែវ រដូវវស្សាបន្តពូជចាប់ពីខេត្តបាត់ដំបង ព្រះវិហារ ដល់ខេត្តមណ្ឌលគិរី។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពី ខែ មិនា ដល់ តុលា ពងចំនួនពី ១ ទៅ ៣។

78 ត្រដក់ធំ

79 ត្រដក់តូច

80 អង្កត់ខ្មៅ ឬ ដិបងក្រញូង

81 ក្រៀល

82 –រនាលពណ៌: Painted Stork *Mycteria leucocephala* ៩៣-១០២ ស.ម

ខ្លួនពណ៌ស ស្លាបទី១ និងទី២ពណ៌ខ្មៅ ចុងខ្នងពណ៌ផ្កាឈូក វ៉ែណ្ឌខ្មៅលើដើមទ្រូង ចំពុះធំវែងលឿងកោងខុបចុះបន្តិច។ ពេលបន្តពូជ: ស្បែកក្បាលឡើងក្រហម ចំពុះពណ៌ផ្កាឈូក។ ទីជំរក: ទំបន់ដីសើមផ្សេងៗ ព្រៃលិចទឹក និងទំនាបលិចទឹក។ ជីវសាស្ត្រ: ចូលចិត្តរស់នៅ និងរកចំណីទាំងហ្វូងៗ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំមានបន្ទាយពងកូនដ៏ធំនៅបឹងទន្លេសាបនៅរដូវប្រាំង រដូវវស្សានៅតាមតំបន់ទំនាប។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ វិច្ឆិកា ដល់ ឧសភា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៥។

83 –រនាលស: Milky Stork *Mycteria cinerea* ៩២-៩៧ ស.ម

ដងខ្លួនពណ៌ស ស្លាបហើរទី១ និងទី២ពណ៌ខ្មៅ មុខពណ៌ក្រហម ចំពុះលឿងខ្ចីវែងខុបបន្តិច ជើងពណ៌ផ្កាឈូក ស្បែកមុខពណ៌ក្រហមចាស់។ ពេលបន្តពូជ: ចំពុះពណ៌លឿងចាំង ស្បែកមុខក្រហមចាំង ដងខ្លួនពណ៌ទឹកដោះគោ។ ទីជំរក: វាលភក់នៃតំបន់ទឹកជោនាច ព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានដោយកន្លែង ពិសេសតាមតំបន់ឆ្នេរ។ រដូវពងកូន: ចាប់ពីខែ សីហា ដល់ ធ្នូ ចំនួនពងពី ៣ ទៅ ៤។

84 –ចង្កៀលខ្យង: Asian Openbill *Anastomus oscitans* ៦៨-៨១ ស.ម

មាឌធំ ចំពុះមានប្រហោង ខ្លួនពណ៌ស ស្លាបហើរទី១ ទី២ និងកន្ទុយពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: ព្រៃលិចទឹក វាលលិចទឹក វាលស្រែលិចទឹក។ ជីវសាស្ត្រ: ជាទូទៅស៊ីខ្យងជាអាហារ និងរកស៊ីជាហ្វូង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរភាគច្រើននៅតំបន់ជុំវិញបឹងទន្លេសាប ពងកូននៅតំបន់ព្រៃកទាល់។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ មេសា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៥។

85 –សត្វកស ឬ ត្រុំ ឬកុកចាក់អំបោះ: Woolly-necked Stork *Ciconia episcopus* ៧៥-៩១ ស.ម

ខ្លួនទាំងមូលខ្មៅរលោង លើកលែងតែ ក ក្រោមពោះ និងក្រោមកន្ទុយពណ៌ស។ ទីជំរក: ទំនាបលិចទឹក និងតំបន់ដីសើមក្នុងព្រៃល្បោះ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ កន្លែងពងកូនធំជាងគេនៅព្រែកទាល់បឹងទន្លេសាប។ រដូវបន្តពូជ: អាចចាប់ពី ខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា និងចាប់ពីខែ សីហា ដល់ វិច្ឆិកា អាស្រ័យទៅលើរីយរបស់វា។

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅតំបន់ដីសើម

82 រនាលពណ៌

83 រនាលស

84 ចង្កៀលខ្យង

85 សត្វកស ឬ ត្រុំ ឬ កុកពាក់អំបោះ

86 -ត្រយ៉ងខ្លួនស: Black-headed Ibis *Threskiornis melanocephalus* ៧៥-៧៦ ស.ម
មាឌធំ ខ្លួនពណ៌ស ក ក្បាល និងជើងពណ៌ខ្មៅ ចំពុះកោងវែងពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: ព្រៃលិចទឹក ព្រៃកោងកាង។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរនៅបឹងទន្លេសាប និងតំបន់ជុំវិញបឹង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ មេសា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៤។

87 -ត្រយ៉ងចំកំកស: White-shouldered Ibis *Pseudibis davisoni* ៧៥-៨៥ ស.ម
ខ្លួនពណ៌ខ្មៅរលោង ចំកំកស ជើងវែងក្រហមមានដៅសមួយដុំនៅលើស្មា (ពេលហើរទើបឃើញច្បាស់)។ ទីជំរក: ព្រៃ តាមទន្លេ តំបន់ដីសើមក្នុងព្រៃល្បោះ និងតំបន់ដីសើមតាមវាលទំនាប។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ស្ថានភាព: ខេត្តព្រះវិហារ ស្ទឹងត្រែង ភាគច្រើននៅភាគខាងជើងនៃប្រទេស។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៤។

88 -ត្រយ៉ងយក្ស ឬ ឌំលើក: Giant Ibis *Pseudibis gigantea* ១០២-១០៦,៥ស.ម
មាឌធំ សំបុរក្រម៉ៅប្រផេះ ជើងវែងក្រហម ក្បាល និងកមួយផ្នែកត្រងោលពណ៌ប្រផេះ និងមានឆ្នូតអង្កន់ៗខ្មៅ ចំពុះវែងកោងខុប។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ ព្រៃលិចទឹក និងតំបន់ដីសើម។ ជីវសាស្ត្រ: ជាសត្វជិតផុតពូជ រស់នៅក្នុងទីស្ងាត់កំបាំង ចូលចិត្តយំពេលព្រឹកព្រលឹម និងពេលល្ងាចព្រលប់។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ របាយភាគច្រើននៅភាគខាងជើងនៃប្រទេសខេត្តព្រះវិហារ មណ្ឌលគីរី និងជាពិសេសខេត្តស្ទឹងត្រែង។ល។ រដូវបន្តពូជ: តាមការអង្កេតស្តែង ចាប់ពីខែមិថុនា ដល់ កញ្ញា ពងភាគច្រើនពី១-២។

89 -ត្រយ៉ងខ្លួនរលោង: Glossy Ibis *Plegadis falcinellus* ៥៥-៦៥ ស.ម
នៅរដូវមិនបន្តពូជ: មាឌតូចជាងត្រយ៉ងដទៃ ខ្លួនមានពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ ស្លាបពណ៌ស្លាបកំភែន ជើងពណ៌ដី ក្បាល និងកមានអុជៗ ស។ ពេលបន្តពូជ: ក្បាល ក និងដងខ្លួនពណ៌កាហ្វេ បន្ទូលក្បាលពណ៌បៃតង។ ទីជំរក: តំបន់វាលភក់ រុក្ខជាតិ។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ កំណត់ត្រាកន្លងមកតាមដងស្ទឹងសេសានខេត្តស្ទឹងត្រែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ កុម្ភៈ ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៣។

86 ត្រយ៉ងខ្លួនស

87 ត្រយ៉ងចំកំកស

88 ត្រយ៉ងយក្ស ឬ ឱលើក

89 ត្រយ៉ងខ្លួនរលោង

90 -ប្រវិក: Lesser Whistling Duck *Dendrocygna javanica* ៣៨-៤១ ស.ម

ញី និងឈ្មោលមានរូបរាងដូចគ្នា ជាពួកទាដែលមានមាឌមធ្យម បន្ទូលក្បាលពណ៌ត្នោតចាស់ ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ក្រម៉ៅចំរុះលឿង និងត្នោត ផ្នែកទ្រូងមានពណ៌ត្នោតទុំ។ ទីជំរក: វាលលិចទឹក តំបន់វាលភក់ និងបឹង។ ជីវសាស្ត្រ: រកស៊ីពេលយប់ជាហ្វូងៗ ពិសេសស៊ីស្រូវ រកស៊ីពេលថ្ងៃនៅតាមបឹងបួរធំៗ។ ចរាចរ: វត្តមានគ្រប់រដូវ នៅមានសំបូរ។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ។

91 -ទាព្រៃក្បាលឆ្នូតស: Garganey *Anas querquedula* ៣៦-៤១ ស.ម

ពពួកទាដែលមានមាឌតូចមាំ ចំពុះប្រផេះជាំ។ ឈ្មោល: ក្បាលពណ៌ត្នោតចាស់ មានចិញ្ចើមសធំ ស្លាបមានពណ៌ប្រផេះស្រាល និងមានស្លាបឆ្នុះពណ៌ខៀវចាំង។ ញី: គ្មានចិញ្ចើមសទេ និង-មានឆ្នូតខ្មៅកាត់តាមភ្នែក និងក្រោមភ្នែកស្របគ្នា ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ប្រផេះ និងមានពណ៌សនៅខាង ចុងរោម។ ទីជំរក: វាលភក់ រុក្ខជាតិ បឹង ស្រះ និងតំបន់ដីសើមផ្សេងៗ ទៀត។ ចរាចរ: មិនសូវសំបូរ វត្តមាននៅរដូវប្រាំង។

92 -ទាកាបព្រៃ: Spot-billed Duck *Anas poecilorhyncha* ៥៥-៦៣ស.ម

ដូចទាស្រុក ឈ្មោល: ចំពុះខ្មៅ និងចុងចំពុះលឿង មានអុជក្រហមនៅគល់ចំពុះផ្នែកក្រោមថ្ងាស ក្បាលពណ៌សព្រលែត ដែលមានបន្ទូលក្បាលខ្មៅ និងមានឆ្នូតខ្មៅកាត់តាមភ្នែក ទ្រូង និងចំហៀងទ្រូងមានអុជៗខ្មៅ មានស្លាបឆ្នុះពណ៌បៃតង ដែលព័ទ្ធជុំវិញដោយតែមពណ៌ស ហើយបន្តទៅស្លាបទីបី ផ្នែកក្រោមស្លាបមានពណ៌ស និងឆ្នូតពណ៌ខ្មៅ។ ញី: មានមាឌតូចជាងឈ្មោល គ្មានអុជក្រហមនៅគល់ចំពុះ នៅទ្រូង និងចំហៀងទ្រូងមានអុជៗ ខ្មៅតិចជាងឈ្មោល។ ទីជំរក: តំបន់ដីសើម បឹង និងទន្លេធំៗ ជាទូទៅច្រើនហើរជាគូរ ឬ ជាហ្វូងតូចៗ។ ចរាចរ: មានគ្រប់ទីកន្លែង ពិសេសនៅតំបន់ជាប់បឹងទន្លេសាប។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ រយ:កំពស់៨00មចុះ។

93 -ទាកាច់ព្រៃ: Comb Duck *Sarkidiornis melanotos* ៥៦-៧៦ ស.ម។

ឈ្មោល: ក្បាល និងកពណ៌សដែលមានអុជៗ ខ្មៅពាសពេញ ផ្នែកពោះពណ៌ស និងចំហៀងខ្លួនពណ៌ប្រផេះ ចំពុះខ្មៅដែលមានសិរមួយកញ្ចុំពីលើ ស្លាបក្រោមខ្មៅទាំងអស់ ស្លាបលើពណ៌ខៀវចាស់។ ពេលបន្តពូជ: ក្បាលគ្មានសិរពីលើទេ។ ទីជំរក: ព្រៃលិចទឹក និងតំបន់ដីសើមវាលទំនាប។ ជីវសាស្ត្រ: ជាទូទៅច្រើនហើរមួយគូរ ឬ ហ្វូងតូចៗ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំភាគច្រើនតំបន់ជុំវិញបឹងទន្លេសាប។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិថុនា ដល់ កញ្ញា។

94 -ទាព្រៃស្លាបស: White-winged Duck *Cairina scutulata* ៦៦-៨១ ស.ម

ឈ្មោល: មាឌធំ ដងខ្លួនជាទូទៅពណ៌ត្នោតចាស់ ក្បាល និងកពណ៌សលាយខ្មៅពព្លាក់ ចំពុះលឿងជាំ។ ក្នុងសភាពហើរតែមស្លាបលើពណ៌សឆ្នុះ។ ញី: មានមាឌតូចជាងឈ្មោល និងមានពណ៌ស្រដៀងឈ្មោលដែរ។ ទីជំរក: តាមបឹង អូរ ក្នុងព្រៃស្រោង ព្រៃជាំ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ វត្តមានភាគច្រើននៅភាគខាងជើងប្រទេស។

រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មីនា ដល់ កញ្ញា ។

90 ប្រវឹក

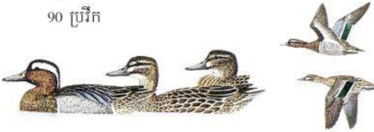

91 ទាព្រៃក្បាលឆ្នូតស

92 ទាកាបព្រៃ

93 ទាកាប៉ាព្រៃ

94 ទាព្រៃស្លាបស

95 -ប្រវែក: Cotton Pygmy-goose *Nettapus coromandelianus* ៣៣-៣៨ ស.ម
ឈ្មោល: មានក្បាល និងកពណ៌ស បន្ទួលក្បាលខ្មៅ ផ្នែកខ្នង និងចំកំកមានពណ៌បៃតងជាំ ឆ្នូតសពែមក្រោមនៃស្លាប ។ ញី: ក្បាល និងកពណ៌សព្រលែត បន្ទួលក្បាល និងឆ្នូតកាត់តាមភ្នែកពណ៌ខ្មៅ ស្លាបបៃតង ។ ទីជំរក: ស្រះ បឹង វាលភក់ទឹកសាប ។ របាយ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទឹកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិថុនា ដល់ សីហា ។

96 -ពពុះទឹក: Little Grebe *Tachybaptus ruficollis* ២៥-២៩ ស.ម
រាងដូចសត្វទាប៉ុន្តែតូចល្អិត ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះត្នោត ចំពុះស្រួចស្តើងមើលទៅហាក់ដូចជាគ្មានកន្ទុយ ។ រដូវមិនបន្តពូជ: ឈ្មោល និងញីមានថ្ពាល់ ក និងផ្នែកពោះមានពណ៌ត្នោតខ្ចី ចំពុះលឿងខ្ចី ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ក្រម៉ៅជាំ ។ នៅរដូវបន្តពូជ: ឈ្មោល និងញី បន្ទួលក្បាល កញ្ចឹងក និងផ្នែកខ្នងមានពណ៌ខ្មៅ ភ្នែកលឿង ។ ទីជំរក: ត្រពាំង បឹង តំបន់វាលភក់ ។ របាយ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទឹកន្លែង ។ ជីវសាស្ត្រ: មុន និងហើរទទះស្លាប ខ្លាំង១រួចហើរពីលើផ្ទៃទឹកជាមុនសិន ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ កុម្ភៈ សំបុកអណ្តែតលើទឹកពងចំនួនពី ៣-៧ ។

97 -មាន់ទឹកខ្មៅ: Common Moorhen *Gallinula chloropus* ៣០-៣៥ ស.ម
ពេលពេញវ័យ: បណ្តោយខ្លួនប៉ុនមាន់ទឹក សម្បុរខ្មៅស្រអាប់ ក្រោមកន្ទុយ និងផ្នែកចំហៀងពោះពណ៌ស ចំពុះក្រហម ចុងចំពុះលឿង និងមានសិរក្រហមនៅថ្ងាស ។ ចំណែកសត្វមិនទាន់ពេញវ័យ : ខ្លួនពណ៌ប្រផេះលាយលឿងព្រឿង១ ចំពុះលឿង ។ ទីជំរក: រស់នៅតាមត្រពាំង បឹង តំបន់ដីសើម វាលស្រែលិច ទឹក ។ របាយ: វត្តមានគ្រប់រដូវ និងមានគ្រប់ទឹកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ពងចំនួនពី៤-១៤ ។

98 -មាន់ទឹក: White-breasted Waterhen *Amaurormis phoenicurus* ២៨,៥-៣៦ ស.ម
ចាប់ពីបន្ទួលក្បាល និងផ្នែកខ្នងមានពណ៌ខ្មៅស្រអាប់ ផ្នែកមុខ ទ្រូង និងពោះមានពណ៌សផ្នែកគូថមានពណ៌ត្នោតទុំ ចំពុះ និងជើងពណ៌លឿង ។ ទីជំរក: រស់តាមតំបន់ដីសើមគ្រប់ប្រភេទ និងក្បែរព្រៃកោងកាង ។ របាយ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទឹកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ពងចំនួនពី ៣-៨ ។

99 -កាត្រែត: Ruddy-breasted Crake *Porzana fusca* ២១-២៦,៥ស.ម
ពេញវ័យ: ខ្នងពណ៌ត្នោតចាស់ ក្បាល ក ទ្រូង និងពោះពណ៌ត្នោតទុំ ផ្នែកគូថអង្កន់ឆ្នូតស ជើងក្រហម ចំពុះខ្មៅ គល់ចំពុះបៃតង ។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ពណ៌ស្រអាប់ ផ្នែកពោះខ្មៅអង្កន់ឆ្នូតស ស្លាបខ្មៅ ។ ទីជំរក: តាមទឹកតំបន់វាលទំនាប គុម្ពព្រែងលិចទឹក ។ របាយ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទឹកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិថុនា ។

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅតំបន់ដីសើម

95 ប្រវើក

96 ពពុះទឹក

97 មាន់ទឹកខ្មៅ

98 មាន់ទឹក

99 កាត្រែត

100 -ខ្វូលទឹក: Masked Finfoot *Heliopais personata* ៥២-៥៤,៥ ស.ម
មាឌធំរាងដូចក្ងាន សំបុរត្នោត ចំពុះធំលឿងស្រួច ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះជាំ។ ឈ្មោល: កខ្មៅឆ្នូតស។ ញី: កសឆ្នូតខ្មៅ។ ទីជំរក: ព្រៃតាមទន្លេ ព្រៃលិចទឹក និងព្រៃកោងកាង។ ជីវសាស្ត្រ: រស់នៅ ក្នុងសភាពសាត់ជ្រង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ភាគច្រើននៅបឹងទន្លេសាប និងតំបន់ជុំវិញ បឹង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិថុនា ពងចំនួនពី ៥ ទៅ ៧ ។

101 -ត្លុំ: Watercock *Gallicrex cinerea* ៤១-៤៣ ស.ម ញីពី ៣១-៣៦ ស.ម
ឈ្មោលនៅរដូវបន្តពូជ:មានមាឌមធ្យម ខ្លួនមានពណ៌ខ្មៅប្រផេះ ស្លាបទី១រំលិចតែមពណ៌លឿង មានចំពុះលឿង មានសិរក្រហមដុះទៅលើ និងជើងពណ៌ក្រហម។ ឈ្មោលរដូវមិនបន្តពូជ: មានរូបរាងដូចញីដែរនៅរដូវមិនបន្តពូជ តែមានមាឌធំជាង ខ្សែអង្កត់ផ្នែកពោះច្បាស់ជាង។ ញីនៅរដូវបន្តពូជ: មាឌតូចជាងឈ្មោល ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ក្រម៉ៅ ផ្នែកទ្រូង និងចំហៀងទ្រូង មានពណ៌លឿងទុំ និងតាមចង្កូរពោះពណ៌ស។ ទីជំរក: វាលភក់មានរុក្ខជាតិក្រាស់ និងវាលស្រែ តំបន់វាលស្មៅលិចទឹក។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ និងមានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពី ខែ ឧសភា ដល់ កញ្ញា។

102 -ទោច: Purple Swamphen *Porphyrio porphyrio* ២៨,៥-៤២ ស.ម
ខ្លួនពណ៌ស្វាយលាយខៀវខ្ចី និងក្រម៉ៅ ចំពុះធំ និងជើងពណ៌ក្រហម បំពង់កពណ៌ខៀវខ្ចី។ ទោចមានពីរប្រភេទគឺ *poliocephalus* ដែលមានទំហំធំជាងប្រភេទ *viridis*។ ទីជំរក: តំបន់វាលភក់រុក្ខជាតិ ពិសេសនៅតាមរុក្ខជាតិអណ្តែតទឹក ស្រូវឡើងទឹក។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ និងមានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិថុនា ពងចំ នួនពី ៣-៧។

103 -ព្រហិតខ្មៅ: Bronze-winged Jacana *Metopidius indicus* ២៦,៥-៣០,៥ ស.ម
ខ្លួនពណ៌ខ្មៅ ចំពុះលឿង ស្លាប និងខ្នងពណ៌ទង់ដែង ជើងពណ៌បៃតង។ ទីជំរក: វាលភក់រុក្ខជាតិ តែងឃើញនៅតាមបឹងមានរុក្ខជាតិអណ្តែតទឹកក្រាស់ៗ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ។

104 -ព្រហិតស: Pheasant-tailed Jacana *Hydrophasianus chirurgus* ៣០ ស.ម
ពេលបន្តពូជ: មានម្រាមជើងវែងៗ កញ្ចឹងកលឿង ក្បាល និងបំពង់កស ស្លាបពណ៌សចុងស្លាបពណ៌ខ្មៅ កន្ទុយវែងដូចក្អែកខ្លួនពណ៌ត្នោតក្រម៉ៅ ជើងពណ៌ត្រាវ។ រដូវមិនបន្តពូជ: ខ្លួនពណ៌ស្រអាប់ ក បំពង់ក និងផ្នែកពោះពណ៌ស មានឆ្នូតខ្មៅធំកាត់តាមភ្នែកបន្តមកដើមទ្រូង ខ្នងពណ៌ប្រផេះ កន្ទុយខ្លី។ ទីជំរក: វាលភក់រុក្ខជាតិ និងវាលបឹងលិចទឹក។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ឧសភា ដល់ មិថុនា ។

100 ពពូលទឹក

101 ក្ងុំ

102 ទោម

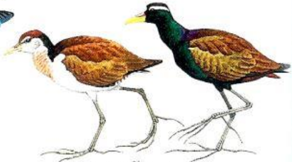

103 ព្រហិតខ្មៅ

104 ព្រហិតស

105 -ខ្សឹប ឬ ទ្រមាក់អណ្តើក: Bengal Florican *Eupodotis bengalensis* ៦៦-៦៨,៥ ស.ម

ឈ្មោល: ក្បាល និងផ្នែកពោះពណ៌ខ្មៅ ស្លាបស ខ្នងលឿងត្រសក់។ ញី: សំបុរលឿងត្រសក់ ក្បាលឆ្នូតខ្មៅ ពោះស ពេលហើរផ្នែកក្រោមស្លាបពណ៌សប្រផេះ។ ទីជំរក: វាលស្មៅ វាលស្រែ នៃស្រូវឡើងទឹក។ ជីវសាស្ត្រ: មុនហើររត់យ៉ាងលឿន ចូលចិត្តហើរបោះពួយទៅលើបង្ហាញខ្លួន។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ភាគច្រើនតំបន់ជុំវិញបឹងទន្លេសាប ខេត្តកំពង់ធំ បន្ទាយមានជ័យ និងខេត្តតាកែវជាដើម។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ សីហា ពងចំនួន ២ ។

106 -ទុងប្រផេះ: Spot-billed Pelican *Pelecanus philippensis* ១២៧-១៤០ ស.ម

ពេលបន្តពូជ: មាឌធំ ខ្លួនសប្រផេះ ចំពុះធំវែង ដែលចំពុះក្រោមរាងជាថង់ នៅលើចំពុះ និងថង់មានអុជៗខ្មៅពាសពេញ។ រដូវមិនបន្តពូជ: នៅលើចំពុះ និងថង់គ្មានអុជៗខ្មៅទេ។ ទីជំរក: បឹង ត្រពាំង ទឹកប្រៃមាត់សមុទ្រ ស្ទឹងធំៗ វាលភក់ តំបន់វាលទំនាប។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានច្រើននៅបឹងទន្លេសាប។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ សីហា ដល់ ឧសភា ។

107 -ព្រាបស ខ្មៅ: Pied Imperial Pigeon *Ducula bicolor* ៣៨-៤១ ស.ម

មាឌមធ្យម ដងខ្លួនពណ៌ស តែស្លាបហើរទី១ និងទី២ពណ៌ខ្មៅ កន្ទុយពណ៌ខ្មៅឆ្លាស់ក្រៅពណ៌ស។ ទីជំរក: រស់នៅតាមព្រៃតំបន់កោះ ព្រៃកោងកាង ព្រៃតំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ។ រដូវបន្តពូជ: កុម្ភៈ ដល់ សីហា ពងចំ នួន១ពណ៌ស។

108 -ព្រាបកោះ: Nicobar Pigeon *Caloenas nicobarica* ៤០,៥-៤១ ស.ម

បណ្តោយខ្លួនធំមូល សំបុរបៃតងចាស់ ក្បាលខ្មៅ កន្ទុយខ្លីពណ៌ស ជើងក្រហម ចំពុះខ្មៅមានថៃដុះពីលើ។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ពណ៌ស្រអាប់ គ្មានរោមករវែងៗ កន្ទុយពណ៌បៃតង។ ទីជំរក: តាមកោះដែលមានព្រៃឈើ។ ជីវសាស្ត្រ: រកចំណីនៅលើដី។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ វត្តមានតែនៅតំបន់កោះ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែមេសា ដល់ ឧសភា ពងចំនួនតែ១គត់ពណ៌ស។

109 -ស្ទាំងធំស្លាបស្រួច: Peregrine Falcon *Falco peregrinus* ៣៨-៤៨ ស.ម

មាឌធំ ខ្នងពណ៌ប្រផេះស្រអាប់ ពុកមាត់ខ្មៅ និងត្រចៀកស ឆ្នូតអង្កន់ខ្មៅៗជាច្រើននៅចំហៀងដងខ្លួន នៅពីក្រោមស្លាបហើរមាន ឆ្នូតអង្កន់ៗញឹក។ ទីជំរក: ទីជំរកផ្សេងៗគ្នាជាច្រើន រួមទាំងតំបន់ដីសើមផង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានដោយកម្រ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ មេសា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៤។

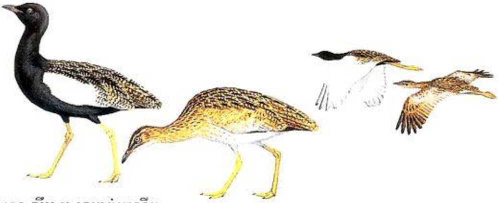

105 ខ្សឹប ឬ ទ្រមាក់អណ្តើក

106 ទុងប្រផេះ

107 ព្រាបស ខ្មៅ

108 ព្រាបកោះ

109 ស្ទាំងធំស្លាបស្រួច

110 -អកសមុទ្រ: White-bellied Sea Eagle *Haliaeetus leucogaster* ៧០-៨៥ ស.ម
ពេលទំមែកឈើខ្លួនឈរត្រង់ ក្បាល ទ្រូង និងពោះពណ៌សព្រលែត ស្លាបពណ៌សព្រលែត តែស្លាប ទី១ និង ទី២ពណ៌ខ្មៅ ចំពុះធំខុប ផ្នែកលើគល់កន្ទុយពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: ឆ្នេរសមុទ្រ កោះ និងនៅទឹកសាបមានម្តងម្កាល។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ជាប្រភេទកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កញ្ញា ដល់ មិថុនា ពងចំនួន២។

111 -អកត្រីក្បាលប្រផេះ: Grey-headed Fish Eagle *Ichthyophaga icthyaetus* ៦៩-៧៤ ស.ម
មានឧធំ កវែងជាងអកដទៃ ក្បាលប្រផេះ សំបុរត្នោតចាស់ ចុងកន្ទុយខ្មៅ ពោះ និងកន្ទុយស ដើមទ្រូងពណ៌ឈាមជ្រូក ស្លាបផ្នែកក្រោមពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: ត្រពាំង ព្រៃលិចទឹក ទន្លេធំៗ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ជាប្រភេទកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពី ខែ វិច្ឆិកា ដល់ មិនា។

112 -អកត្រីតូច: Lesser Fish Eagle *Ichthyophaga humilis* ៥១-៦៨ ស.ម
ពេញវ័យ: ស្រដៀងអកត្រីក្បាលប្រផេះដែរ តែមាឌតូចជាង ដែលមានពណ៌ប្រផេះស្រាលផ្នែកខ្នង និងកន្ទុយប្រផេះជាំ ក្រោមស្លាបពណ៌ខ្មៅអាចបង្ហាញនូវដៅសមួយដុំចុងស្លាបសងខាង កន្ទុយអង្កន់ខ្មៅខាងចុង។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ដងខ្លួនពណ៌ពព្លាក់ ក្រោមស្លាបពណ៌ស។ ទីជំរក: តាមស្ទឹង អូរធំៗក្នុងព្រៃ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ កំណត់ត្រាចុងក្រោយនៅភាគនិរតី និង ភាគឦសាននៃប្រទេស។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ មេសា។

113 -អកត្រីធំ: Pallas's Fish Eagle *Haliaeetus leucoryphus* ៧៦-៨៤ ស.ម
ពេញវ័យ: មានរូបរាងស្រដៀងអកត្រីក្បាលប្រផេះដែរតែមាឌធំជាង សំបុរត្នោតចាស់ ក្បាលប្រផេះ គល់កន្ទុយអង្កន់សធំ និងចុងកន្ទុយពណ៌ខ្មៅ។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ក្បាល ដើមទ្រូងពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ កន្ទុយខ្មៅ ក្រោមស្លាបមានឆ្នូតសកណ្តាលស្លាប និងដៅសមួយដុំនៅស្លាបទី១។ តែមស្លាបផ្នែកក្រោមពណ៌ត្នោត។ ទីជំរក: ទំនាបលិចទឹក បឹងធំៗ និងទន្លេ។ ចរាចរ: ជាប្រភេទខ្វាត់ព្រាត់ ជួបប្រទះតែម្តងគត់ និងជាសត្វកម្រ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែតុលាដល់កុម្ភៈ។

114 -ប្រម៉ង់: Osprey *Pandion haliaetus* ៥៥-៦៣ ស.ម
ឈ្មោល: ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតចាស់ ផ្នែកពោះ និងក្បាលពណ៌ស មានឆ្នូតក្រម៉ៅកាត់តាមភ្នែក។ ញី: មានប្រឡៅដើមទ្រូងពណ៌ប្រផេះ។ ទីជំរក: មាត់សមុទ្រ បឹង ទន្លេ និងវាលភក់ រុក្ខជាតិ។ ចរាចរ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ មានគ្រប់ទីកន្លែង។

110 អកសមុទ្រ

111 អកត្រីក្បាលប្រផេះ

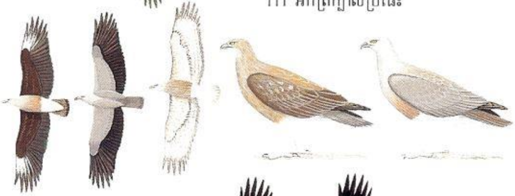

112 អកត្រីតូច

113 អកត្រីធំ

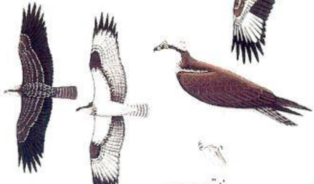

114 ប្រម៉ង់

115 -ខ្លែងឆាបលឿងក្រម៉ៅ: Brahminy Kite *Haliastur indus* ៤៤-៥២ ស.ម
ស្លាបលើ និងពោះពណ៌ត្នោតទុំ ក្បាល ក និងទ្រូងពណ៌សពពាល ចុងស្លាបទី១ខ្មៅរាងដូចម្រាមៗ។ ទីជំរក: តំបន់ឆ្នេរ ព្រៃកោងកាង ទន្លេធំៗ បឹង និងនៅក្បែរក្រុង។ ជីវសាស្ត្រ: ចូលចិត្តសំកាំងស្លាប និងឆាបចាប់ត្រី។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ សីហា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៤។

116 -ខ្លែងខ្មៅ: Black Kite *Milvus migrans* ៥៥-៦០ ស.ម
ពេញវ័យ: ជាទូទៅដងខ្លួនពណ៌ត្នោតទុំ កន្ទុយវែង និងឆែកបន្តិច ចុងស្លាបទី១ពេលហើរឃ្លាតពីគ្នារាងដូចម្រាមដៃ មានដៅឆ្នូតសក្រោមស្លាបត្រង់គល់ស្លាបទី១។ ពេលមិនទាន់ពេញវ័យ: ដងខ្លួនមានដៅឆ្នូត និងអង្កន់សពាសពេញខ្លួន។ ទីជំរក: តំបន់វាល តំបន់ឆ្នេរ ទន្លេធំៗ និងតាមទីក្រុង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ តែមួយចំនួនវត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ កុម្ភៈ។

117 -រអាតទន្សាយ: Eastern Marsh Harrier *Circus spilonotus* ៤៨-៥៦ ស.ម
ឈ្មោល: ស្រដៀងរអាតក្បាលខ្មៅដែរតែមានឆ្នូតៗខ្មៅសនៅក និងទ្រូង គ្មានដៅសនៅផ្នែកស្លាបស្មាឡើយ។ ញី: ស្រដៀងញីរអាតខ្មៅដែរ តែដងខ្លួនពណ៌ត្នោតទុំជាង ជាយស្លាបរាងក្រម៉ៅអង្កន់ខ្មៅ។ ញីមិនទាន់ពេញវ័យក្បាលរាងស។ ទីជំរក: តំបន់ដីសើម វាលស្រែ វាលលំហ យើងអាចឃើញចំនួនច្រើននៅតាមទ្រនំរបស់វា។ ចរាចរ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ ភាគច្រើននៅវាលទំនាបជុំវិញតំបន់បឹងទន្លេសាប។

118 -អកខ្មៅធំសើម: Greater Spotted Eagle *Aquila clanga* ៦៥-៧២ ស.ម
បណ្តោយខ្លួនធំ សំបុរត្នោតចាស់ បណ្តោយស្លាបខ្លី ចំពុះតូច កន្ទុយមូលរាងជាអក្សរ U មានដៅសនៅគល់ស្លាបទី១សងខាង។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ផ្នែកខ្នងមានពណ៌សពពាល។ ទីជំរក: ទំនាបលិចទឹក បឹង ទន្លេ តំបន់វាលលំហ។ ចរាចរ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ មានដោយកំរ។

119 -ឥន្ទ្រីយ៍: Imperial Eagle *Aquila heliaca* ៧២-៨៣ ស.ម
ជាទូទៅដងខ្លួនមានពណ៌ឈាមជ្រូកក្រម៉ៅ ក្បាល និងកញ្ចឹងកមានពណ៌លឿងមាស មានដៅពណ៌សអុជៗនៅផ្នែកស្មា កន្ទុយពណ៌ប្រផេះ និងឆ្នូតទទឹងខ្មៅធំចុងកន្ទុយ ផ្ទាំងស្លាប ក្រោមពណ៌ប្រផេះជាំ។ ពេលមិនទាន់ពេញវ័យដងខ្លួនមានពណ៌សព្រាលែត។ ទីជំរក: តំបន់វាល តំបន់កសិកម្ម រយៈកំពស់មិនលើសពី ៤០០ម។ ចរាចរ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង ជាប្រភេទកំរ។

115 ខ្លែងឆាបលឿងក្រម៉ៅ

116 ខ្លែងខ្មៅ

117 រអាតទន្សាយ

118 អកខ្មៅដីសើម

119 ឥន្ទ្រីយ៍

120 -ជើងវែង: Black-winged Stilt *Himantopus himantopus* ៣៥-៤០ ស.ម
នៅរដូវមិនបន្តពូជ: ចំពុះខ្មៅតូចត្រង់វែងស្រួច មានជើងវែងពណ៌ក្រហម ស្លាបខ្មៅ បន្ទុលក្បាលពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ។ ឈ្មោលរដូវបន្តពូជ: ដងខ្លួនទាំងមូលលើកលែងស្លាបមានពណ៌សសុទ្ធ និងស្លាបពណ៌ខ្មៅ។ ញីរដូវបន្តពូជ: បន្ទុលក្បាលរាងប្រផេះស្រាល ខ្លួនធាត់មូល។ ទីជំរក: នៅតាមជាយនៃតំបន់ដីសើមវាលស្រែអំបិល តំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ ទន្លេធំៗ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញ មួយឆ្នាំ មាននៅគ្រប់ទីកន្លែង។

121 -ផង្កង់ក្រាស់ចំពុះខ្មៅ: Great Thick-knee *Esacus recurvirostris* ៤៩-៥៤ ស.ម
មាឌធំ ជើងធំហើយវែង ចុងចំពុះខ្មៅ គល់ចំពុះលឿង ពេលហើរស្លាបទី១ខ្មៅលាយស។ ទីជំរក: តាមមាត់ទន្លេធំៗ វាលភក់ វាលខ្សាច់ តំបន់ឆ្នេរ។ ជីវសាស្ត្រ: ច្រើនរកចំណីតែឯកឯង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ជាប្រភេទកំរ។ រដូវបន្តពូជ: នៅប្រទេសឥណ្ឌាចាប់ពីខែ កុម្ភ: ដល់ សីហា ពងចំនួន២។

122 -ត្រដេវរិចទួល: Red-wattled Lapwing *Vanellus indicus* ៣១,៥-៣៥ ស.ម
ក្បាល ក បំពង់ក និងទ្រូងពណ៌ខ្មៅ ត្រចៀកស ជើងលឿង ស្លាបពណ៌ត្នោតខ្ចី និងពោះពណ៌ស។ ចំពុះក្រហមដៅចុងខ្មៅ ជើងលឿង ថ្ងាសក្រហម។ នៅពេលហើរឆ្នូតពណ៌សកាត់ទទឹងលើស្លាបទី១ និងស្លាបទី២។ ទីជំរក: នៅតាមមាត់បឹង ត្រពាំង មាត់ស្ទឹង តំបន់ដីសើម និងដំណាំកសិកម្ម។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ និងមានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភ: ដល់ មិថុនា។

123 -ត្រដេវរិចក្បាលប្រផេះ: Grey-headed Lapwing *Vanellus cinereus* ៣៤-៣៧ ស.ម។
មាឌធំជាងត្រដេវរិចដទៃ ក្បាល ក និងទ្រូងពណ៌ប្រផេះ វ័ណ្ឌទ្រូងខ្មៅ ចំពុះលឿងចុងខ្មៅ ជើវែងលឿង ពោះស ។ ទីជំរក: ទំនាបលិចទឹក វាលស្រែ ។ ជីវសាស្ត្រ: រកចំណីលើដី និងពងលើដី។ ចរាចរ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ មានគ្រប់ទីកន្លែង។

124 -ត្រដេវរិចទន្លេ: River Lapwing *Vanellus duvaucelii* ២៩-៣២ ស.ម។
ក្បាល កញ្ចឹងក ដើមទ្រូង ចំពុះ និងជើងមានពណ៌ខ្មៅ ត្រចៀកពណ៌ស ស្លាបហើរទី១-ទី២ពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: វាលខ្សាច់តាមមាត់ទន្លេធំៗ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: នៅប្រទេសឥណ្ឌាចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មិថុនា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៤ ។

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅតំបន់ដីសើម

120 ជើងទៀន

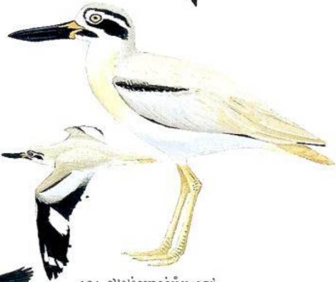

121 ជង្គង់ក្រាស់ចំពុះខ្មៅ

122 ត្រដេវវិចទូល

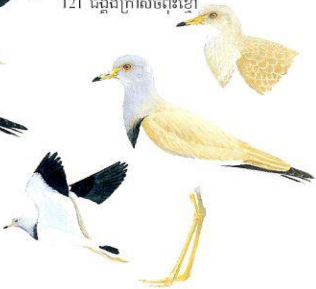

123 ត្រដាវវិចក្បាលប្រផេះ

124 ត្រដេវវិចទន្លេ

125 -សត្វក្បាលធំវីណ្ណទ្រូងភ្លើងចំពុះវែង: Greater Sand Plover *Charadrius leschenaultii* ២២-២៥ ស.ម

រដូវមិនបន្តពូជ: ប្រហាក់ប្រហែលនឹងសត្វក្បាលធំវីណ្ណទ្រូងភ្លើងចំពុះខ្លីដែរ ប៉ុន្តែចំពុះ និងមាឌធំជាង ពេលហើរម្រាមជើងសណ្ដកហួសកន្ទុយ។ ឈ្មោលពេលបន្តពូជ: រូបរាងស្រដៀងនឹងសត្វក្បាលធំវីណ្ណទ្រូងភ្លើងចំពុះខ្លីដែរ តែវីណ្ណទ្រូងពណ៌ទឹកក្រូចតូចជាង។ ញីរដូវបន្តពូជ: ស្រដៀងនឹងរដូវមិនបន្តពូជដែរ តែវីណ្ណទ្រូងពណ៌ទឹកក្រូចស្រាលជាង។ ទីជំរក: វាលភក់ តាមឆ្នេរខ្សាច់ តំបន់ឆ្នេរ វាលស្រែអំបិល។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានគ្រប់ទីកន្លែង និងមួយចំនួនជាប្រភេទឆ្លងកាត់។

126 -សត្វក្បាលធំវីណ្ណទ្រូងខ្មៅ: Little Ringed Plover *Charadrius dubius* ១៤-១៧ ស.ម

នៅរដូវមិនបន្តពូជ: ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតចាស់ កញ្ចឹងក និងបំពង់កពណ៌ស ជើងលឿង។ ពេលបន្តពូជ: ចំកំកសខ្មៅ ឆ្នូតខ្មៅ កាត់តាមភ្នែក ថ្ងាសស និងខ្មៅ។ ទីជំរក: តាមទន្លេធំៗ បឹងតំបន់ដីសើមទឹកសាប វាលភក់តំបន់ឆ្នេរ វាលភក់រុក្ខជាតិ និងវាលស្រែ។ ជីវសាស្ត្រ: ដើរ ឬរត់២-៣ ជំហានហើយឈប់ដើម្បីរកចំណី។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មេសា។

127 -សត្វក្បាលធំជើងខ្មៅ: Kentish Plover *Charadrius alexandrinus*១៥-១៧,៥ ស.ម

នៅរដូវមិនបន្តពូជ: ចំកំក ក និងផ្នែកពោះពណ៌ស ចំពុះ និងជើងពណ៌ខ្មៅ ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចី។ ឈ្មោលពេលបន្តពូជ: បន្ទូលក្បាលពណ៌ទឹកក្រូច ថ្ងាសពណ៌សភ្ជាប់ជាមួយចិញ្ចើមស មានឆ្នូតខ្មៅកាត់តាមភ្នែក និងចំពុះខ្មៅ មានឆ្នូតខ្មៅមួយឆ្នូតនៅដើមទ្រូង។ ទីជំរក: នៅតែតំបន់ឆ្នេរ វាលភក់ ឆ្នេរខ្សាច់ ប៉ុន្តែក៏មានតាមវាលស្រែ ឬ វាលភក់រុក្ខជាតិទឹកសាបដែរ រយៈកំពស់មិនលើសពី ៤៥០ម។ ឋានៈ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិថុនា ។

128 -សត្វក្បាលធំខ្សាច់: Malaysian Plover *Charadrius peronii* ១៤-១៦ ស.ម

ឈ្មោល: ខ្នងពណ៌ចំរុះ ក្បាលលឿង ចំកំកខ្មៅស ថ្ងាសខ្មៅស ចំពុះខ្មៅ។ ញី: ស្រដៀងឈ្មោលដែរ ចំកំកស ថ្ងាសស។ ទីជំរក: តំបន់វាលខ្សាច់ដែលគ្មានការរំខាន តំបន់ឆ្នេរសមុទ្រ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានដោយកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ សីហា។

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅតំបន់ដីសើម

125សត្វក្បាលធំរីណ្ណទ្រូងភ្លើងចំពុះវែង

126 សត្វក្បាលធំរីណ្ណទ្រូងខ្មៅ

127 សត្វក្បាលធំជើងខ្មៅ

128 សត្វក្បាលធំខ្សាច់

129 -សត្វក្បាលធំប្រផេះ: Grey Plover *Pluvialis squatarola* ២៧-៣០ ស.ម
នៅរដូវមិនបន្តពូជ: មានក្បាលធំជាងសត្វក្បាលធំប្រផេះ ចំពុះធំជាងពពួកសត្វក្បាលធំដទៃ ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ប្រផេះលាយដោយអុជៗពណ៌សរាងជាស្រកា មានពណ៌ខ្មៅមួយដុំក្រោមស្លាបត្រង់ក្លៀក។ ពេលអាពាហ៍ពិពាហ៍នៅរដូវបន្តពូជ: ជាទូទៅស្រដៀង នឹងឈ្មោលនៅរដូវបន្តពូជនៃសត្វក្បាលធំពណ៌មាសដែរ ប៉ុន្តែឆ្នូតសធំជាងកាត់តាមចិញ្ចើមមកចំហៀងខ្លួន ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ខ្មៅអុជៗលាយទៅដោយពណ៌សពាសពេញ។ ទីជំរក: វាលភក់ ឆ្នេរខ្សាច់តំបន់សមុទ្រ កម្រមាន នៅទឹកសាប។ ចរាចរ: មានគ្រប់ទីកន្លែងនៅរដូវប្រាំង និងមួយចំនួនគ្រាន់តែឆ្លងកាត់។

130 -សត្វក្បាលធំពណ៌មាស: Pacific Golden Plover *Pluvialis fulva* ២៣-២៦ ស.ម
នៅរដូវមិនបន្តពូជ: ក្បាល ទ្រូង និងផ្នែកខ្នងសម្បុរលឿងក្រម៉ៅ ចំពុះខ្លីស្តើង ផ្នែកពោះពណ៌ស ឈ្មោលរដូវបន្តពូជ: មុខ និងផ្នែកពោះពណ៌ខ្មៅក្រឹប ឆ្នូតសចាប់ពីចិញ្ចើមដល់ចំហៀងខ្លួន។ ទីជំរក: ដំណាំកសិកម្មតំបន់ទំនាប ទីជំរកតាមតំបន់ឆ្នេរ។ ចរាចរ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានគ្រប់ ទីកន្លែង និងមួយចំនួនគ្រាន់តែឆ្លងកាត់។

131 -ទន្រ្ទីតធំ: Oriental Pratincole *Glareola maldivarum* ២៣-២៤ ស.ម
នៅរដូវមិនបន្តពូជ: ជើង និងចំពុះខ្មៅខ្លី កន្ទុយឆែកល្មម សំបុរដងខ្លួនពណ៌ត្នោតខ្ចី ខ្លួនមូល។ ពេលបន្តពូជ: ខ្លួនរាងទ្រវែង បំពង់កសពុកមាត់ និងជើងខ្មៅក្រឹប គល់ចំពុះក្រហម ចុងខ្នងស។ ទីជំរក: ជនបទ វាលស្រែ វាលភក់ និងតំបន់ឆ្នេរ។ សំលេង: អំបូរនេះមានសំលេងតែមួយឈៀ....បន្ទាប់មកបន្តដោយ ទ្រីត ទ្រីត ទ្រីត ស្រដៀងឈ្មោះរបស់វាដែរ។ ពីសោត្រ្ត: ពងតាមវាលស្រែស្ងួតមានដីរីង និងស៊ីសត្វល្អិត។ ចរាចរ: វត្តមាននៅរដូវពងកូន។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ ឧសភា។

132 -ទន្រ្ទីតទន្លេ: Small Pratincole *Glareola lactea* ១៦-១៩ ស.ម
នៅរដូវបន្តពូជ: មាឌតូច និងពណ៌ប្រផេះស្រាលជាងទន្រ្ទីតធំ គ្មានពុកមាត់ខ្មៅ ផ្នែកខាងក្រោមស្លាបមានពណ៌សតាមបណ្តោយស្លាបទី១ និង ទី២ និងពណ៌ខ្មៅតាមបណ្តោយគែមលើនៃស្លាប។ នៅរដូវមិនបន្តពូជ: ដើមទ្រូងមានឆ្នូតៗ និងបំពង់កពណ៌ស។ ទីជំរក: ទន្លេធំៗ តាមមាត់បឹងឬតំបន់ដីសើម តាមឆ្នេរសមុទ្រ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មិនសូវសំបូរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិថុនា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៤។ ជីវសាស្ត្រ: ស៊ីសត្វល្អិត ជាអាហារ។

129 សត្វក្បាលធំប្រផេះ

130 សត្វក្បាលធំពណ៌មាស

131 ទន្ទ្រីតធំ

132 ទន្ទ្រីតទន្លេ

133 -ថ្ពាំងតូច: Whimbrel *Numenius phaeopus* ៤០-៤៦ ស.ម
សម្បុរក្រម៉ៅលាយសអុជៗលើខ្លួនចំពុះវែងរាងខុបបន្តិច ចុងខ្នងពណ៌ស ឆ្នូតក្បាលចំហៀងក្រាស់ខ្មៅ ឆ្នូតកណ្តាលក្បាលពណ៌ត្នោតពពាល ។ ទីជំរក: វាលភក់តាមឆ្នេរសមុទ្រ និងឆ្នេរខ្សាច់ព្រៃកោងកាង តំបន់ទំនាបដីសើម ។ ជីវសាស្ត្រ: ពេលទឹកជោរវាទំនៅលើដើមកោងកាង ។ ស្ថានភាព: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង ភាគច្រើនតាមតំបន់ឆ្នេរ ។

134 -ថ្ពាំងធំ: Eurasian Curlew *Numenius arquata* ៥០-៦០ ស.ម
ខ្លួនធំជាងថ្ពាំងតូច និងចំពុះវែងហើយកោងចុះក្រោមជាង ពេលហើរឃើញចុងខ្នងពណ៌ស ផ្នែកខាងលើស្លាបមានពណ៌អុជចំរុះជាច្រើន (លឿង ស ក្រម៉ៅ ប្រផេះ ត្នោត ពិសេសសំគាល់ដោយមានអុជៗ ស) ផ្នែកពោះពណ៌ផ្កាឈូក ។ ទីជំរក: វាលភក់ តំបន់ឆ្នេរ ឆ្នេរខ្សាច់ ទន្លេ ។ ស្ថានភាព: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង ភាគច្រើននៅតំបន់ឆ្នេរ ។

135 -ខ្វែកសមុទ្រធំពោះត្នោត: Bar-tailed Godwit *Limosa lapponica* ៣៧-៤១ ស.ម
នៅរដូវមិនបន្តពូជសម្បុរពណ៌ប្រាក់ ស្លាប និងខ្នងពណ៌សលាយប្រផេះដូចស្រកាត្រី ចំពុះវែងហើយស្រួច មានពណ៌លឿងខ្ចីនៅគល់ និងក្រម៉ៅនៅចុង ។ នៅពេលបន្តពូជសម្បុរខ្លួនឡើងពណ៌ត្នោត ។ ទីជំរក: ឆ្នេរខ្សាច់ វាលភក់តាមតំបន់ឆ្នេរ ។ ស្ថានភាព: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង ជាពិសេសមាននៅតាមតំបន់ឆ្នេរ ។

136 -ខ្វែកសមុទ្រតូចពណ៌ត្នោត: Asian Dowicher *Limnodromus semipalmatus* ៣៤-៣៦ ស.ម
រដូវមិនបន្តពូជ: ខ្នងពណ៌ប្រផេះត្រសក់ ចំពុះខ្មៅត្រង់វែង ចិញ្ចើមស ។ពេញវ័យពេលបន្តពូជ: ខ្លួនឡើងពណ៌ក្រហម ចំណែកញីរាងធាត់ជាង ស្លាប និងទ្រូងពណ៌លឿង ។ ទីជំរក: វាលភក់ឆ្នេរសមុទ្រ ។ ស្ថានភាព: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ មានដោយកំរ ។

133 ថ្ងាងតូច

134 ថ្ងាងធំ

135 ខ្វែកសមុទ្រធំពោះត្នោត

136 ខ្វែកសមុទ្រតូចពណ៌ត្នោត

137 -ចង្រ្យជើងក្រហមស្លាបឆ្នូតស: Common Redshank *Tringa totanus* ២៧-២៩ ស.ម
នៅរដូវមិនបន្តពូជ: ទាំងញី និងឈ្មោល ផ្នែកខ្នងសម្បុរលឿងប្រផេះ ផ្នែកពោះពណ៌ស ចំពុះក្រហមត្រង់ ជើងក្រហមព្រលែត នៅពេលហើរបង្ហាញស្លាបឆ្នូតពណ៌ស ។ នៅរដូវបន្តពូជ: ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ក្រម៉ៅ និងមានឆ្នូតៗខ្មៅពីក្រោមពោះ ។ ទីជំរក: វាលភក់ឆ្នេរសមុទ្រ វាលភក់រុក្ខជាតិទឹកសាប វាលស្រែ និងទន្លេធំៗ ។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានគ្រប់ទីកន្លែង ។

138 -ចង្រ្យជើងពហូត: Nordmann's Greenshank *Tringer guttifer* ២៩-៣២ ស.ម
រដូវមិនបន្តពូជ: ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះស្រាល ពោះស ជើងលឿង ចំពុះវែងក្រាស់ ចុងខ្នងស ។ ពេលបន្តពូជ: ខ្លួនអុជៗខ្មៅពាសពេញ ខ្នង ទ្រូង និងពោះស ។ ទីជំរក: វាលភក់ វាលខ្សាច់តាមឆ្នេរសមុទ្រ ។ ឋានៈ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ មានដោយកំរ ភាគច្រើននៅតំបន់ឆ្នេរ ។

139 -ចង្រ្យជើងល្មៀត: Common Greenshank *Tringa nebularia* ៣០-៣៤ ស.ម
នៅរដូវមិនបន្តពូជ: មាឌមធ្យម ក្រអាញ ពណ៌ប្រផេះ ចំពុះប្រផេះវែងកោងឡើងលើបន្តិច ជើងវែងពណ៌លឿងបៃតង ។ នៅរដូវបន្តពូជ: ផ្នែកខ្នងមានដៅដុំៗពណ៌ខ្មៅ អង្កន់ឆ្នូតៗចាប់ពីបន្ទូលក្បាលដល់ក ។ ទីជំរក: វាលភក់ វាលភក់រុក្ខជាតិទឹកសាប វាលស្រែ និងទន្លេ ។
ឋានៈ: វត្តមាននៅ រដូវប្រាំង និងមាននៅគ្រប់ទីកន្លែង ។

140 -ទីតលីតជើងវែង: Marsh Sandpiper *Tringa stagnatillis* ២២-២៥ ស.ម
ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតចាស់ ផ្នែកពោះពណ៌ស ជើងវែងពណ៌លឿង ចំពុះត្រង់ពណ៌ក្រម៉ៅ ។ ពេលបន្តពូជផ្នែក ខ្នងមានអុជៗខ្មៅលាយត្នោត ។ ទីជំរក: វាលភក់តាមឆ្នេរ វាលភក់រុក្ខជាតិទឹកសាប វាលស្រែ ។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង និងមួយចំនួនគ្រាន់តែឆ្លងកាត់ ។

141 -ទីតលីតចំពុះកោង: Terek Sandpiper *Xenus cinereus* ២២-២៥ ស.ម
ងាយសំគាល់ដោយ បណ្តោយខ្លួនតូច ចំពុះលឿងក្រម៉ៅវែងកោងឡើងលើ សម្បុរប្រផេះលាយពណ៌ផ្កាឈូកខ្ចី និងជើងពណ៌លឿងភ្លឺ កន្ទុយផ្នែកលើពណ៌ខ្មៅ ។ ទីជំរក: វាលភក់ ឆ្នេរខ្សាច់ ។
ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង និងមួយចំនួនគ្រាន់តែឆ្លងកាត់ ។

142 -ទីតលីតស្លាបក្រោមត្នោតព្រលែត: Wood Sandpiper *Tringa glareola* ១៨-២១ ស.ម
មិនទាន់ពេញវ័យ: ផ្នែកខ្នងពណ៌ក្រម៉ៅមានអុជៗស ចិញ្ចើមសធំហើយវែង ឆ្នូតៗដើមទ្រូង ពោះពណ៌ស និងជើងពណ៌ទឹកក្រូច ។ រដូវបន្តពូជ: ផ្នែកខ្នងមានអុជខ្មៅៗ លាយស និងក្រម៉ៅក្បាល ក និងទ្រូងមានឆ្នូតៗយ៉ាងច្បាស់ ។ ទីជំរក: វាលភក់រុក្ខជាតិ វាលស្រែ ស្រះចិញ្ចឹមត្រីតាមឆ្នេរ និងទន្លេធំៗ ។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង និងមួយចំនួនគ្រាន់តែឆ្លងកាត់ ។

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅតំបន់ដីសើម

143 -ទីតលីត: Common Sandpiper *Actitis hypoleucos* ១៩-២១ ស.ម

មិនទាន់ពេញវ័យ: សត្វស្លាបមានមាឌតូចល្អិត ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ត្នោតខ្ចី ចំពុះខ្មៅ ជើងលឿង មានចិញ្ចើមពណ៌ស និងឆ្នូតខ្មៅកាត់តាមភ្នែក ពេលហើរមានឆ្នូតសតាមបណ្ដោយលើស្លាប រដូវបន្តពូជ: នៅផ្នែកខ្នងមានឆ្នូតៗខ្មៅច្បាស់ និងខ្នងមាន ពណ៌ត្នោតទុំ។ ទីជំរក: តំបន់ដីសើម ផ្សេងៗ វាលភក់រុក្ខជាតិ ទឹកជោរ ទឹកនាជនៅតាមព្រែកតូចៗតាមថ្មតំបន់ឆ្នេរ បឹង ស្ទឹងជាដើម។ ចរាចរ: ឃើញមានគ្រប់ទីកន្លែង វត្តមាននៅរដូវប្រាំង និងមួយចំនួនគ្រាន់តែឆ្លងកាត់ ។

144 -ទីតលីតចំពុះឡាំង: Curlew Sandpiper *Calidris ferruginea* ១៩-២១,៥ ស.ម

រដូវមិនបន្តពូជ: មានចំពុះវែងកោងចុះក្រោមបន្តិច ជើងវែងខ្មៅ ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះស្រាល មានចិញ្ចើម និងពោះពណ៌ស មានឆ្នូតសកណ្ដាលស្លាប ចុងខ្នង និងលើគល់កន្ទុយពណ៌ស។ នៅរដូវបន្តពូជ: ខ្លួនឡើងពណ៌ក្រហម ហើយផ្នែកខ្នងមានអុជចំរុះពណ៌ខ្មៅ ស និងក្រហម។ ទីជំរក: តំបន់វាលភក់ និងវាលខ្សាច់ តំបន់ឆ្នេរ ស្ទឹងធំៗ និងតំបន់ទំនាប។ ចរាចរ: វត្តមាន នៅរដូវប្រាំង ពិសេសតំបន់ឆ្នេរ និងមួយចំនួនជាប្រភេទឆ្លងកាត់។

145 -ទីតលីតកក្រហម: Red-necked Stint *Calidris ruficollis* ១៤-១៦ ស.ម

រដូវមិនបន្តពូជ: សម្បុរខ្លួនពណ៌ប្រាក់ ចិញ្ចើមស ឆ្នូតសកណ្ដាលស្លាបលើ ចំពុះខ្លី និងជើងពណ៌ ខ្មៅ ម្រាមវែងៗ។ រដូវបន្តពូជ: សំបុរប្រែប្រួល ក្បាល ក និងខ្នងឡើងពណ៌ក្រហមដូចដុំឥដ្ឋ។ ទីជំរក: តាមវាលស្រែអំបិលនៃតំបន់ឆ្នេរ វាលភក់ឆ្នេរខ្សាច់។ ចរាចរ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានគ្រប់ទីកន្លែង និងមួយចំនួនគ្រាន់តែឆ្លងកាត់។

146 -ខ្វែកត្រោក: Common Snipe *Gallinago gallinago* ២៥-២៧ ស.ម

ពេញវ័យ: មានចំពុះវែងត្រង់ មានឆ្នូតខ្មៅកាត់តាមភ្នែក ចិញ្ចើមសធំវែង ដងខ្លួនមានពណ៌ចំរុះ ត្នោតចាស់ លឿង និងស។ ពោះ និងគំរបក្រោមកន្ទុយពណ៌ស ឆ្នូតគែមក្រោមនៃស្លាបពណ៌ស កន្ទុយឆ្នាស់ក្រៅពណ៌ស និងលើកន្ទុយពណ៌ត្នោត។ ទីជំរក: តំបន់វាលភក់រុក្ខជាតិ វាលស្រែ។ លក្ខណៈជីវសាស្ត្រ: ហើរលឿនខុសពីធម្មតា។ ចរាចរ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ មានគ្រប់ទីកន្លែង។

143 ទីតលីត

144 ទីតលីតចំពុះថ្ពាង

145 ទីតលីតកក្រហម

146 ខ្វែកត្រោក

147 –រំពេតូច: Little Tern *Sterna albifrons* ២២-២៥ ស.ម

រដូវមិនបន្តពូជ: មាឌតូច ចំពុះខ្មៅស្រួច ជើងខ្លីខ្មៅ បន្ទូលក្បាលខ្មៅ ថ្ងាសស ដងខ្លួនសប្រផេះ តែមស្លាបក្រៅទី១ខ្មៅ។ ពេលបន្តពូជ: ចំពុះលឿង ចុងចំពុះខ្មៅ ជើងពណ៌ទឹកក្រូច ថ្ងាសស បន្ទូលក្បាលខ្មៅក្រិប។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ផ្នែកលើស្លាបរាងក្រម៉ៅ។ ទីជំរក: តំបន់កោះ តំបន់ឆ្នេរ ទន្លេធំៗ តំបន់ទំនាប។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរនៅតាមតំបន់ឆ្នេរនៃប្រទេស។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ កញ្ញា។

148 –រំពេពោះប្រផេះ: Whiskered Tern *Chlidonias hybridus* ២៤-២៨ ស.ម

សំបុរប្រផេះស្រាល ក្បាលក្រោយខ្មៅ ចំពុះខ្មៅ។ រដូវបន្តពូជ: ក្បាលពណ៌ខ្មៅ ពោះពណ៌ប្រផេះ ជើង និងចំពុះពណ៌ក្រហម។ ទីជំរក: វាលភក់តំបន់ឆ្នេរ ស្រះបង្គា ទន្លេ ព្រៃលិចទឹក បឹង និង វាលលិចទឹក។ ចរាចរ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង ជាពិសេសបឹងទន្លេសាបនារដូវប្រាំង និងមួយចំនួនតូចអាចរស់នៅក្នុងស្រុក។

149 –រំពេពោះខ្មៅ: Black-bellied Tern *Sterna acuticauda* ៣០-៣៣ ស.ម

ច្រើនរស់នៅជាមួយរំពេរទន្លេ ចំពុះលឿង ជើងតូចក្រហម ផ្នែកតូចមានអុជៗខ្មៅ។ ពេលបន្តពូជ: បន្ទូលក្បាលខ្មៅ ចំពុះ និងជើងពណ៌ទឹកក្រូច ទ្រូងប្រផេះ និងពោះខ្មៅ កន្ទុយផែកល្មម។ ទីជំរក: វាលភក់ តាមទន្លេធំ និងបឹងធំៗ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មេសា ។

150 –រំពេទន្លេ: River Tern *Sterna aurantia* ៣៨-៤៦ ស.ម

ចំពុះលឿងចុងវាខ្មៅ ជើងក្រហម កន្ទុយផែកខ្លាំង បន្ទូលក្បាលឆ្នូតៗខ្មៅ ឆ្នូតខ្មៅកាត់តាមភ្នែក។ ពេលបន្តពូជ: ចំពុះលឿងសុទ្ធ បន្ទូលក្បាល និងភ្នែកខ្មៅ ស្លាបលើពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ។ ទីជំរក: ទន្លេធំៗ ជួនកាលតាមបឹង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ ឧសភា។

147 រំពេតូច

148 រំពេពោះប្រផេះ

149 រំពេពោះខ្មៅ

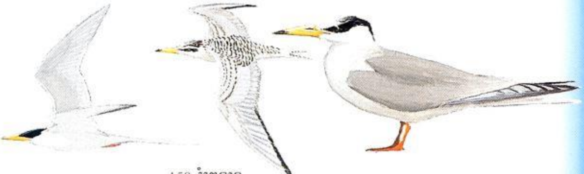

150 រំពេទន្លេ

151 –រំពេកំពោយធំ: Great Crested Tern *Sterna bergii* ៤៦ ស.ម

រដូវមិនបន្តពូជ: ខ្លួនពណ៌ប្រផេះស្រាល បន្ទូលក្បាលពណ៌ប្រផេះឆ្នូតៗ ចំពុះ និងជើងពណ៌ខ្មៅ។ ពេលបន្តពូជ: ចំពុះ និងជើងពណ៌ក្រហម បន្ទូលក្បាល និងកញ្ចឹងកពណ៌ខ្មៅក្រិប បំពង់ក និងកពណ៌ស ពោះពណ៌ខ្មៅ កន្ទុយផ្នែកខ្លាំង។ ទីជំរក: តំបន់ឆ្នេរ តំបន់ដីសើម វាលស្រែលិចទឹក។ ជីវសាស្ត្រ: ធ្វើសំបុកនៅតាមកោះតូចៗក្បែរឆ្នេរ។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ជាពិសេសតំបន់ឆ្នេរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ឧសភា ដល់ មិថុនា ពងចំនួន ១-២ ។

152 –រំពេចំពុះធំក្រហម: Caspian Tern *Sterna caspia* ៤៨-៥៥ ស.ម

រដូវមិនបន្តពូជ: បណ្តោយខ្លួនធំ ចំពុះធំពណ៌ក្រហម បន្ទូលក្បាលប្រផេះឆ្នូតៗ។ ពេលបន្តពូជ: បន្ទូលក្បាលខ្មៅក្រិបតែម្តង។ ទីជំរក: តំបន់ឆ្នេរ វាលភក់ និងវាលខ្សាច់ជួនកាលមាននៅតំបន់ទឹកសាបតាមបឹង និងទន្លេជាដើម។ ស្ថានភាព: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ មានគ្រប់ទីកន្លែងជាពិសេសតំបន់ឆ្នេរ។

153 –រំពេចំពុះវែងខ្ចី: Indian Skimmer *Rhynchops albicollis* ៤០-៤៣ ស.ម

សំបុរខ្មៅ ផ្នែកខ្នង និងបន្ទូលក្បាលខ្មៅ ក និងពោះពណ៌ស ចំពុះលឿង ចំពុះលើខ្លីក្រោមវែង ជើងលឿង។ ទីជំរក: ទន្លេធំៗ បឹង និងតាមតំបន់ឆ្នេរ។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ប្រហែលផុតពូជនៅកម្ពុជា។ រដូវបន្តពូជ: នៅប្រទេសឥណ្ឌាចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មេសា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ៤។

154 –នាងនួនក្បាលត្នោត: Brown-headed Gull *Larus brunnicephalus* ៤២-៤៦ ស.ម

ពេលបន្តពូជ: ក្បាលពណ៌ខ្មៅ ជើងពណ៌ក្រហម ចំពុះពណ៌ក្រហមជាំ។ ពេលមិនទាន់ពេញវ័យ: ពេលហើរឃើញស្លាបកែវ និងចុងកន្ទុយពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: តំបន់ឆ្នេរ ទន្លេធំៗ បឹង។ ស្ថានភាព: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានគ្រប់ទីកន្លែង។

155 –ត្រចៀកកាំកោះ: Christmas Island Frigatebird *Fregata andrewsi* ៩២-១០២ ស.ម

ឈ្មោល: សំបុរខ្មៅសុទ្ធ តែផ្នែកពោះដៅសមួយដុំ បំពង់កក្រហម។ ញី: ផ្នែកពោះសទាំងអស់ កខ្មៅ គ្មានបំពង់កក្រហមទេ។ ទីជំរក: តំបន់សមុទ្រ និងកោះ។ ស្ថានភាព: វត្តមាននៅរដូវបន្តពូជ និងមានដោយកំរ កំណត់ត្រាចុងក្រោយនៅតំបន់សមុទ្រនៃប្រទេសកម្ពុជា។

151 រំពេកំប៉ោយធំ

152 រំពេចំពុះធំក្រហម

153 រំពេចំពុះវែងខ្ចី

154 នាងនួនក្បាលត្នោត

155 ត្រចៀកកាំកោះ

156 -ចចាតក្រឹច: Common Kingfisher *Alcedo atthis* ១៦-១៨ ស.ម
បណ្តោយខ្លួនតូចល្អិត ត្រចៀក ពោះពណ៌ត្នោត បំពង់កស ក្បាលពណ៌ខៀវជាមួយអុជៗស។ ទីជំរក: ស្ទឹងដែលមានព្រៃ ប្រឡាយ វាលភក់រុក្ខជាតិ ព្រៃកោងកាង និងតំបន់ឆ្នេរ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ កក្កដា។

157 -កងបខៀវស: Collared Kingfisher *Todiramphus chloris* ២៤-២៦ ស.ម
ផ្នែកខ្នងពណ៌ខៀវ ផ្នែកពោះពណ៌ស ចំកំកស បន្ទូលក្បាលពណ៌បៃតង ចំពុះ និងជើងពណ៌ខ្មៅ និងចិញ្ចើមស។ ទីជំរក: ព្រៃកោងកាង សួនច្បារ និងតំបន់ដាំដុះដែលជិតឆ្នេរជួនកាលនៅតាមទន្លេធំៗ និងព្រៃលិចទឹក។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរនៅគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ធ្នូ ដល់ សីហា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៧។

158 -កងបខ្មៅស: Pied Kingfisher *Ceryle rudis* ២៧-៣០,៥ ស.ម
សំបុរខ្មៅស វិល្លទ្រូងខ្មៅពីរអង្កន់ ចិញ្ចើមស មានកំប៉ោយធំ។ ញី: វិល្លទ្រូងខ្មៅ តែមួយអង្កន់ទេ។ ទីជំរក: តាមដៃទន្លេ ប្រឡាយ បឹងជួនកាលវាលស្រែ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ ឧសភា ពងចំនួនពី ៤ ទៅ ៦ ។

159 -កងបក្បាលខ្មៅ: Black-capped Kingfisher *Halcyon pileata* ២៩-៣១,៥ ស.ម
ផ្នែកខ្នងពណ៌ខៀវចាស់ បន្ទូលក្បាលខ្មៅ ចំពុះ និងជើងក្រហម ចំកំក បំពង់ក និងទ្រូងពណ៌ស ពោះពណ៌ត្នោតទុំ ពេលហើរមានដៅសនៅស្លាបទី១។ ទីជំរក: ព្រៃកោងកាង តំបន់ឆ្នេរ ទន្លេធំ ប្រឡាយ បឹង ជួនកាលវាលស្រែ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ ឧសភា ពងចំនួនពី ៤ ទៅ ៥។

160 -កងបទ្រូងស: White-throated Kingfisher *Halcyon smyrnensis*២៧-២៩ ស.ម
ពោះ និងក្បាលពណ៌កាហ្វេ កន្ទុយ ស្លាប និងខ្នងពណ៌ខៀវ បំពង់ក និងទ្រូងពណ៌ស ចំពុះ និងជើងពណ៌ក្រហម។ ទីជំរក: ជនបទ តំបន់កសិកម្ម ដំណុះព្រៃក្មេង ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ មិថុនា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៧ ។

161 -ងាវកក: Stork-billed Kingfisher *Halcyon capensis* ៣៧,៥-៤១ ស.ម
មាឌធំជាងចចាតដទៃ ចំពុះធំក្រហម ចុងចំពុះរាងក្រម៉ៅ បន្ទូលក្បាលពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ ស្លាបពណ៌ខៀវ ចុងខ្នងពណ៌ខៀវខ្ចី។ ទីជំរក: តាមបឹងដែលមានដើមឈើដុះរាយប៉ាយ ឬ តាមស្ទឹងដែលមានព្រៃស្រោង ឬ ព្រៃរបោះ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ ឧសភា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៥។

156 ចចាតក្រឹម

157 កងបខៀវ ស

158 កងបខ្មៅ ស

159 កងបក្បាលខ្មៅ

160 កងបទ្រូងស

161 ងាវកក

162 –ចាបថ្កូនតាខ្នងត្នោត: Dusky Warbler *Phylloscopus fuscatus* ១២-១២ ស.ម
ជាទូទៅផ្នែកខ្នងសត្វស្លាបមានពណ៌ត្នោតទុំ ឬពណ៌ប្រផេះត្នោត ផ្នែកពោះពណ៌សព្រលែត និងចិញ្ចើមសវែង។ ទីជំរកៈ តាមគុម្ពោតព្រៃតូចៗ និងតាមតំបន់វាល ជាទូទៅនៅក្បែរមាត់ទឹក។ ឋានៈ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ មានគ្រប់ទីកន្លែង។

163 –ចាបថ្កូនតាវាលស្រែ: Manchurian Reed Warbler *Acrocephalus tangorum* ១៣-១៤.៥ ស.ម
មេបាត់: ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះ ផ្នែកពោះពណ៌ស ចិញ្ចើមសវែង មានឆ្នូតខ្មៅមិនច្បាស់នៅចំហៀងបន្ទូលក្បាល។ មេញី: មានឆ្នូតខ្មៅច្បាស់នៅចំហៀងបន្ទូលក្បាល។ ទីជំរកៈ តាមគុម្ពត្រែង តាមវាលស្មៅនៃតំបន់លិចទឹក។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង ភាគច្រើននៅតំបន់ទំនាបជុំវិញបឹងទន្លេសាប។

164 –ចាបថ្កូនតាចិញ្ចើមខ្មៅស: Black-browed Reed Warbler *Acrocephalus bistrigiceps* ១៣,៥-១៤ស.ម
ឆ្នូតក្បាលចំហៀងខ្មៅ ចិញ្ចើមស ផ្នែកខ្នងបៃតងខ្ចី ផ្នែកពោះសពពាល។ ទីជំរកៈ ស្មៅត្រែងគុម្ពោតព្រៃតាមវាលភក់រុក្ខជាតិ បឹង និងជិតវាលស្រែ។ ឋានៈ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ វត្តមានគ្រប់ទីកន្លែង។

165 –ចាបថ្កូនតាឆ្នូតចុងខ្នង: Lanceolated Warbler *Locustella lanceolta* ១២-១៣ ស.ម
មាឌតូចស្រដៀងចាបដូនតាដទៃទៀតដែរតែពណ៌ក្រម៉ៅជាង មានឆ្នូតៗខ្មៅពាសពេញដងខ្លួនលើកលែងពោះ។ ទីជំរកៈ វាលស្មៅ គុម្ពោតព្រៃ ជាទូទៅនៅតំបន់ដីសើម។ ឋានៈ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ មានគ្រប់ទីកន្លែង។

166 –ចាបថ្កូនតា: Oriental Reed Warbler *Acrocephalus orientalis* ១៨-២០ ស.ម
ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចី បំពង់កសពពាល ពោះស ចិញ្ចើមធំស។ ទីជំរកៈ វាលត្រែង ស្មៅ គុម្ពោតព្រៃដែលនៅក្បែរទឹក។ ជីវសាស្ត្រ: រកចំណីតាមដើមឈើទាបៗ។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មួយចំនួនគ្រាន់តែឆ្លងកាត់ មានគ្រប់ទីកន្លែង។

162 ចាបដូនតាខ្នងត្នោត

163 ចាបដូនតាវាលស្រែ

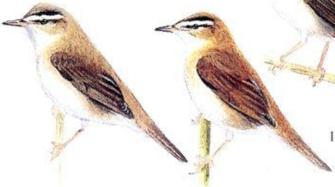

164 ចាបដូនតាចិញ្ចើមខ្មៅ ស

165 ចាបដូនតាឆ្នូតចុងខ្នង

166 ចាបដូនតា

167 -ចាបក្រុក: Striated Grassbird *Megalurus palustris* ២៥-២៨ ស.ម ញី ២១,៥-២៤ ស.ម

មានបណ្តោយខ្លួនធំជាងចាបដទៃ កន្ទុយវែងបែកចុងវែងខ្លីតំរៀបជាកាំ ខ្លួនពណ៌ត្នោតចាស់ ចំពុះខ្មៅឆ្នូត១ស ។ មានឆ្នូតខ្មៅធំៗជាជួរនៅផ្នែកខ្នង និងឆ្នូតតូចៗនៅផ្នែកពោះ ។ ទីជំរក: វាលស្មៅ តំបន់ដីសើម និងវាលភក់រុក្ខជាតិនៅតំបន់ទំនាប និងគុម្ពត្រែង ។ ជីវសាស្ត្រ: ធ្វើសំបុកដូចពែង ឬកាបូបស្រី ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ ឧសភា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៤ ។

168 -ចាបផង្គូវចិញ្ចើមស: Plain Prinia *Prinia inornata* ១៣,៥-១៥ ស.ម

កន្ទុយវែងតំរៀបជាកាំៗ ផ្នែកខាងខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចី បំពង់កស ដើមទ្រូងលឿងខ្ចី ចិញ្ចើមសវែង ។ ទីជំរក: តំបន់ដីសើមផ្សេងៗ ត្រែង ស្មៅ និងគុម្ពោតព្រៃ ព្រៃល្បោះ ប្រឡាយ វាលស្រែ និងជិតព្រៃកោងកាង ។ ជីវសាស្ត្រ: ធ្វើសំបុកដូចពែងអាកោ ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ តុលា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៦ ។

169 -ចាបផង្គូវចុងកន្ទុយស: Zitting Cisticola *Cisticola juncidis* ១០,៥-១២ ស.ម

មាឌតូចល្អិត បន្ទូលក្បាលពណ៌ត្នោតទុំ ឆ្នូតខ្មៅកណ្តាលក្បាល ចុងខ្នងក្រហមព្រឿងៗ បំពង់កពណ៌ស ចុងកន្ទុយឆ្នូតពិណស ។ ពេលបន្តពូជ: ឆ្នូតខ្មៅនៅខ្នងធំៗ ។ ទីជំរក: វាលស្រែដីភក់រុក្ខជាតិ ស្មៅ និងគុម្ពោតព្រៃទំនាប ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ តុលា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៦ ។

170 -ក្រួចអិនវាលស្រែ: Paddyfield Pipit *Anthus rufulus* ១៥-១៦ ស.ម

រូបរាងសំបុរដូចចាបពូក ប៉ុន្តែរាងខ្ពស់ស្រឡះក្រចកជើងក្រោយវែង ជំហររាងត្រង់ស្តម ។ ទីជំរក: វាលស្មៅ វាលស្រែ តំបន់ដាំដុះ ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ សីហា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៤ ។

171 -ចាបវាលស្រែកខៀវ: Bluethroat *Luscinia svecica* ១៣,៥-១៥ ស.ម

ពេញវ័យនៅរដូវមិនបន្តពូជ: កមានពណ៌ខៀវខ្ចីរាងជាស្រកា ទ្រូងពណ៌ខ្មៅ និងពណ៌ទឹកក្រូចដែលតំរៀបជាស្រកាដែរ ចិញ្ចើមសធំ គល់កន្ទុយឆ្លាស់ក្រៅមានពណ៌ទឹកក្រូច ។ ពេញវ័យនៅរដូវបន្តពូជ: កមានពណ៌ខៀវចាស់ដោយមានដៅពណ៌ក្រហមនៅកណ្តាល រួចបន្តទៅទ្រូងដោយពណ៌ខ្មៅ និងពណ៌ក្រហម ។ ញី: ពុកចង្កា និងវីណ្ឌទ្រូងពណ៌ខ្មៅ ។ ទីជំរក: វាលស្មៅ និងគុម្ពោតព្រៃដែលជាទូទៅនៅក្បែរទឹក ។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានដោយកម្រ ។

167 ចាបក្រុក

168 ចាបដង្កូវចិញ្ចើមស

169 ចាបដង្កូវចុងកន្ទុយស

170 ក្រូចអិនវាលស្រែ

171 ចាបវាលស្រែ ក ខៀវ

172 -ចាបស៊ីរុយសមុទ្រ: Mangrove Whistler *Pachycephala grisola* ១៥,៥-១៧ ស.ម
ផ្នែកខ្នងពណ៌ដី ផ្នែកពោះពណ៌ស ចំពុះធំជាងចាបស៊ីរុយ និងពណ៌ខ្មៅសុទ្ធ។ ទីជំរក: ព្រៃកោងកាង ដីប្រៃស្ងួតនៅតំបន់ឆ្នេរ និងកោះ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានបង្គួរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មិថុនា ពងចំនួន២។

173 -ចាបកន្លង់កោងកាង: Copper-throated Sunbird *Nectarinia calcostetha* ១៤ ស.ម
ឈ្មោល: ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ស្លាបកំភែន បំពង់កពណ៌ក្រហម ទ្រូង និងពោះពណ៌ស្វាយ បន្ទួលក្បាល ស្មា និងចុងខ្នងពណ៌បៃតង ។ ញី: ក្បាល និងខ្នងពណ៌ប្រផេះ បំពង់កពណ៌ស ពោះពណ៌លឿងខ្ចី។ ទីជំរក: ព្រៃកោងកាង រុក្ខជាតិតំបន់ឆ្នេរ ជួនកាលនៅលើកោះ និងដំណាំកសិកម្ម។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ជាប្រភេទកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ កញ្ញា។

174 -ខ្ទប់ដីមេគង្គលើ: Mekong Wagtail *Motacila samveasna* ១៩ ស.ម
ជាទូទៅសត្វស្លាបមានពណ៌សខ្មៅ ស្រដៀងទៅនឹង ខ្ទប់ដីខ្មៅស White Wagtailដែរ ប៉ុន្តែខុសត្រង់វាមានរោមឆ្នូតខ្មៅកាត់តាមភ្នែក មានចិញ្ចើមសក្រាស់ហើយវែង និងមានឆ្នូតសតាមបណ្តោយចំពុះផ្នែកខាងលើ។ ទីជំរក: រស់នៅតាមបណ្តោយទន្លេភាគច្រើន តាមទន្លេមេគង្គភាគខាងលើក្នុងភូមិភាគឦសាន ខេត្តស្ទឹងត្រែង។ ឋានៈ: ជាប្រភេទស្ថានិក កម្ពុជា ឡាវ ថៃ។ ពត៌មានផ្សេង ទៀតពុំទាន់មាន។

175 -ត្រចៀកកាំទន្លេត្នោតលាត: Plain Martin *Riparia paludicola* ១១-១២ ស.ម
ស្រដៀង និងត្រចៀកកាំទន្លេវ័ណ្ណក ប៉ុន្តែគ្មានវ័ណ្ណកទេ សំបុរត្នោតខ្ចី ពោះសព្រលែត។ ទីជំរក: ទន្លេធំៗ និង បឹង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ មេសា។

176 -ត្រចៀកកាំទន្លេវ័ណ្ណក: Sand Martin *Riparia riparia* ១២-១៣ ស.ម
ពេលពេញវ័យ: ផ្នែកខ្នង និងប្រឡៅកពណ៌ត្នោត ផ្នែកពោះ និងបំពង់កពណ៌ស កន្ទុយឆែកជ្រៅ។ មិនទាន់ពេញវ័យ: បំពង់ក និងពោះពណ៌សស្រអាប់។ ទីជំរក: បឹងទន្លេសាបតំបន់ដីសើម ជួនកាលតំបន់វាលដែលនៅឆ្ងាយពីទឹក។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង តែមិនសូវសំបូរ។

177 -ត្រចៀកកាំកន្ទុយខ្សែលួស: Wire-tailed Swallow *Hirundo smithii* ១៣-១៤ ស.ម
ស្រដៀងត្រចៀកកាំធម្មតាដែរ តែបន្ទួលក្បាលពណ៌ឈាមជ្រូក ផ្នែកពោះ និងក្រោមស្លាបពណ៌ស កន្ទុយទងកន្ទ្រៃ។ ទីជំរក: ទន្លេធំៗ បឹង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ វិច្ឆិកា។

172 ចាបស៊ីរុយសមុទ្រ

173 ចាបកន្ទង់កោងកាង

174 ខ្ចប់ដីមេតង្គលើ

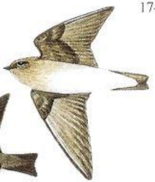

175 ត្រចៀកកាំទន្លេត្នោតលាត

176 ត្រចៀកកាំទន្លេវីណ្ឌក

177 ត្រចៀកកាំកន្ទុយខ្សែពីរ

178 -ចាបមាសឬចាបចង្រ្កង់ក្រហម: Red Avadavat *Amandava amandava* ១០ ស.ម
ឈ្មោល: នៅរដូវបន្តពូជ ខ្លួនមានពណ៌ក្រហមឆេះលាយអុជៗពណ៌សពាសពេញ។ ញី: ពោះពណ៌ខៀវខ្ចី និងខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចី ចុងខ្នង និងចំពុះពណ៌ក្រហម ឆ្នូតស្លាបសពីរខ្សែ។ ទីជំរក: តំបន់វាលស្មៅ តំបន់ដីសើម គុម្ពោតព្រៃ និងតំបន់វាលលំហ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ជាប្រភេទកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ កញ្ញា ។

179 -ចាបពូកទ្រូងត្នោតលាត: Baya Weaver *Ploceus philippinus* ១៥ ស.ម
ឈ្មោលរដូវបន្តពូជ: បន្ទូលក្បាលពណ៌លឿង បំពង់កពណ៌ត្នោតចាស់ មុខប្រផេះជាំ និងទ្រូងគ្មានឆ្នូតទេ។ ញី: មានពណ៌ចំរុះ បន្ទូលក្បាល និងត្រចៀកគ្មានពណ៌ខ្មៅទេ។ រដូវមិនបន្តពូជ: ឈ្មោល និងញីមានពណ៌សំបុរដូចគ្នា។ ទីជំរក: តំបន់កសិកម្ម វាលស្មៅ និងព្រៃត្រែង ដំណុះព្រៃក្មេង តំបន់វាល។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ជាប្រភេទកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ជាពិសេសចាប់ខែ ធ្នូ ដល់ មិថុនា ពងចំនួនពី ២-៥ ពណ៌ស។

180 -ចាបពូកទ្រូងឆ្នូត: Streaked Weaver *Ploceus manyar* ១៣,៥ ស.ម
ឈ្មោលរដូវបន្តពូជ: បន្ទូលក្បាលលឿង មុខពណ៌ខ្មៅ ទ្រូងពណ៌ត្នោតចាស់ និងមានឆ្នូតៗខ្មៅជាជួរ ខ្នងពណ៌ក្រម៉ៅ និងមានឆ្នូតខ្មៅធំៗ។ ឈ្មោលរដូវមិនបន្តពូជ: ឈ្មោលចិញ្ចើមពណ៌លឿងខ្ចី ត្រចៀកមានពណ៌ខ្មៅឆ្នូតលឿង។ ឈ្មោលប្រភេទ peguensis នៅរដូវបន្តពូជ: ឆ្នូតទ្រូង និងខ្នងមានពណ៌ខ្មៅជាំ។ ជីវសាស្ត្រ: សំបុកមានលក្ខណៈពិសេស ហើយស្អាតជាងគេ ផ្លូវចូលពីក្រោម ឈ្មោលសំបុកវែង ញីសំបុកខ្លី។ ទីជំរក: តំបន់កសិកម្ម វាលស្មៅ វាលភក់ ជាទូទៅក្បែរមាត់ទឹក រយៈកំពស់ មិនលើសពី ៩១៥ម។ រដូវបន្ត: ចាប់ពីខែ ឧសភា ដល់ សីហា ពងចំនួនពី ២-៥ ពណ៌ស។

181 -ចាបពូកទ្រូងលឿង: Asian Golden Weaver *Ploecus hypoxanthus* ១៥ ស.ម
ឈ្មោលពេលបន្តពូជ: ក្បាល និងដងខ្លួនពណ៌លឿង គុម្ពត្រចៀក បំពង់ក និងកន្ទុយពណ៌ខ្មៅ។ ញី: ស្រដៀងនឹងចាបពូកទ្រូងត្នោតដែរ តែបន្ទូលក្បាលឆ្នូតៗញឹកជាង។ ទីជំរក: តំបន់វាលភក់រុក្ខជាតិ វាលស្មៅ និងគុម្ពត្រែង តំបន់ផ្សេងៗដែលនៅក្បែរមាត់ទឹក។ ជីវសាស្ត្រ: ធ្វើសំបុកតាមត្រែង ឬស្មៅដែលមានផ្លូវចូលចំហៀង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ច្រើនមានតាមតំបន់ទំនាបទន្លេមេគង្គ និងតំបន់ជុំវិញបឹងទន្លេសាបជាប្រភេទកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ តុលា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៤។

178 ចាបមាស ឬ ចាបចង្រ្កង់ក្រហម

179 ចាបពូកទ្រូងត្នោតហោត

180 ចាបពូកទ្រូងឆ្នូត

181 ចាបពូកទ្រូងលឿង

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅ
តំបន់ព្រៃ

Forest Birds

182 -ទទាជើងបែតងឬមាន់ក្រូច: Scaly-breasted Partridge *Arborophila chloropus*
ផ្នែកខ្នង និងទ្រូងពណ៌ត្នោតចាស់ ដើមពោះពណ៌ទឹកក្រូច ពោះពណ៌ស ជើងពណ៌បៃតង គល់ចំពុះក្រហមចុងចំពុះបៃតង កន្ទុយវែងជាងទទាដទៃ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ ឧសភា ពងចំនួន ៣។

183 -ក្រូចសំពៅឬមាន់ក្រិច: Chestnut-headed Partridge *Arborophilia cambodiana* បណ្ដោយខ្លួន ២៨ ស.ម។
ក្បាល និងទ្រូងពណ៌ក្រហមជាំ បន្ទួលក្បាលខ្មៅ ឆ្នូតខ្មៅកាត់ភ្នែក។ នៅចំហៀងពោះរោមតំរៀបជាស្រកាធំៗ ពណ៌សខ្មៅ និងនៅលើស្លាបផងដែរ។ ទីជំរក: ក្នុងព្រៃស្រោងរយ:កំពស់ចាប់ពី៤០០-១០០០ម។ ជីវសាស្ត្រ: រស់នៅ និងរកស៊ីលើដីឆាប់ផ្អើលបំផុត អាចស្គាល់បានតាមរយ:សំឡេង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ជាប្រភេទស្ថានិក ដែលមាននៅតែភូមិភាគនិរតីនៃប្រទេសកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ (ជួរភ្នំក្រវាញ)។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ ពីខែ ឧសភា ដល់ មិថុនា និង ពតិមានផ្សេងទៀត មិនទាន់ ដឹងច្បាស់លាស់ នៅឡើយ។

184 -ទទាទ្រូងលឿង: Orange-necked Partridge *Arborophila davidi* ២៧ ស.ម
ពណ៌នា: ស្រដៀងទទាខ្នងបង្គង់ ប៉ុន្តែឆ្នូតខ្មៅកាត់តាមភ្នែកធំជាង វីណ្ឌកពណ៌ទឹកក្រូច ខ្មៅ និងឈាមជ្រូក។ ចិញ្ចើមសក្រាស់ពីក្រោយភ្នែក និងមានអង្កន់ខ្មៅសចំហៀងខ្លួន។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ព្រៃឫស្សី។ ឋានៈ: ជាប្រភេទស្ថានិកមានក្នុងតំបន់រវាងប្រទេសកម្ពុជា និងវៀតណាម កំណត់ត្រានៅខេត្តមណ្ឌលគីរី។ ពតិមានផ្សេងទៀតគ្មាន។

185 -ទទា: Chinese Francolin *Francolinus pintadeanus* ៣០,៥-៣៣,៥ ស.ម
ពណ៌នា: ដងខ្លួនអុជៗខ្មៅសបង្កើតបានជារាងស្រកាពេញខ្លួន ដោយមានថ្ពាល់ និងបំពង់កពណ៌ស គល់ស្លាប និងរោមគូថពណ៌ឈាមជ្រូក។ ញី: ពណ៌ស្រអាប់ជាងឈ្មោល ផ្នែកពោះមានឆ្នូតៗអង្កន់ខ្មៅញឹក។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ គុម្ពោតព្រៃ និងវាលស្មៅ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ កញ្ញា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៧។

186 -មាន់ព្រៃ: Red Junglefowl *Gallus gallus* ៦៥-៧៨ ស.ម
ពណ៌នា: មានជើងពណ៌ប្រផេះ រោមសលើគល់កន្ទុយ ក និងចុងខ្នងមានរោមពណ៌ទង់ដែងលាយពណ៌មាសភ្លឺ ផ្នែកលើខ្នងពណ៌ក្រហមជាំ កន្ទុយពណ៌បៃតងរលោង ផ្នែកពោះពណ៌ខ្មៅ។ ញី: មានពណ៌ត្នោតទុំ កន្ទុយមានរាងដូចផ្លិត និងកពណ៌មាស។ ទីជំរក: តាមជាយព្រៃ ព្រៃពាក់កណ្ដាលស្រោង វាលស្មៅ គុម្ពោតព្រៃ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ពេញមួយឆ្នាំ ពងចំនួនពី ៤ ទៅ ៩។

182 ទទាជើងបៃតង ឬ មាន់ក្រច

183 ក្រួចសំពៅ ឬ មាន់ក្រិច

184 ទទាទ្រូងលឿង

185 ទទា

186 មាន់ព្រៃ

187 -មាន់ទោច្រាក់ពណ៌ប្រផេះបៃតង: Germain's Peacock Pheasant *Polyplectron germaini* ៥៦-៦០ ស.ម

ឈ្មោល: ខ្លួនមានពណ៌ប្រផេះបៃតង នៅលើស្លាប និងកន្ទុយមានដៅរាងដូចជាភ្នែកពណ៌បៃតងខៀវ ស្បែកជុំវិញរង្វង់ភ្នែកក្រហម។ ញី: ស្រដៀងឈ្មោលដែរ តែមាឌតូច និងកន្ទុយខ្លីជាង។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ព្រៃឬស្សី។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ជាប្រភេទស្ថានិក មានក្នុងតំបន់នៅភាគខាងត្បូងឥណ្ឌូចិន នៅកម្ពុជាមានវត្តមាននៅភាគឦសាននៃប្រទេស។ រដូវបន្ត: គ្មានពតិមាន ច្បាស់លាស់។

188 -ស្ដេចកូលីត: Siamese Fireback *Lophura diardi* បណ្ដោយខ្លួន ៧០-៨០ ស.ម

ឈ្មោល: ស្បែកមុខក្រហម មានរោមកំប៉ោយតូចមួយ ដងខ្លួនពណ៌ប្រផេះ ដែលមានអង្កន់ខ្មៅសនៅតាមចំហៀងខ្លួន និងលើស្លាប ចុងខ្នងមានប៉ាតពណ៌លឿង និងពណ៌ក្រហមជាំ កន្ទុយវែងពណ៌បៃតងជាំរលោង។ ញី: មានរោមតំរៀបជាស្រកានៅពោះ កន្ទុយ ចំហៀងទ្រូង ដងខ្លួនទាំងមូលពណ៌ឈាមជ្រូក ក្បាលប្រផេះ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង តាមជាយព្រៃ ដំណុះព្រៃក្មេង។ ជីវសាស្ត្រ: រស់នៅ និងរកចំណីលើដីក្នុងស្ថានភាពលាក់ខ្លួនស្ងៀមស្ងាត់។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ មិថុនា ពងចំនួន៤-៨។

189 -មាន់ទោចណ៌ប្រាក់: Silver Pheasant *Lophura nycthemera* ៨០-១២៧ ស.ម

ឈ្មោល: ផ្នែកពោះពណ៌ខ្មៅ ផ្នែកខ្នង និងកន្ទុយពណ៌ប្រាក់ក្រម៉ៅ កំប៉ោយខ្មៅវែង។ ញី: មានពណ៌ត្នោតទុំ មានរោមផ្នែកខាងលើពោះរាងដូចស្រកាត្រី។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃពាក់កណ្ដាលស្រោង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា ពងចំនួនពី ៤ ទៅ ១០។

190 -ក្ងោក: Green Peafowl *Pavo muticus* ១៨០-២៥០ ស.ម

ឈ្មោល: មានបណ្ដោយខ្លួនធំ ជើងវែង កវែង ស្លាប និងខ្លួនមានពណ៌បៃតងភ្លឺ កំប៉ោយឈរត្រង់ មានកន្ទុយធំវែងមានដៅពណ៌លឿងលាយខៀវរាងដូចជាភ្នែករាប់រយ។ ញី: ស្រដៀងឈ្មោលដែរ តែពណ៌ស្រអាប់ជាង កន្ទុយខ្លី។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះចំរុះ តាមមាត់ទឹក ជាយព្រៃ ព្រៃឬស្សី ព្រៃស្រោង និងពាក់កណ្ដាលស្រោងផងដែរ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ តុលា ពងចំនួន៣-៨។

187 មាន់ទោប្រាក់ពណ៌ប្រផេះបៃតង

188 ស្តេចកូលីត

189 មាន់ទោពណ៌ប្រាក់

190 ក្ងោក

191 -ខ្លែងអាតឃ្មុំ: Oriental Honey-buzzard *Pernis ptilorhyncus* ៥៥-៦៥ ស.ម
ឈ្មោល: មាឌធំ ក្បាលតូច កវែង ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ បំពង់កសព្រលែត ផ្នែកពោះអង្កន់ញឹកពណ៌ត្នោត ជាទូទៅផ្នែកក្រោមស្លាបពណ៌សព្រលែត ដែលមានឆ្នូតតែមក្រោមនៃស្លាបពណ៌ខ្មៅ ឆ្នូតទទឹងធំខ្មៅក្បែរចុងកន្ទុយ។ ញី: ឆ្នូតទទឹងចុងកន្ទុយ និងឆ្នូតតែមក្រោមនៃស្លាបតូចជាងឈ្មោល។ ជីវសាស្ត្រ: ស៊ីកូនឃ្មុំ ឬ ឱម៉ាល់ក្នុងសំបុក។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ តំបន់វាលលំហ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែមិនាដល់ឧសភា។

192 -អកព្រៃច្រើនពណ៌: Changeable Hawk Eagle *Spizaetus cirrhatus* ៦១-៧៥ ស.ម
ពេញវ័យ: ខ្នងសំបុរត្នោតខ្ចី ឆ្នូតៗខ្មៅផ្នែកពោះ អង្កន់រោមភ្លៅ មានកំប៉ោយតូចមួយ។ មិនទាន់ពេញវ័យ: មានពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែងតែកំរ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ វិច្ឆិកា ដល់ ឧសភា ពងមានតែមួយគត់។

193 -អកពស់ព្រៃ: Crested Serpent Eagle *Spilornis cheela* ៥៦-៧៤ ស.ម
ស្លាបពណ៌ត្នោតក្រម៉ៅ ពេលហើរមានឆ្នូតតែមក្រោមនៃស្លាបពណ៌ខ្មៅ បន្ទាប់មកពណ៌ស ដងខ្លួនមានអុជៗសពាសពេញ និងមានកំប៉ោយក្រាស់មានឆ្នូតទទឹងខ្មៅធំចុងកន្ទុយ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃល្បោះ និងដំណុះព្រៃក្មេង ព្រៃជាំ។ ជីវសាស្ត្រ: ស៊ីពស់ជាអាហារ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ តុលា ពងចំនួន ១។

194 -ស្ទាំងត្នោតស្លាបឆែកកំប៉ោយ: Jerdon's Baza *Aviceda jerdoni* ៤៦ ស.ម
កំប៉ោយខ្មៅវែងឈរត្រង់ដោយមានពណ៌សនៅចុងកំប៉ោយ ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតចាស់ លើកលែងតែក្បាល និងកន្ទុយពណ៌ត្នោតខ្ចី ផ្នែកពោះពណ៌សអង្កន់លឿង។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង តំបន់ដីសើម និងព្រៃជាំ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ជាប្រភេទកម្រ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែមេសា ដល់ មិថុនា។

195 -ខ្លែងអាតត្នោត: Rufous-winged Buzzard *Butastur liventer* ៣៨-៤៣ ស.ម
ក្បាល និងពោះពណ៌ប្រផេះ ស្លាប និងកន្ទុយពណ៌ច្រេះ ក្រោមស្លាបពណ៌ស។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ ដំណុះព្រៃក្មេង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា។

196 -ស្ទាំងខ្មៅសស្លាបឆែក: Black Baza *Aviceda leuphotes* ៣១,៥-៣៣ ស.ម
ខ្លួនពណ៌ខ្មៅសមានកំប៉ោយវែងដុះត្រង់ឡើងលើ ផ្នែកពោះពណ៌សដែលមានឆ្នូតអង្កន់ញឹកពណ៌ត្នោត និងអង្កន់ខ្មៅមួយនៅដើមទ្រូង។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ ព្រៃជាំ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភាពងចំនួនពី២ទៅ៣។

191 រអាតឃ្មុំ

192 អកព្រៃច្រើនពណ៌

193 អកពស់ព្រៃ

194 ស្ទាំងត្នោតស្លាបវែកកំប៉ោយ

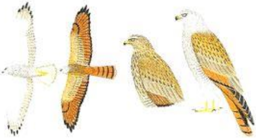

195 រអាតត្នោត

196 ស្ទាំងខ្មៅសស្លាបវែក

197 –ត្មាតទេះ: White-rumped Vulture *Gyps bengalensis* ៧៥-៨៥ ស.ម

ពេញវ័យចុងខ្នង រោមក និងផ្នែកក្រោមស្លាបពណ៌ស ក្បាល ក ពណ៌ប្រផេះ ដងខ្លួនពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: តំបន់ព្រៃលំហ និងតាមជ្រលងភ្នំ។ ជីវសាស្ត្រ: ជារឿយៗរស់នៅជាហ្វូងដោយ ស៊ីសាកសពសត្វជាអាហារ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ភាគច្រើនមាននៅភាគខាងជើង និងខាងកើតនៃប្រទេសកម្ពុជា។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ កុម្ភៈ ពងចំនួន១ពណ៌ស។

198 –ត្មាតត្នោត: Slender-billed Vulture *Gyps teniurostris* ៨០-៩៥ ស.ម

ដងខ្លួនពណ៌ខ្យាច់ ក្បាល និងកវែងខ្មៅ មានរោមក និងចុងខ្នងពណ៌ស ស្លាបហើរពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: តំបន់ព្រៃលំហរ។ ជីវសាស្ត្រ: ជារឿយៗរស់នៅជាហ្វូងដោយស៊ីសាកសពសត្វជាអាហារ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មាននៅភាគខាងជើង និងខាងកើតនៃប្រទេសកម្ពុជា។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ មិនា ពងចំនួន១ ពណ៌ស។

199 –ត្មាតភ្លើង: Red-headed Vulture *Sarcogyps calvus* ៨១-៨៥ ស.ម

ដងខ្លួនពណ៌ខ្មៅ ក្បាល និងជើងក្រហម ភ្លៅមានរោមពណ៌ស និងមានឆ្នូតសតាមបណ្ដោយកណ្ដាលស្លាប។ ទីជំរក: តំបន់ព្រៃលំហរ ព្រៃរបោះដែលមានអូរ។ ជីវសាស្ត្រ: ជារឿយៗរស់នៅតែក្នុងព្រៃស៊ីសាកសពសត្វជាអាហារ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ភាគច្រើននៅភាគខាងជើង និងខាងកើតនៃប្រទេសកម្ពុជា បច្ចុប្បន្នយើងកំពុងសិក្សាពីរបាយសត្វត្មាតនៅខេត្តព្រះវិហារដោយប្រើវិធីអាហារដ្ឋានត្មាត។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ តុលា ដល់ មេសា។

200 –ត្មាតខ្មៅ: Cinereous Vulture *Aegypus monachus* ១០០-១១០ ស.ម

បណ្ដោយខ្លួនធំខ្លាំងជាងត្មាតនានា ក្បាលត្រងោល សំបុរខ្មៅទាំងអស់ ចំពុះធំ ត្រដាងស្លាបត្រង់ភ្លីងស្មើមុំ១៨០ ដឺក្រេ។ ទីជំរក: តំបន់ព្រៃលំហរ និងតំបន់ទីវាលទំនាប។ ជីវសាស្ត្រ: ស៊ីសាកសពជាអាហារ។ ចរាចរ: ជាប្រភេទខ្វាត់ព្រាត់ជាសត្វកម្រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ន យើងកត់ត្រាបានតែពីរដងគត់គឺ លើកទី១នៅខេត្តបាត់ដំបងឆ្នាំ១៩៩៣ និងលើកទី២ នៅខេត្តកំពតចុងឆ្នាំ១៩៩៩។

197 ត្មាតផេះ

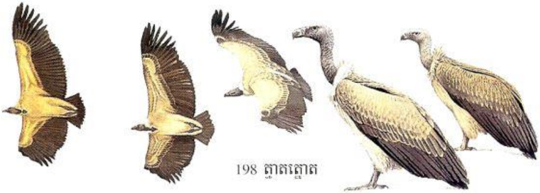

198 ត្មាតត្នោត

199 ត្មាតភ្លើង

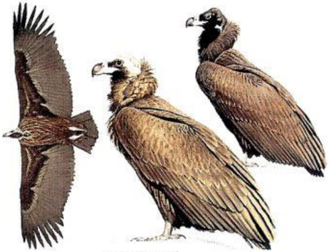

200 ត្មាតខ្មៅ

201 -ស្ទាំងស្លាបស្រួចចុងខ្នងស: White-rumped Falcon *Polihierax insignis* ២៥-២៦.៥ សម

ឈ្មោល: ក្បាលពណ៌ប្រផេះ មានឆ្នូតខ្មៅពាសពេញខ្លួន ចុងខ្នងស។ ញី: មានក្បាល ពណ៌ច្រេះ ពោះពណ៌ស និងស្លាបពណ៌ខ្មៅ។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ តំបន់ចំការ។ របាយ: វត្តមាន ពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា ពងចំនួន២ពណ៌ស។ ជីវសាស្ត្រ: ជារឿយៗទំលើមែកឈើខ្ពស់ស្រលះ រួចទំលាក់ខ្លួនមកដីដើម្បីឆាបសត្វល្អិតដែល ជាចំណី។

202 -ស្ទាំងតូចស្លាបស្រួច: Collared Falconet *Microhierax caerulescens* ១៥,៥-១៨ ស.ម

មានបណ្ដោយខ្លួនតូច ឆ្នូតពណ៌ខ្មៅកាត់តាមភ្នែក ថ្ងាស ចិញ្ចើម និងចំកំកស បំពង់ក និងគូថ ពណ៌ច្រេះ ក្រោមស្លាបមានអង្កន់ញ្ជីក។ ទីជំរក: ព្រៃល្បោះ ទីវាល និងជាយព្រៃស្រោង។ របាយ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា ពងចំនួនពី ៤ ទៅ ៥។

203 -ត្រចៀកកាំព្រៃ: Crested Treeswift *Hemiprocne coronata* ២១-២៣ ស.ម

ខ្លួនពណ៌ប្រផេះ ដោយមានកំប៉ោយតូចនៅលើថ្ងាស។ ឈ្មោល: មានគុម្ពត្រចៀកពណ៌ត្នោត មានស្លាបតូចស្រួចវែង កន្ទុយឆែកខ្លាំង។ ញី: មានឆ្នូតសពីរកាត់តាមលើ និងក្រោមភ្នែក ដង ខ្លួនពណ៌ត្នោតទុំ ចុងខ្នង និងគូថពណ៌ស។ ទីជំរក: ព្រៃល្បោះ តំបន់វាល និងតំបន់កសិកម្ម។ របាយ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មិថុនា ពងចំនួន១។

204 -ត្រចៀកកាំធំខ្នងត្នោត: Brown-backed Needletail *Hirundapus giganteus* ២១-២៤.៥ ស.ម

មានមាឌធំជាងត្រចៀកកាំដទៃ ជាទូទៅដងខ្លួនពណ៌ខ្មៅ ផ្នែកគូថ និងចំហៀងពោះពណ៌ស។ មានដៅសនៅដើមភ្នែក។ ទីជំរក: គ្រប់ប្រភេទព្រៃទាំងអស់ និងតំបន់ទីវាល។ របាយ: វត្តមាន ពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិនា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

201 ស្ទាំងស្លាបស្រួចចុងខ្នងស

202 ស្ទាំងតូចស្លាបស្រួច

203 ត្រចៀកកាំព្រៃ

204 ត្រចៀកកាំធំខ្នងត្នោត

205 –មៀមតូចព្រៃ: Asian Barred Owlet *Glaucidium cucloides* ២០.៥-២៣ ស.ម
ក្បាល មុខ និងផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោតចាស់ ដោយមានស្នាមឆ្នូតអង្កន់ៗពេញខ្លួន។ ក្បាលមូលធំ មានដៅពណ៌សនៅដើមទ្រូង ចំហៀងខ្លួន និងក្រោមគូថ។ ទីជំរក: គ្រប់ប្រភេទព្រៃទាំងអស់។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនាដល់ មិថុនា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៥។

206-ទីទុយធំព្រៃ: Spot -bellied Eagle Owl *Bubo nipalensis*
មានបណ្ដោយខ្លួនធំ កញ្ចុំត្រចៀកបះឡើង ចំពុះពណ៌លឿង ផ្នែកពោះពណ៌សមានអុជធំៗ នៅពាសពេញ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ព្រៃរបោះ។ ជីវសាស្ត្រ: រកចំណី និងស្រែកនៅពេលយប់ សំលេងស្រែកអាចឮបានឆ្ងាយ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិថុនា ពងចំនួន១។

207 –ទីទុយត្រីថ្ងាសត្នោត: Brown Fish Owl *Ketupa zeylonensis* ៤៩-៥៤ ស.ម
ជាទូទៅដងខ្លួនមានពណ៌ត្នោតចាស់ផ្នែកពោះមានឆ្នូតធំពណ៌ខ្មៅ និងអង្កន់កាត់ទទឹងទៅដោយឆ្នូតតូចៗជាច្រើនទៀត។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃពាក់កណ្ដាលស្រោង និងព្រៃរបោះក្បែរមាត់ទឹក។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ធ្នូ ដល់ មិនា ពងចំនួនពី១ ទៅ ២។

208 –មៀមខ្លែង: Brown Hawk Owl *Ninox scutulata* ៣០-៣១ ស.ម
ខ្លួនពណ៌ឈាមជ្រូក ក្បាលតូច ខ្លួនស្រឡូន កន្ទុយវែង ថ្ងាសស ផ្នែកពោះឆ្នូតធំៗ ពណ៌ឈាមជ្រូក កន្ទុយពណ៌ប្រផេះ ភ្នែកពណ៌លឿងឆ្អិន។ ទីជំរក: ព្រៃកោងកាង តំបន់ព្រៃ។ ចរាចរ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានដោយកម្រ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មិថុនា ធ្វើសំបុកក្នុងរន្ធឈើ ពងចំនួនពី២ ទៅ ៣។

209 –ពព្លាក់ចង់: Large-tailed Nightjar *Caprimulgus macrurus* ៣១.៥-៣៣ ស.ម
ដងខ្លួនមានពណ៌ត្នោតក្រម៉ៅ ពេញវ័យ: ឆ្នូតខ្មៅបន្ទូលក្បាល មានចំកំបំពង់កស មានដៅសនៅចុងកន្ទុយឆ្លាស់ក្រៅ មានដៅសមួយដុំលើស្លាបសងខាង។ ញី: ដៅសលើស្លាប និងកន្ទុយទំហំតូចជាងឈ្មោល និងពណ៌ស្រអាប់។ ទីជំរក: ជាយព្រៃ តំបន់វាល ព្រៃគុម្ពោត និងតំបន់កសិកម្ម។ ជីវសាស្ត្រ: ដេកលាក់ខ្លួននៅពេលថ្ងៃ រកចំណី និងស្រែកនៅពេលយប់។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ តុលា ពងចំនួន២ ។

205 មៀមតូចព្រៃ

206 ទីទុយធំព្រៃ

207 ទីទុយត្រីថ្វាសត្នោត

208 មៀមខ្លែង

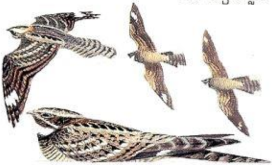

209 ពញ្ញាក់ចង់

210 -សេកកន្ទុយខៀវលឿង: Grey-headed Parakeet *Psittacula finschii* ៣៦-៤០ ស.ម
ខ្លួនពណ៌បៃតង ក្បាលពណ៌ប្រផេះចាស់ ចំពុះពណ៌ក្រហម ចំកក់ខ្មៅតូច មានកន្ទុយវែងជាងសេកដទៃដោយ មានពណ៌លឿងនៅផ្នែកខាងចុង ។ ទីជំរក: ព្រៃល្បោះ និងដំណុះព្រៃក្មេង។ ជីវសាស្ត្រ: គំរាមកំហែងដោយសារការចាប់យកមកចិញ្ចឹម។ របាយ: មានគ្រប់ទីកន្លែង ពិសេសភូមិភាគខាងកើតនៃប្រទេសកម្ពុជា។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មេសា។

211 -សេកសក: Red-breasted Parakeet *Psittacula alexandri* ៣៣-៣៧ ស.ម
ឈ្មោល: ទ្រូងពណ៌ផ្កាឈូកចាស់ បំពង់កពណ៌ខ្មៅ និងមានស្នាមឆ្នូតខ្មៅលើថ្ងាស។ ញី: ទ្រូងក្រហមដូចឈ្មោលដែរ តែចំពុះខ្មៅ។ ទីជំរក: ព្រៃល្បោះ ដំណុះព្រៃក្មេង និងតំបន់កសិកម្ម។ ជីវសាស្ត្រ: ច្រើនហើរជាហ្វូងធំៗ គំរាមកំហែងដោយសារការចាប់យកមកចិញ្ចឹម។ របាយ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ សំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ធ្នូ ដល់ មេសា។

212 -សេកសោម: Alexandrine Parakeet *Psittacula eupatria* ៥១ ស.ម
ឈ្មោល: ខ្លួនពណ៌បៃតង ចំពុះធំពណ៌ក្រហម មានដៅពណ៌ក្រហមមួយដុំធំលើស្លាបផ្នែកស្មា មានចំកក់ខ្មៅ និងក្រហម។ ញី: មាឌតូចជាងឈ្មោល គ្មានចំកក់ទេ។ ទីជំរក: ក្នុងព្រៃរបោះធំៗ និងដំណុះព្រៃក្មេង។ ជីវសាស្ត្រ: ធ្វើសំបុកនៅក្នុងរន្ធឈើធំៗ និងមានការគំរាមកំហែងដោយការចាប់យកមកចិញ្ចឹមជាប្រភេទដែលមានតំលៃថ្លៃជាងគេដោយវាចេះនិយាយភាសាមនុស្ស។ របាយ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ពិសេសភូមភាគខាងជើងនៃប្រទេស។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មេសា។

213 -សេកអាត់: Blossom-headed Parakeet *Psittacula roseata* ៣០-៣៦ ស.ម
ឈ្មោល: ខ្លួនពណ៌បៃតង ខ្នងលឿង ផ្ទៃមុខពណ៌ផ្កាឈូក បន្ទូលក្បាលពណ៌ប្រផេះ ចំកក់ក្រោមចង្កាខ្មៅ កន្ទុយវែងខាងចុងលឿង មានដៅក្រហមនៅស្លាបស្មា ចំពុះមានពីរពណ៌ខាងលើពណ៌លឿងខាងក្រោមពណ៌ខ្មៅ។ ញី: មានក្បាលពណ៌ប្រផេះសុទ្ធ គ្មានចំកក់ចង្កាតែមានដៅខ្មៅមួយដុំ។ ទីជំរក: ព្រៃល្បោះ ដំណុះព្រៃក្មេង និងតំបន់កសិកម្ម។ របាយ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ ឧសភា ពងចំនួនពី ៤ ទៅ ៦។

214 -សេកត្រិច: Vernal Hanging Parrot *Loriculus vernalis* ១៣-១៥ ស.ម
ឈ្មោល: ខ្លួនតូចជាងសេកដទៃពណ៌តែតងភ្លឺ កន្ទុយខ្លី ជើងលឿង ចំពុះ និងចុងខ្នងពណ៌ក្រហម មានដៅពណ៌ខៀវមួយដុំនៅដើមទ្រូង។ ញី: ពណ៌ស្រអាប់ជាងឈ្មោល គ្មានពណ៌ខៀវនៅដើមទ្រូងទេ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃល្បោះ និងដំណុះព្រៃក្មេង។ ជីវសាស្ត្រ: ច្រើនហើរតែឯងឬជាហ្វូងតូចៗ។ របាយ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ កុម្ភៈ។

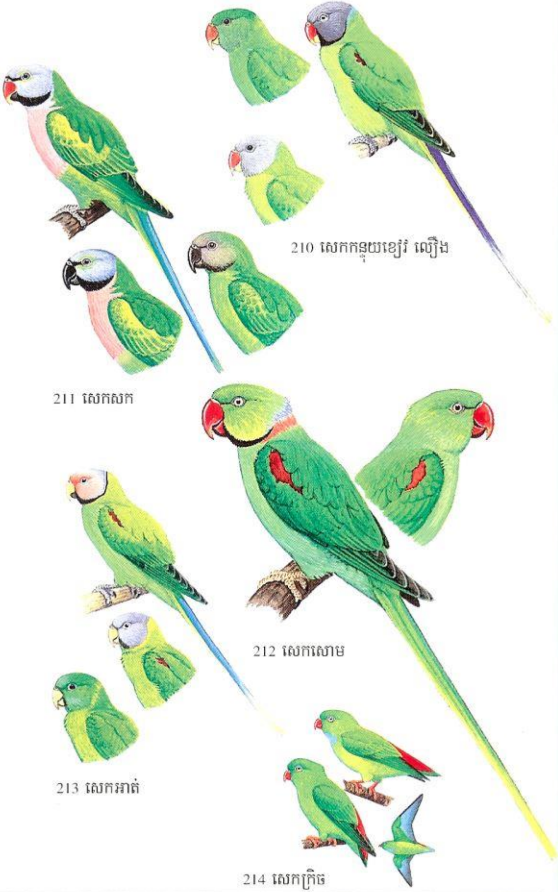

210 សេកកន្ទុយខៀវ លឿង

211 សេកសក

212 សេកសោម

213 សេកអាត់

214 សេកក្រិច

215 -សត្វយំ ឬ សត្វចាំត្រចាំង: Coral-billed Ground Cuckoo *Carpococcyx renauldi* ៦៨,៥-៦៩ ស.ម

ក្បាល ក ទ្រូង កន្ទុយពណ៌ខ្មៅ ចំពុះ ជើង ភ្នែកពណ៌ក្រហមភ្លឺ ដងខ្លួនពណ៌ប្រផេះ ជុំវិញភ្នែកពណ៌ស្វាយ។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ក្បាល និងដងខ្លួនប្រផេះក្រម៉ៅ។ ទីជម្រក: ព្រៃស្រោង ដំណុះព្រៃក្មេង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ជាប្រភេទកម្រ កំណត់ត្រាចុង ក្រោយនៅតំបន់ភ្នំបូកគោតាមរយៈម៉ាស៊ីនថតស្វ័យប្រវត្តិ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ឧសភា ដល់ សីហា។

216 -តុកកាត្វ: Green-billed Malkoha *Phaenicophaeus tristis* ៥២-៥៩,៥ ស.ម

ផ្ទាំងស្លាបពណ៌ប្រផេះជាំ ពោះសស្រអាប់ កន្ទុយវែងតំរៀបជាកាំៗ និងមានឆ្នូតសនៅចុងរោមកន្ទុយនិមួយៗ ស្បែករង្វង់ភ្នែកក្រហម ចំពុះបៃតង។ ទីជម្រក: ព្រៃស្រោង ព្រៃល្បោះ ដំណុះព្រៃក្មេង ព្រៃជាំ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែធ្នូដល់មិថុនា។

217 -ត្រសក់ត្រចៀង: Rufous Treepie *Dendrocitta vagabunda* ៤៦-៥០ ស.ម

ដងខ្លួនពណ៌ត្នោតទុំ ក្បាល ក ទ្រូងពណ៌ខ្មៅដូចម្រែងភ្លើង កន្ទុយពណ៌ប្រផេះតំរៀបជាកាំដោយមានចុងជ្រលក់ពណ៌ខ្មៅ។ ទីជម្រក: ព្រៃរបោះ ព្រៃរបោះចំរុះ ដំណុះព្រៃក្មេង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មេសា។

218 -ត្រសក់ត្រខៀវ: Red-billed Blue Magpie *Urocissa erythrorhyncha* ៦៥-៦៨ ស.ម

កន្ទុយវែងតំរៀបជាកាំ ចុងកន្ទុយអង្កន់សខ្មៅ ចំពុះក្រហមភ្លឺ ក្បាល បំពង់កពណ៌ខ្មៅ ផ្នែកខ្នងពណ៌ខៀវ មានឆ្នូតសនៅកញ្ចឹងក។ ទីជម្រក: ព្រៃល្បោះ ដំណុះព្រៃក្មេង ព្រៃគុម្ពោត ព្រៃឫស្សី និងជួនកាលនៅព្រៃស្រោងស្រឡះផងដែរ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ ឧសភា ពងចំនួនពី ៣ ទៅ ៦។

215 សត្វយំ ឬ សត្វចាំត្រពាំង

216 តុកកាគូ

217 ឆ្អុងឆ្អូតលឿង

218 ឆ្អុងឆ្អូតខៀវ

219 –កេងកងធំ: Great Hornbill *Buceros bicornis* ១១៩-១២២ ស.ម

ពណ៌នា: មានបណ្តោយខ្លួនធំ ក្បាលមានពណ៌ខ្មៅលឿង មានចំពុះ និងមួកធំលឿងឆ្នូតកណ្តាលស្លាបពណ៌លឿង និងឆ្នូតសតាមគែមស្លាបក្រោម កន្ទុយស និងមានឆ្នូតទទឹងខ្មៅធំមួយ ភ្នែកក្រហម។ ញី: ភ្នែកស មួកពុំមានពណ៌ខ្មៅទេ។ សំឡេង: មានពីរវគ្គមុនដំបូង ហ្កុក ហ្កុក រួចបន្ទាប់មកស្រែកខ្លាំងៗ ហ្កាបាំង ហ្កាបាំង។ ទីជំរក: ក្នុងព្រៃស្រោង និងព្រៃរបោះចំរុះ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានស្ទើរតែគ្រប់ទីកន្លែង របាយភាគច្រើននៅភាគនិរតីនៃប្រទេសចាប់តាំងពីភ្នំបូកគោដល់ជួរភ្នំក្រវាញ។ ជីវសាស្ត្រ: រស់នៅ និងធ្វើសំបុក នៅក្នុងរន្ធឈើធំៗ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ សីហា ពងចំនួន១-៣។

220 –ឡាំង: Wreathed Hornbill *Aceros undulatus* ១០០.៥-១១៥ ស.ម

ពណ៌នា: ចំហៀងបន្ទូលក្បាល ក និងទ្រូងពណ៌សស្រអាប់ កន្ទុយពណ៌ស មានឆ្នូតខ្មៅនៅថង់បំពង់ក ស្បែកជុំវិញភ្នែកពណ៌ក្រហម។ ញី: មានថង់ពណ៌ខៀវ ក្បាលខ្មៅ បំពង់ក និងទ្រូងពណ៌ខ្មៅ។ សំឡេង: ដូចកូនឆ្កែស្រែក ហ្កោកហ្កាក ហ្កោកហ្កាក បន្តគ្នាមិនញាប់ពេក។ ទីជំរក: ក្នុងព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះចំរុះ ព្រៃតំបន់ឆ្នេរ។ ជីវសាស្ត្រ: រស់នៅ និងធ្វើសំបុកនៅក្នុងរន្ធឈើធំៗច្រើននៅជាហ្វូង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង វត្តមានភាគច្រើននៅតំបន់ជួរភ្នំបូកគោ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ សីហា ពងចំនួន១-៣។

221 –កេងកងតូច: Oriental Pied Hornbill *Anthracoceros albirostris* ៦៨-៧០ ស.ម

ពណ៌នា: មានតូចជាងកេងកងដទៃ មានពោះពណ៌ស ចុងកន្ទុយ និងឆ្នូតគែមក្រោមនៃស្លាបពណ៌ស ផ្នែកខ្នង ស្លាប និងក្បាលខ្មៅ មានដៅខ្មៅមួយជុំនៅចុងស្នែងលើចំពុះ។ ញី: ស្នែងលើចំពុះតូចជាងឈ្មោល និងមានដៅពណ៌ខ្មៅប្រឡាក់ពាសពេញចំពុះ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃល្បោះ និងដំណុះព្រៃក្មេង ជាទូទៅនៅតាមដងទន្លេ និងលើកោះ។ ជីវសាស្ត្រ: ធ្វើសំបុកក្នុងរន្ធនៃដើមឈើធំៗរកទ្រនុំជាហ្វូង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ មិថុនា ពងចំនួនពី ១ ទៅ ៣។

222 –កេងកងត្នោត: Brown Hornbill *Anorrhinus tickelli* ៧៣-៧៤ ស.ម

ពណ៌នា: ដងខ្លួនពណ៌ត្នោត ក និងដើមទ្រូងពណ៌ស ផ្នែកពោះពណ៌ត្នោតទុំ ចុងកន្ទុយឆ្លាស់ក្រៅស។ ញី: មានបំពង់កពណ៌ត្នោតទុំ និងមានមួកតូចជាងឈ្មោល។ ទីជំរក: ក្នុងព្រៃស្រោង និងព្រៃរបោះចំរុះ។ ឋានៈ: កំណត់ត្រាជាប្រវត្តិសាស្ត្រមាននៅតំបន់គីរីរម្យ និងនៅឆ្នាំ១៩៩៩ យើងកត់ត្រាបានមួយក្បាលគត់។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិថុនា ។

219 កេងកងធំ

220 ញាំង

221 កេងកងតូច

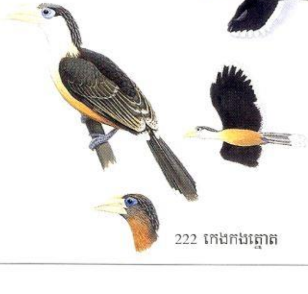

222 កេងកងត្នោត

223 -អាល់អែកចង្រៃ: Large Woodshrike *Tephrodornis vigatus* ១៨.៥-២២.៥ ស.ម ដងខ្លួនពណ៌ប្រផេះ។ ឈ្មោល: មានឆ្នូតខ្មៅកាត់ភ្នែក ចំពុះខ្មៅ ចុងខ្នងពណ៌ស។ ញី: សំបុរពណ៌ទឹកដោះគោ ចំពុះលឿង។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង ជួនកាលមាននៅព្រៃកោងកាងផងដែរ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ ពីខែ មិនា ដល់ ឧសភា។

224 -អាល់អែកធំ: Large Cuckooshrike *Coracina macei* ២៧-៣០.៥ ស.ម មាឌធំជាងអាល់អែកដទៃ ឈ្មោល: ពណ៌ប្រផេះទាំងអស់ចំពុះធំមានឆ្នូតក្រម៉ៅកាត់តាមភ្នែក ផ្នែកគូថពណ៌ស។ ញី: ពណ៌ប្រផេះព្រាលែតជាងឈ្មោល ផ្នែកពោះពណ៌សដែលមានអង្កន់ស្រាល១។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃស្រល់។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ ឧសភា។

225 -ត្រសេះតូចខ្នៅស: Grey-capped Pygmy Woodpecker *Dendrocopos canicapillus* ១៣-១៥,៣ ស.ម
ឈ្មោល: មាឌតូចល្អិត បន្ទូលក្បាលពណ៌ប្រផេះ ពោះពណ៌សលាយស្នាមឆ្នូត១ខ្មៅ មានដៅក្រហមលើបន្ទូលក្បាល។ ញី: គ្មានដៅក្រហមលើក្បាលទេ។ ទីជំរក: ព្រៃល្បោះ ដំណុះព្រៃក្មេង ព្រៃគុម្ពោត និងព្រៃគុម្ពោតតាមឆ្នេរ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ធ្នូ ដល់ មេសា។

226 -ត្រសេះតូចពោះត្នោតទុំ: Chestnut-bellied Nuthatch *Sitta castanea* ១៣ស.ម មានពីរប្រភេទ ឈ្មោល: neglecta ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះ ផ្នែកពោះពណ៌ត្នោតខ្ចី។ ញី: ស្រដៀងឈ្មោលដែរ តែផ្នែកពោះពណ៌ទឹកក្រូច។ ឈ្មោល: tonkinensis ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះជាំ ផ្នែកពោះពណ៌ឈាមជ្រូក ចំពុះខ្មៅ។ ញី: ស្រដៀងឈ្មោលដែរ តែផ្នែកពោះពណ៌ព្រលែតជាង។ ទីជំរក: ព្រៃស្រល់ ព្រៃរបោះ ជួនកាលនៅព្រៃស្រោងផងដែរ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ ឧសភា ។

227 -ត្រសេះតូចចំពុះក្រហម: Velvet-fronted Nuthatch *Sitta frontalis* ១២-១៣.៥ ស.ម ឈ្មោល: ផ្នែកខ្នងពណ៌ខៀវភ្លឺ ចំពុះក្រហម បំពង់កស មានដៅពណ៌ខ្មៅនៅថ្ងាស និងកាត់តាមភ្នែក។ ញី: ស្រដៀងឈ្មោលតែគ្មានឆ្នូតខ្មៅកាត់តាមភ្នែក។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃស្រល់។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា។

223 អល់អែកមធ្យម

224 អល់អែកធំ

225 ត្រសេះតូចខ្មៅ ស

226 ត្រសេះតូចពោះត្នោតទុំ

227 ត្រសេះតូចចំពុះក្រហម

228 -ត្រសេះត្នោតចំពុះខ្មៅ: Rufous Woodpecker *Celeus brachyurus* ២៥ ស.ម
ពណ៌នា: មានពណ៌ទឹកក្រូចចាស់ ខ្នងអង្កន់ខ្មៅ ថ្ពាល់ក្រហមមួយដុំ។ ញី: គ្មានដៅពណ៌ក្រហមនៅថ្ពាល់។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះ។ សភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់មិថុនា ពងក្នុងរន្ធឈើចំនួនពី ២ ទៅ ៣។

229 -ត្រសេះតូចខ្នងភ្លើង: Common Flameback *Dinopium javanense* ២៨-៣០ ស.ម
បន្ទូលក្បាល និងកំប៉ោយក្រហម មានពុកចង្កាតែមួយជួរខុសពីត្រសេះធំខ្នងភ្លើងដែលមានពុកចង្កាព្រែកជាពីរ កញ្ចឹងកខ្មៅសុទ្ធគ្មានឆ្នូតសដូចត្រសេះធំខ្នងភ្លើងទេ។ ញី: បន្ទូលក្បាល និងកំប៉ោយពណ៌ខ្មៅអង្កន់ឆ្នូត១ស។ ទីជំរក: ព្រៃល្បោះ គុម្ពោតព្រៃ ចំការ ព្រៃកោងកាង។ សភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ សីហា ។

230 -ត្រសេះបៃតងក្បាលខ្មៅ: Black-headed Woodpecker *Picus erythropygius*
ពណ៌នា: ក្បាល និងកញ្ចឹងកពណ៌ខ្មៅ បន្ទូលក្បាល និងចុងខ្នងពណ៌ក្រហម បំពង់ក និងទ្រូងពណ៌លឿង។ ញី: បន្ទូលក្បាលខ្មៅសុទ្ធ។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ ព្រៃស្រល់។ សភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិថុនា។

231 -ត្រសេះធំកំប៉ោយលឿង: Greater Yellownape *Picus flavinucha* ៣១,៥-៣៥ ស.ម
ពណ៌នា: ផ្នែកខ្នងពណ៌បៃតងលាតភ្លឺ កំប៉ោយ និងបំពង់កពណ៌លឿង ផ្នែកពោះពណ៌ប្រផេះ បន្ទូលក្បាលពណ៌ត្នោតទុំ។ ញី: គ្មានបំពង់កលឿងទេ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃល្បោះ និងព្រៃស្រល់។ សភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ឧសភា ។

232 -ត្រសេះបៃតងទ្រូងពព្លាក់: Streak-throated Woodpecker *Picus xanthopgaeus* ២៧.៥-៣០ ស.ម
ពណ៌នា: ខ្លួនពណ៌បៃតង បន្ទូលក្បាលក្រហម ចិញ្ចើម និងឆ្នូតក្រោមភ្នែកពណ៌ស។ ញី: បន្ទូលក្បាលខ្មៅ។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ នៅតាមដើមឈើមួយៗ នៅតំបន់វាល។ សភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ ឧសភា។

233 -ត្រសេះចំកកក្រហម: Red-collared Woodpecker *Picus rabieri* ៣០-៣២ ស.ម
ពណ៌នា: ក្បាល និងទ្រូងក្រហម និងមានអង្កន់ចំហៀងពោះស ពុកចង្កាក្រហម។ ញី: ថ្ងាស និងបន្ទូលក្បាលពណ៌ខ្មៅ គ្មានពណ៌ក្រហមនៅពុកចង្កាដូចឈ្មោល។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ដំណុះព្រៃក្មេង។ សភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានដោយកំរ វត្តមានតែនៅភាគអគ្នេយ៍នៃប្រទេស (កំណត់ត្រាតែម្តងគត់តាមរយៈម៉ាស៊ីនថតស្វ័យប្រវត្តិ)។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ឧសភា ដល់មិថុនា។

228 ត្រសេះត្នោតចំពុះខ្មៅ

229 ត្រសេះតូចខ្នងភ្លើង

230 ត្រសេះបៃតងក្បាលខ្មៅ

231 ត្រសេះធំកំប៉ោយលឿង

232 ត្រសេះបៃតង
ទ្រូងពព្លាក់

233 ត្រសេះធំកកក្រហម

234 -ត្រសេះដីរ៍: Great Slaty Woodpecker *Mueller ipicus pulverulentus* ៥០ ស.ម
មាឌធំជាងត្រសេះដទៃ ឈ្មោល: មានបណ្ដោយខ្លួនធំពណ៌ប្រផេះ បំពង់កពណ៌លឿង ពុកមាត់ក្រហម។ ញី: គ្មានពុកមាត់ក្រហមទេ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោងពិសេសតាមដងអូរ ជាយព្រៃ និងព្រៃកោងកាង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង ជាប្រភេទកម្រ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពី ខែ មិនា ដល់ សីហា។

235 -ត្រសេះធំពោះស: White-bellied Woodpecker *Dryocopus javensis* ៣៧.៥-៤៣ ស.ម
មាឌធំបន្ទាប់ពីត្រសេះដីរ៍ ឈ្មោល: បណ្ដោយខ្លួនធំ ដងខ្លួនខ្មៅស កំប៉ោយ បន្ទូលក្បាល និងពុកមាត់ក្រហម។ ញី: ថ្ងាសខ្មៅ គ្មានពុកមាត់ក្រហមទេ។ សំឡេង: កៀវ កៀវ កៀវ ឬ កៀប កៀប កៀប។ ទីជំរក: ព្រៃល្បោះ ព្រៃស្រោង។ ជីវសាស្ត្រ: រស់នៅ និងធ្វើសំបុកនៅក្នុងរន្ធឈើធំៗ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ ពីខែ ធ្នូ ដល់ ឧសភា។

236 -ពពូលក្បាលព្រលែត: Pale-capped Pigeon *Columba punicea* ៣៦-៤០,៥ ស.ម
ឈ្មោល: បន្ទូលក្បាលសព្រលែត ខ្នងពណ៌ត្នោតទុំ កញ្ចឹងកពណ៌បៃតង ស្លាបហើរទី១ទី២ និងកន្ទុយពណ៌ខ្មៅ ចំពុះលឿង គល់ចំពុះពណ៌ក្រហម។ ញី: បន្ទូលក្បាលគ្មានពណ៌សព្រលែតទេ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ជួនកាលនៅព្រៃកោងកាង តំបន់កោះ និងតំបន់វាលលំហរ។ ឋានៈ: វត្ត-មាន ពេញមួយឆ្នាំ មាននៅភាគឦសាននៃប្រទេសក្នុងខេត្តមណ្ឌលគិរី។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពី ខែ មិថុនា ដល់ កក្កដា ពងនៅលើដើមឈើតូចៗ ឬ ដើមឫស្សី ពងចំនួន១។

237 -ព្រាបព្រៃ: Green Imperial Pigeon *Ducula aenea* ៤២-៤៧ ស.ម
ផ្នែកខ្នងពណ៌បៃតងភ្លឺលាយលឿងព្រឿងៗ ក្បាល ក ទ្រូង និងពោះពណ៌ប្រផេះ នៅក្រោមកន្ទុយពណ៌ច្រេះ។ សំឡេង: របៀបមនុស្សថ្ងូ ប៊ូ ប៊ូ ប៊ូ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ព្រៃរបោះចំរុះ និងព្រៃកោងកាង។ ជីវសាស្ត្រ: រកស៊ីផ្លែឈើនៅលើចុងឈើ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញឆ្នាំ មានគ្រប់ ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ ឧសភា។

234 ត្រសេះដីរ

235 ត្រសេះធំពោះស

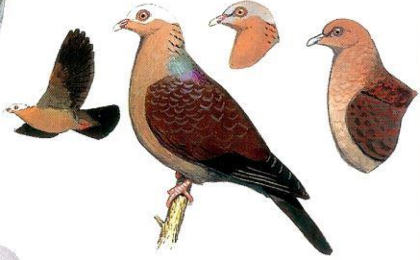

236 ពពូលក្បាលព្រលែត

237 ព្រាបព្រៃ

238 -កំប្លុកឬពពូលចំពុះធំលឿង: Thick-billed Green Pigeon *Treron curvirostra*
ឈ្មោល: មានចំពុះក្រាស់ពណ៌លឿងក្រហមនៅគល់ចំពុះ រង្វង់ភ្នែកជុំវិញពណ៌បៃតង ក្បាលប្រផេះ ស្លាបលើ និងតួថពណ៌ឈាមជ្រូក។ ញី: ចំពុះ ក្បាល និងរង្វង់ភ្នែកដូចឈ្មោលដែរតែស្លាបលើពណ៌បៃតងចាស់។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃល្បោះ ដំណុះព្រៃក្មេង និងព្រៃកោងកាង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ កញ្ញា។

239 -លលកស្លាបបៃតង: Emerald Dove *Chalcophaps indica* ២៣-២៧ ស.ម
ឈ្មោល: បន្ទួលក្បាលពណ៌ខៀវខ្ចី ថ្ងាស និងចិញ្ចើមពណ៌ស ចុងខ្នងអង្កន់ខ្មៅស ស្មា-សស្លាបលើពណ៌បៃតងចាំង។ ញី: បន្ទួលក្បាលពណ៌ត្នោតទុំ គ្មានដៅសលើស្មាទេ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃចំរុះ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ ជីវសាស្ត្រ: ជាទូទៅវាច្រើនរកស៊ីនៅតាមដងផ្លូវ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ វិច្ឆិកា ពងនៅ លើដើមឈើទាបៗ។

240 -ពពូលក្បាលបៃតង: Orange-breasted Green Pigeon *Treron bicincta* ២៩ស.ម
ឈ្មោល: ក្បាលពណ៌បៃតង កញ្ចឹងកពណ៌ប្រផេះ ទ្រូងពណ៌ទឹកក្រូច កន្ទុយពណ៌ប្រផេះ។ ញី: ទ្រូងគ្មានដៅពណ៌ទឹកក្រូចទេ។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ ព្រៃពាក់កណ្តាលស្រោង ដំណុះព្រៃក្មេង និង ព្រៃឫស្សី។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា។

241 -ពពូលចំពង់កលឿង: Pompadour Green Pigeon *Treron pompadora* ២៥.៥
ឈ្មោល: ស្រដៀងកំប្លុកដែរ តែចំពុះពណ៌ប្រផេះ និងតូចស្រឡូនជាង បំពង់កមានដៅពណ៌លឿង និងទ្រូងពណ៌ទឹកក្រូច គ្មានវ័ណ្ណបៃតងជុំវិញភ្នែកទេ។ ញី: ស្រដៀងកំប្លុកញីដែរ តែចំពុះតូចជាង ពណ៌ប្រផេះ គ្មានវ័ណ្ណជុំវិញភ្នែក។ ទីជំរក: ក្នុងព្រៃស្រោង និងពាក់កណ្តាលស្រោង។ជីវសាស្ត្រ: រកស៊ីផ្លែឈើរស់នៅជាហ្វូង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពី ខែ មេសា ដល់ ឧសភា។

242 -ពពូលជើងលឿង: Yellow-footed Green Pigeon *Treron phoenicoptera* ៣៣ ស.ម
ឈ្មោល: ក្បាលពណ៌ប្រផេះ បំពង់ក និងទ្រូងពណ៌លឿងលាយបៃតង ខ្នងពណ៌បៃតង ពោះពណ៌ប្រផេះ ជើងលឿង កន្ទុយឆ្នូតទទឹង២កង់ពណ៌លឿង និងបៃតង។ ញី: ក និងទ្រូងពណ៌លឿងស្រស់ ខ្នងពណ៌បៃតងខ្ចី។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះចំរុះ ដំណុះព្រៃក្មេង តំបន់ទំនាប។ ជីវសាស្ត្រ: ឃើញមាននៅលើចុងឈើរកស៊ីផ្លែឈើ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពី ខែ មិនា ដល់ មិថុនា។

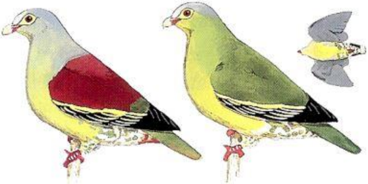

238 កំប្លុក ឬ ពពូលចំពុះធំលឿង

239 លលកស្លាបបៃតង

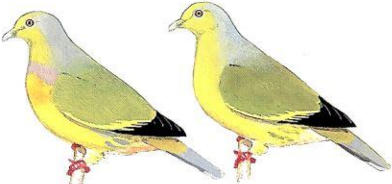

240 ពពូលក្បាលបៃតង

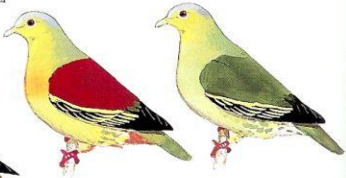

241 ពពូលបំពង់កលឿង

242 ពពូលជើងលឿង

243 -ប៉ោលតោកគូថក្រហម: Red-vented Barbet *Megalaima lagrandieri* ២៩,៥-៣៤ ស.ម

មាឌធំជាងប៉ោលតោកដទៃ គូថពណ៌ក្រហម ក្បាលពណ៌ត្នោត បំពង់កប្រផេះ។ ទីជំរកៈ ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង។ សំលេងៈ ប៉ោលតូក ប៉ោលតូក...។ឋានៈ: វត្តមាន ពេញមួយឆ្នាំ ជាប្រភេទមានតែក្នុងតំបន់ឥណ្ឌូចិន វត្តមាននៅភាគអគ្នេយ៍សំរាប់ប្រទេសកម្ពុជា។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ កក្កដា។ ពតិមានផ្សេងទៀតពុំដឹងប្រាកដ។

244 -ប៉ោលតោកក្បាលព្រលែត: Lineated Barbet *Megalaima lineata* ២៧-២៨ ស.ម

ក្បាលពណ៌សព្រលែត ចំពុះ និងស្បែកនៅជុំវិញភ្នែកពណ៌លឿង។ ទីជំរកៈ ព្រៃល្បោះ តំបន់វាលលំហរ គុម្ពោតព្រៃតំបន់ឆ្នេរ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កញ្ញា ដល់ ឧសភា។

245 -ប៉ោលតោកត្រចៀកបៃតង: Green-eared Barbet *Megalaima faiostrica* ២៤,៥-២៧ ស.ម

ស្រដៀងប៉ោលតោកក្បាលព្រលែត តែមាឌតូចជាង ចំពុះលើរាងខ្មៅ ត្រចៀកខៀវ មានដៅក្រហមនៅលើទ្រូង។ ទីជំរកៈ ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃរបោះចំរុះ។ ឋានៈ: វត្ត-មានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា ធ្វើរន្ធនៅក្នុងដើមឈើ។

246 -ប៉ោលតោកថ្ពាល់ខៀវ: Blue-eared Barbet *Megalaima australis* ១៧-១៨ ស.ម

ឈ្មោល: ថ្ពាល់ខ្មៅ មានដៅលឿងនៅក្រោមភ្នែក បន្ទូលក្បាលពណ៌ខៀវ មានដៅក្រហមនៅលើក្រោម និងក្រោយភ្នែក។ ញី: ស្រដៀងឈ្មោលដែរតែពណ៌ស្រអាប់មិនសូវច្បាស់។ ទីជំរកៈ ព្រៃស្រោង ព្រៃល្បោះ ដំណុះព្រៃក្មេង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ សីហា ពងចំនួនពី ២ ទៅ ៤។

247 -ត្រសេះក្បាលត្នោតខ្ចី: Chestnut-headed Bee-eater *Merops leschenaulti* ២១-២២.៥ ស.ម

បន្ទូលក្បាល ក្បាល និងកញ្ចឹងកពណ៌ត្នោត បំពង់កពណ៌លឿង និងមានដៅពណ៌ត្នោតមួយដុំតូចចំកណ្តាល កន្ទុយរាងការេ ចុងខ្នងពណ៌ខៀវខ្ចី។ ទីជំរកៈ ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃរបោះ និងព្រៃឫស្សី។ ជីវសាស្ត្រ: ហើរឆាបចាប់សត្វល្អិតជាអាហារ ធ្វើសំបុកតាមរន្ធដី តាម-មាត់ច្រាំងទន្លេ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែមករា ដល់ ឧសភា។

243 ប៉ោលតោកគូថក្រហម

244 ប៉ោលតោកក្បាលព្រលែត

245 ប៉ោលតោកត្រចៀកបៃតង

246 ប៉ោលតោកថ្ងាសខ្មៅ

247 ត្រដេវក្បាលត្នោតខ្ចី

248 -ចេកទុំប្រាក់: Silver Oriole *Oriolus mellianus* ២៨ ស.ម
ឈ្មោល: ដងខ្លួនពណ៌សលាយប្រាក់ ក្បាល ស្លាប ចំពុះ និងជើងពណ៌ខ្មៅ។ ញី: ក្បាល និងស្លាបពណ៌ខ្មៅស្រាលជាងឈ្មោល មានឆ្នូតៗ ខ្មៅច្បាស់ពាសពេញដងខ្លួន។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោងពាក់កណ្តាលស្រោង។ ចរាចរ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានដោយកំរ និងកត់ត្រាបានក្នុងពេលថ្មីៗនៅតំបន់ភាគខាងលិចនៃប្រទេស។

249 -ចេកទុំក្បាលខ្មៅ: Black-hooded Oriole *Oriolus xanthornus*២២-២៥ ស.ម
ឈ្មោល: ខ្លួនពណ៌លឿងទុំ ក្បាលខ្មៅ ចំពុះលឿង។ ញី: បំពង់កពណ៌សមានឆ្នូតៗ ខ្មៅពាសពេញ។ ទីជំរក: ភាគច្រើននៅព្រៃរបោះ ពាក់កណ្តាលស្រោងដំណុះព្រៃក្មេងព្រៃជាំព្រៃស្រល់។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ សីហា។

250 -ចេកទុំ: Black-naped Oriole *Oriolus chinensis* ២៤,៥-២៧,៥ ស.ម
មានមាឌមធ្យម ឈ្មោល: ខ្លួនមានពណ៌លឿងភ្លឺ មានឆ្នូតខ្មៅធំកាត់តាមភ្នែក លើកន្ទុយ និងចុងផ្ទាំងស្លាបពណ៌ខ្មៅ។ ញី: ជាទូទៅខ្លួនមានពណ៌លឿងខ្ចីនៅក្រោមពោះមានឆ្នូតៗ ខ្មៅជាជួរៗពាសពេញ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះ ព្រៃកោងកាង សួនច្បារ តំបន់វាលលំហដែលមានដើមឈើរាយប៉ាយ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែធ្នូ ដល់ មិថុនា។

251 -ចាបចៀបពោះក្រហម: Red-headed Trogon *Harpactes erythrocephalus* ៣១-៣៥,៥ ស.ម
ឈ្មោល: មានក្បាល និងពោះពណ៌ក្រហម វ័ណ្ឌទ្រូងស ស្លាបពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ។ ញី: ខុសពីឈ្មោលត្រង់ក្បាល ដើមទ្រូង និងកពណ៌ឈាមជ្រូក រីឯវ័ណ្ឌទ្រូងមានពណ៌សដូចគ្នា កន្ទុយតំរៀបជាកាំពណ៌សឆ្លាស់ខ្មៅ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង។ ជីវសាស្ត្រ: ចូលចិត្តលាក់ខ្លួនពិបាករកមើលរូបរាងពិតប្រាកដរបស់វា។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មិថុនា។

252 -ចាបចៀបពោះលឿង: Orange-breasted Trogon *Harpactes oreskios* ២៦,៥-៣១,៥ ស.ម
ឈ្មោល: ក្បាល និងទ្រូងពណ៌បៃតងភ្លឺ ខ្នងពណ៌ត្នោតទុំ។ ញី: ខុសពីឈ្មោលដោយក្បាលពណ៌ត្នោតខ្ចី ទ្រូងពណ៌ប្រផេះ ពោះពណ៌លឿងខ្ចីជាងឈ្មោល។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោងពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃរបោះចំរុះ និងព្រៃឫស្សី។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំមានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ ឧសភា ធ្វើរន្ធក្នុងដើមឈើ ឬ ដើមឫស្សីងាប់ ពងម្តងចំនួនពី២-៣។

248 ចេកទុំប្រាក់

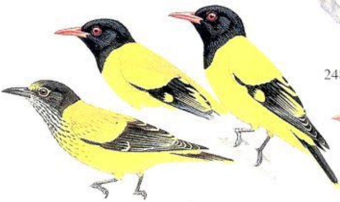

249 ចេកទុំក្បាលខ្មៅ

250 ចេកទុំ

251 ចាបចៀបពោះក្រហម

252 ចាបចៀបពោះលឿង

253 -បក្សីខ្មៅស្លាបខៀវ: Blue-winged Pitta *Pitta moluccensis* ១៨-២០,៥ ស.ម
ពេញវ័យ: បន្ទុលក្បាលឆ្នូតខ្មៅ ឆ្នូតកាត់តាមភ្នែកពណ៌ខ្មៅ ចិញ្ចើម និងបំពង់កស ខ្នងពណ៌បៃតង គែមលើនៃស្លាបពណ៌ខៀវ មានដៅសលើស្លាបសងខាង ផ្នែកគូថពណ៌ក្រហម។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ក្បាល និងផ្នែកខ្នងពណ៌ស្រអាប់។ ទីជម្រក: ព្រៃស្រោង ព្រៃចំរុះ ព្រៃឫស្សី។ ស្ថានភាព: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង និងសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ សីហា។

254 -បក្សីខ្មៅពោះបង្កង់: Bar-bellied Pitta *Pitta elliotii* ១៩.៥-២១ ស.ម
ឈ្មោល: បន្ទុលក្បាល និងផ្នែកខ្នងពណ៌បៃតង ផ្ទៃមុខពណ៌ខ្មៅ គ្មានពណ៌សនៅលើស្លាបទេ ផ្នែកពោះពណ៌លឿងដែលមានអង្កន់ៗ ខ្មៅចំកណ្តាលពោះ និងក្រោមកន្ទុយពណ៌ខៀវ។ ញី: បន្ទុលក្បាល និងទ្រូងពណ៌ទឹកក្រូច គ្មានពណ៌ខៀវនៅពោះ និងក្រោមកន្ទុយ។ ទីជម្រក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃរបោះចំរុះ ព្រៃឫស្សី។ ជីវសាស្ត្រ: រស់នៅ និងរកចំណីនៅលើដីដោយលាក់ខ្លួន។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ កត់ត្រាបាននៅភូមិភាគឥសាននៃប្រទេស។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ មិថុនា។

255 -បក្សីខ្មៅចុងខ្នងខៀវ: Blue-rumped Pitta *Pitta soror* ២០-២២ ស.ម
ឈ្មោល: ក្បាល កញ្ចឹងក និងចុងខ្នងពណ៌ខៀវ។ ញី: ពណ៌ស្រអាប់ជាងឈ្មោល ផ្នែកខ្នងពណ៌បៃតង ផ្នែកពោះពណ៌ត្នោត។ ទីជម្រក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង ជួនកាលព្រៃរបោះចំរុះ។ ជីវសាស្ត្រ: រស់នៅ និងរកចំណីនៅលើដីដោយលាក់ខ្លួន។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ឧសភា ដល់ កក្កដា ។

256 -សត្វចំពុះធំកន្ទុយវែង: Long-tailed Broadbill *Psarisomus dalhousiae* ២៤-២៧ ស.ម
ដងខ្លួនពណ៌បៃតង បំពង់កពណ៌លឿងភ្លឺ កន្ទុយវែងពណ៌ខៀវ បន្ទុលក្បាលពណ៌ខ្មៅ។ មិនទាន់ពេញវ័យ: បន្ទុលក្បាលពណ៌បៃតងដែរ។ ទីជម្រក: ព្រៃស្រោង។ ជីវសាស្ត្រ: ជាប្រភេទចូលចិត្តលាក់ខ្លួនជាទីបំផុត ភាគច្រើនយើងអាចកត់ត្រាបានតាមរយៈសំលេងរបស់វា។ យើងបានឃើញតែម្តងគត់នៅតំបន់ភ្នំបូកគោឆ្នាំ ១៩៩៩។ ស្ថានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ ជាប្រភេទកម្រ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ កញ្ញា។

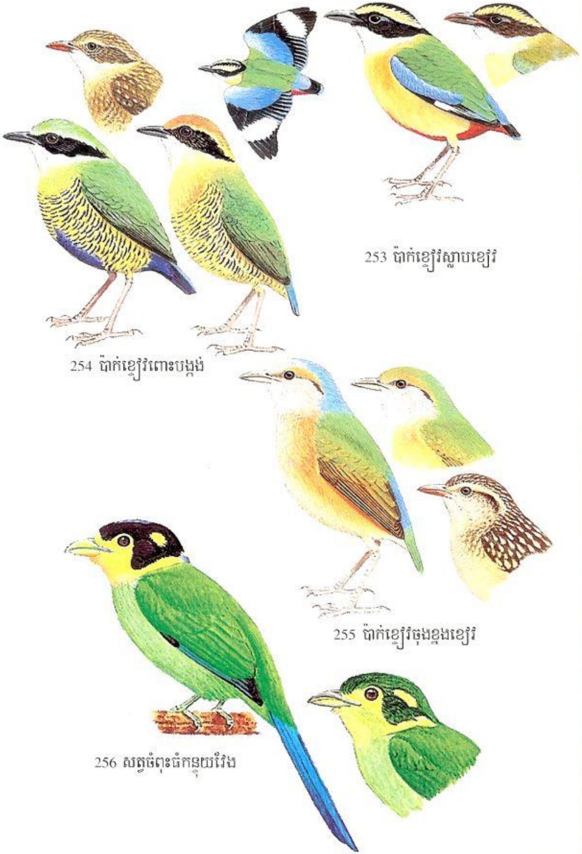

253 ប៉ាក់ខៀវស្លាបខៀវ

254 ប៉ាក់ខៀវពោះបង្កង់

255 ប៉ាក់ខៀវចុងខ្នងខៀវ

256 សត្វចំពុះធំកន្ទុយវែង

257 -ចាបធូនតាខ្នងត្នោតពោះស: Burmese Shrike *Lanius collurioides* ១៩-២១ ស.ម

ពេញវ័យ: ខ្នងពណ៌ត្នោតចាស់ ក្បាលពណ៌ប្រផេះ ពោះស មានដៅសលើស្លាបទាំងពីរ កន្ទុយសឆ្លាស់ក្រៅ។ ញី: មានពណ៌ស្រអាប់ជាងឈ្មោល ចុងភ្នែកពណ៌ស។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ខ្លួនអង្កន់ស្រកាពាសពេញ។ ទីជំរក: ព្រៃគ្រប់ប្រភេទ។ ជីវសាស្ត្រ: ចឹកសត្វល្អិតស៊ី និងសត្វតូចៗនៅលើបន្លា។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មិថុនា។

258 -ឆាគូ ឬ កាពុតញើង: Common Hoopoe *Upupa epops* ២៧-៣២.៥ ស.ម

មានកំប៉ោយវែង ដែលជាធម្មតាលាតធំនៅពេលកំពុងរកស៊ី ស្លាប និងកន្ទុយមានបង្កង់ខ្មៅស ចំពុះវែងកោង។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ តាមដំណាំកសិកម្ម និងតំបន់ទីវាល។ ជីវសាស្ត្រ: កកាយដីចាប់សត្វល្អិតស៊ីជាអាហារ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា ។

259 -ទៀវព្រៃ: Dollarbird *Eurystomus orientalis* ២៧.៥-៣១.៥ ស.ម

ខ្លួនពណ៌បៃតងក្រម៉ៅ ចំពុះធំពណ៌ក្រហម និងមានដៅសនៅស្លាបសងខាង ជើងក្រហម។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃល្បោះ និងដំណុះព្រៃក្មេង។ ជីវសាស្ត្រ: ហើរឆាបស៊ីសត្វល្អិតជាចំណី។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិថុនា។

260 -ខ្ញប់ចឺព្រៃ: Forest Wagtail *Dendronanthus indicus* ១៧-១៨ ស.ម

បន្ទុលក្បាល និងខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចី មានឆ្នូតលើស្លាបពណ៌ស និងខ្មៅ និងរំណ្ហកខ្មៅ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះ តាមដងផ្លូវតូចធំក្នុងព្រៃ និងព្រៃកោងកាង។ ជីវសាស្ត្រ: បក់កន្ទុយឡើងចុះពេលរកចំណី។ ឋានៈ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ មានគ្រប់ទីកន្លែង។

261 -ក្រួចអិនទ្រូងឆ្នូតខ្មៅ: Olive-backed Pipit *Anthus hodgsoni* ១៦-១៧ ស.ម

ខ្នងពណ៌បៃតងខ្ចី និងមានអុជខ្មៅៗ ពាសពេញទ្រូង ចំហៀងទ្រូង និងចិញ្ចើមស។ ទីជំរក: តំបន់ព្រៃស្រឡះ តាមផ្លូវក្នុងព្រៃ ជាយព្រៃ និងដំណាំកសិកម្ម។ ឋានៈ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ឧសភា ដល់ កក្កដា។

257 ចាបជួនតាខ្នងត្នោតពោះស

258 បាគូ ឬ កាពុតញើង

259 ទៀវព្រៃ

260 ខ្ទប់ដីព្រៃ

261 ក្រួចអិនទ្រូងឆ្នូតខ្មៅ

262 -ល្វាទេកព្រៃ: White-rumped Shama *Copsychus malabaricus* ២១.៥-២៨ ស.ម

ឈ្មោល: ក្បាល ទ្រូង ខ្នង និងកន្ទុយពណ៌ខៀវចាស់ ចុងខ្នងពណ៌ស។ ញី: ពណ៌ស្រអាប់ជាងឈ្មោល ក្បាល ទ្រូង និងខ្នងពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ(ខៀវខ្ចី)។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង ព្រៃឫស្សី។ ស្ថានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ កញ្ញា។

263 -ចកវិកកំពោយស: White-crested Laughingthrush *Garrulax leucolophus* ២៦-៣១ ស.ម

ក្បាល បំពង់ក ទ្រូង និងកំពោយ ពណ៌ស ចំពុះខ្មៅ មានឆ្នូតខ្មៅកាត់តាមភ្នែក។ ទីជំរក: គ្រប់ប្រភេទព្រៃ។ ជីវសាស្ត្រ: រស់នៅជាហ្វូងស្រែកឮខ្លាំង។ ស្ថានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ សីហា។

264 -ចកវិកកម្ពុជា: Cambodian Laughingthrush *Garrulax ferrarius* ២៨-៣០ ស.ម

ស្រដៀងនឹង Black-hooded Laughingthrush ប៉ុន្តែក្បាលមានពណ៌ខ្មៅ ផ្ទៃកពោះ និងដើមកមានពណ៌ប្រផេះក្រម៉ៅ មានដៅពណ៌សមួយជុំនៅក។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង។ ស្ថានៈ: ជាប្រភេទមានក្នុងតំបន់។ កំណត់ត្រាតែម្តងគត់នៅតំបន់ជួរភ្នំក្រវ៉ាញនៃប្រទេសកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ។

265 -ចកវិកវណ្ណទ្រូងខ្មៅ: Lesser Necklaced Laughingthrush *Garrulax monleger* ២៦.៥-៣១.៥ ស.ម

បំពង់កពណ៌ស មានស្នាមឆ្នូតខ្មៅចាប់ពីគល់ចំពុះកាត់ភ្នែករហូតដល់ទ្រូង និងមានចិញ្ចើមស។ ទីជំរក: គ្រប់ប្រភេទព្រៃ។ ជីវសាស្ត្រ: រស់នៅជាហ្វូងស្រែកឮខ្លាំង។ ស្ថានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរនៅគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ សីហា។

262 ល្វាចេកព្រៃ

263 ចកវិកកំប៉ោយ ស

264 ចកវិកកម្ពុជា

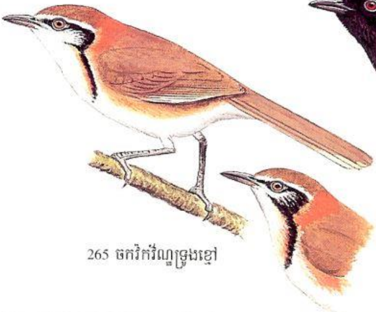

265 ចកវិកវីណ្ណទ្រូងខ្មៅ

266 -ចេកទេសផ្កាឈូក: Swinhoe's Minivet *Pericrocotus cantonensis* ១៩ ស.ម

ឈ្មោល: ស្រដៀងចេកទេសខ្មៅសតែដងខ្លួន និងចុងខ្នងពណ៌លឿងព្រឿងៗ។ ញី: ស្រដៀងឈ្មោលតែពណ៌ស្រអាប់ជាង។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ព្រៃរបោះ តាមជាយព្រៃ។ ឋានៈ: ជាប្រភេទឆ្លងកាត់ វត្តមានច្រើននៅភាគនិរតីនៃប្រទេស។

267 -ចេកទេសធំ: Scarlet Minivet *Pericrocotus flammeus* ១៧-២១.៥ ស.ម

មាឌធំជាងចេកទេសដទៃ ឈ្មោល: ក្បាល ក និងស្លាបពណ៌ខ្មៅ ផ្ចិតពោះ ចុងខ្នង និងកន្ទុយពណ៌ក្រហម មានដៅក្រហមធំលើស្លាប។ ញី: ក្បាលប្រផេះ ថ្ងាសលឿង ខ្លួនលឿង។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ព្រៃជាំ ព្រៃរបោះ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិថុនា ដល់ កក្កដា។

268 -ចេកទេសតូច: Small Minivet *Pericrocotus cinnamomeus* ១៤.៥-១៦ ស.ម

ឈ្មោល: បន្ទលក្បាល និងខ្នងពណ៌ប្រផេះ បំពង់កពណ៌ខ្មៅ ផ្ចិតពោះ និងចុងខ្នងពណ៌ក្រហម។ ញី: ក្បាលពណ៌ប្រផេះ ផ្ចិតពោះ និងចុងខ្នងពណ៌ទឹកក្រូច ។ ទីជំរក: ព្រៃល្បោះ តំបន់ឆ្នេរតាមជាយព្រៃ ព្រៃស្រល់។ ជីវសាស្ត្រ: ទុំខ្ពស់លើដើមឈើជាហ្វូងតូចៗ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ កញ្ញា។

269 -អាល់អែកស្លាបខ្មៅឆ្នូតស: Bar-winged Flycatcher Shrike *Hemipus picatus* ១២.៥-១៤.៥ ស.ម

ឈ្មោល: បន្ទលក្បាល និងខ្នងពណ៌ខ្មៅ ចុងខ្នង និងគូថពណ៌ស និងឆ្នូតសធំតាមបណ្ដោយលើស្លាប។ ញី: បន្ទលក្បាល និងខ្នងពណ៌ប្រផេះ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ព្រៃជាំ ជាយព្រៃ ព្រៃឫស្សី។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា។

ប្រភេទសត្វស្លាបរស់នៅតំបន់ព្រៃ

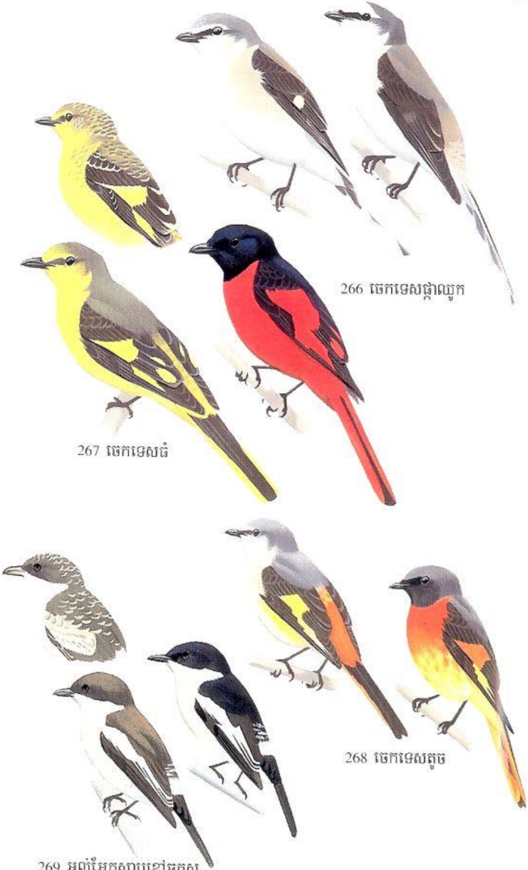

266 ចេកទេសផ្កាឈូក

267 ចេកទេសធំ

268 ចេកទេសតូច

269 អល់អែកស្លាបខ្មៅឆ្នូតស

270 -ចាបកន្លង់តូចពីងពាង: Little Spiderhunter *Arachnothera longirostra* ១៦-១៦,៥ ស.ម

មាឌតូច ចំពុះវែងកោង ក្បាលពណ៌ប្រផេះចាស់ បំពង់កស ផ្នែកពោះពណ៌លឿង និងផ្នែកខ្នងពណ៌បៃតងខ្ចី។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង តាមជាយព្រៃ សួនច្បារ និងតំបន់កសិកម្ម។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែធ្នូដល់តុលា។

271 -ចេកចៅស្លាបខ្មៅស: Common Iora *Aegithina tiphia* ១២-១៤,៥ ស.ម

ផ្នែកខ្នងពណ៌បៃតងខ្ចី ផ្នែកពោះពណ៌លឿង ស្លាបខ្មៅ និងមានឆ្នូតសអង្កត់ពីរលើស្លាប ពេលបន្តពូជឈ្មោលមានបន្ទូលក្បាលខ្មៅ។ ទីជំរក: តំបន់វាល ព្រៃកោងកាង តំបន់លិចទឹក ទីក្រុង សួនច្បារ និងដំណាំកសិកម្ម។ ជីវសាស្ត្រ: រកស៊ីនៅលើចុងឈើ ជាធម្មតានៅក្នុងស្លឹក។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ កក្កដា។

272 -ចេកខ្ចីស្លាបខៀវ: Blue-winged Leafbird *Chloropsis cochinchinensis* ១៦,៥-១៨,៥ ស.ម

ឈ្មោល: ដងខ្លួនសំបុរបៃតងខ្ចី និងមានស្លាបហើរទី១ទី២ពណ៌ខៀវភ្លឺ ផ្នែកខ្នង និងកន្ទុយពណ៌បៃតងចាស់ មានដៅពណ៌ខ្មៅនៅបំពង់ក។ ញី: គ្មានដៅខ្មៅនៅបំពង់កទេ ស្លាប និងកន្ទុយពណ៌បៃតងខ្ចីជាងឈ្មោល។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះចំរុះ តាមជាយព្រៃ និងដំណុះព្រៃក្មេង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ សីហា។

273 -ចេកខ្ចីថ្ងាសភ្លើង: Golden-fronted Leafbird *Chloropsis aurifrons* ១៨-១៩ ស.ម

ជាទូទៅខ្លួនមានពណ៌បៃតងចាស់ ថ្ងាសពណ៌ទឹកក្រូច នៅគល់ស្លាបស្មាមានពណ៌ខៀវភ្លឺ ចំពុះរាងវែងខុប។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ ព្រៃរបោះចំរុះ ជួនកាលមាននៅព្រៃស្រោង និងពាក់កណ្តាលស្រោងផងដែរ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ កក្កដា ។

270 ចាបកន្ទុយតូចពីងពាង

271 ចេកចៅស្លាបខ្មៅស

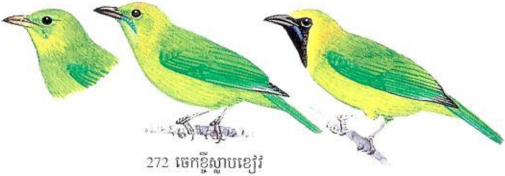

272 ចេកខ្ចីស្លាបខៀវ

273 ចេកខ្ចីថ្ងាសភ្លើង

274 -បព្ចចក្បាលខ្មៅចុងខ្នងស: Sooty-headed Bulbul *Pycnonotus aurigaster* ១៩-២១ ស.ម

ពេញវ័យ: ផ្ទៃមុខ និងបន្ទួលក្បាលពណ៌ខ្មៅ ក្បាលមានកំប៉ោយបន្តិច ខ្លួនពណ៌ប្រផេះ គូថពណ៌ក្រហម ចុងខ្នងស។ មិនទាន់ពេញវ័យ: គូថពណ៌លឿង។ ទីជំរក: ដំណុះព្រៃក្មេង គុម្ពោតព្រៃវាលស្មៅ ដំណាំកសិកម្ម។ ជីវសាស្ត្រ: ស៊ីផ្លែឈើ ហើរជាហ្វូង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មេសា។

275 -បព្ចចខ្មៅ: Black Bulbul *Hypsipetes leucocephalus* ២៣.៣-២៦.៥ ស.ម

ដងខ្លួនខ្មៅទាំងអស់ចំពុះក្រហម ជើងក្រហម ពូជខ្លះមានក្បាលពណ៌ស។ មិនទាន់ពេញវ័យ: ដងខ្លួនទាំងមូលពណ៌ប្រផេះ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះចំរុះ ព្រៃស្រល់។ ឋានៈ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ មិថុនា។

276 -បព្ចចបំពង់កសត្រូងលឿងចាស់: Puff-throated Bulbul *Criniger pallidus* ២២-២៥ ស.ម

មានកំប៉ោយពណ៌ត្នោតទុំ បំពង់កពណ៌ស ផ្នែកពោះ និងខ្នងពណ៌បៃតងខ្ចី គូថលឿង។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង។ ជីវសាស្ត្រ: ស៊ីផ្លែឈើជាហ្វូងក្នុងព្រៃ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ ឧសភា ដល់ កញ្ញា។

277 -បព្ចចក្បាលខ្មៅកំប៉ោយ: Black-crested Bulbul *Pycnonotus melanicterus* ១៨.៥-១៩.៥ ស.ម

ក្បាលខ្មៅ និងកំប៉ោយត្រង់ ផ្នែកខ្នងពណ៌លឿងក្រម៉ៅ ផ្នែកពោះពណ៌លឿង។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះចំរុះ តាមជាយព្រៃ ដំណុះព្រៃក្មេង។ ជីវសាស្ត្រ: ស៊ីផ្លែឈើជាហ្វូងក្នុងព្រៃ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ កញ្ញា។

278 -បព្ចចពុកចាត់លឿង: Stripe-throated Bulbul *Pycnonotus finlaysoni* ១៩-២០ ស.ម

ស្នាមឆ្នូតៗពណ៌លឿងនៅលើមុខ បំពង់ក គូថ និងថ្ពាស ខ្លួនពណ៌ប្រផេះបៃតង។ ទីជំរក: ដំពុះព្រៃក្មេង ព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះ និងតាមជាយព្រៃ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ កញ្ញា។

274 ពពិចក្បាលខ្មៅចុងខ្នងស

275 ពពិចខ្មៅ

276 ពពិចបំពង់កស ទ្រូងលឿងចាស់

277 ពពិចក្បាលខ្មៅកំប៉ោយ

278 ពពិចពុកមាត់លឿង

279 -អន្ទេបខ្មៅថ្លែក: Bronzed Drongo *Dicrurus aeneus* ២២-២៣.៥ ស.ម
មាឌតូចជាងអន្ទេបដទៃ ខ្លួនខ្មៅភ្លឺរលោង កន្ទុយឆែកល្មម។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ដំណុះព្រៃក្មេង។ ជីវភាព: ទុំលើទ្រនុំខ្ពស់ ដើម្បីរកចាប់សត្វល្អិត។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ កក្កដា។

280 -អន្ទេបទងកន្ទ្រៃ: Greater Racket-tailed Drongo *Dicrurus paradiseus* ៣៣-៣៥.៥ ស.ម
ពេញវ័យ: សំបុរខ្មៅរលោង មានកំប៉ោយ កន្ទុយទងកន្ទ្រៃ។ ពេលមិនទាន់ពេញវ័យ: កន្ទុយឆែកល្មម។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ព្រៃរបោះ និងព្រៃជាំ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ កក្កដា។

281 -អន្ទេបកំប៉ោយខ្សែ: Spangled Drongo *Dicrurus hottentottus* ២៩-៣៣ ស.ម
សំបុរខ្មៅសុទ្ធ មាឌធំជាងអន្ទេបដទៃ ចំពុះរាងកោងខុប កន្ទុយរាងត្រីកោណ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង និងព្រៃ របោះ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ មិថុនា។

282 -អន្ទេបប្រផេះ: Ashy Drongo *Dicrurus leucophaeus* ២៩ ស.ម
នៅកម្ពុជាមានពីរប្រភេទ ដែលយើងកត់ត្រាបាន។ ប្រភេទទី១: Leucogensis-មានពណ៌ប្រផេះស្រាល ថ្ងាសខ្មៅ ដៅសជុំវិញភ្នែក ត្រចៀក និងតួថស ចុងស្លាបទី១ខ្មៅ ភ្នែកក្រហម។ ប្រភេទទី២: Salangensis-ស្រដៀង Leucogensis ដែរតែសំបុរដងខ្លួនទាំង មូលពណ៌ស្រគាំជាង គុម្ពត្រចៀកឆ្វតសព្រាល១។ ទីជំរក: តំបន់វាល ប្រភេទព្រៃរិចរិល តាមជាយព្រៃកោងកាង និងតំបន់ឆ្នេរ។ ឋានៈ: ក្នុងចំនោម២ប្រភេទនេះ ប្រភេទទី១ Leucogensis វត្តមាននៅរដូវប្រាំងនិង ប្រភេទទី២ Salangensis វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ។ ពត៌មានផ្សេងទៀតពុំទាន់ដឹងច្បាស់នៅឡើយ។ រដូវបនពូជ: ចាប់ពីខែមិនា ដល់ មិថុនា។

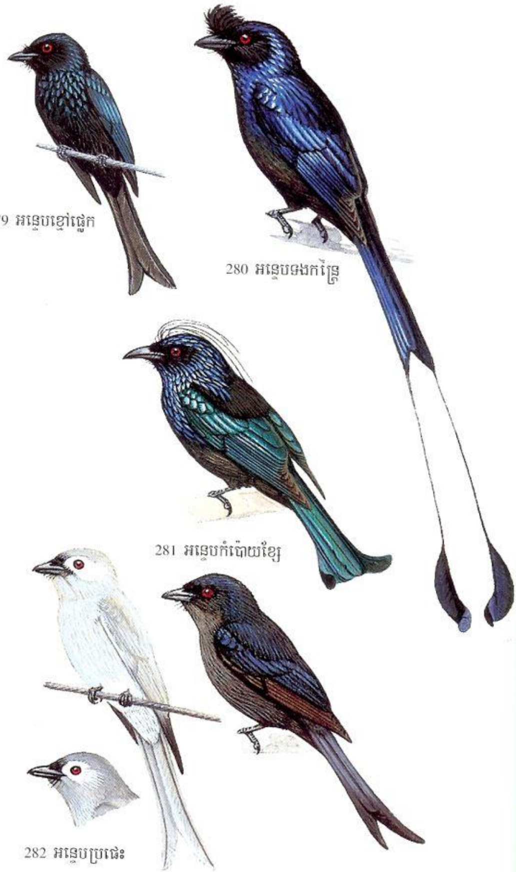

279 អន្ទេបខ្មៅផ្លែក

280 អន្ទេបទងកន្ទ្រៃ

281 អន្ទេបកំប៉ោយខៀវ

282 អន្ទេបប្រផេះ

283 -ចាបថ្ងូនតាបំពង់កប៉ោង: Puff-throated Babbler *Pellorneum ruficeps* ១៦-១៨ ស.ម

បន្ទូលក្បាលពណ៌ច្រែះ ខ្នងពណ៌ត្នោតទុំ ចិញ្ចើមធំវែងសស្រអាប់ ពោះសមានឆ្នូតខ្មៅនៅដើមទ្រូង និងចំហៀងខ្លួន។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះចំរុះ ព្រៃស្រោង គុម្ពោតព្រៃ និងព្រៃឫស្សី។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ សីហា។

284 -ចាបថ្ងូនតាទូរស័ព្ទ: Striped Tit Babbler *Macronous gularis* ១២.៥-១៤ ស.ម

បន្ទូលក្បាលពណ៌ច្រែះ ផ្នែកពោះពណ៌លឿងព្រលែតដោយមានស្នាមឆ្នូតៗពណ៌ត្នោត មានចិញ្ចើមលឿងវែងកាត់តាមភ្នែក។ ទីជំរក: គ្រប់ប្រភេទព្រៃ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ខែ ធ្នូ ដល់ សីហា។

285 -ចាបថ្ងូនតាត្រចៀកប្រាក់: Silver-cared Mesia *Leiothrix argentauris* ១៦,៥-១៨ ស.ម

ឈ្មោល galbana: ចំពុះ ថ្ងាស ក និងផ្នែកពោះពណ៌លឿងស្រស់ បន្ទូលក្បាលខ្មៅ ត្រចៀកពណ៌ប្រាក់ ស្លាបពណ៌ប្រផេះក្រហមលឿង ចុងខ្នង និងគូថពណ៌ក្រហម។ ញី: ស្រដៀងឈ្មោលតែពណ៌ស្លេកជាង។ ឈ្មោល cunbaci: ថ្ងាសលឿងធំជាង។ ឈ្មោល ricketti: បំពង់កក្រហម ក និងទ្រូងពណ៌លឿងទុំ។ ទីជំរក: នៅតាមជាយព្រៃស្រោង គុម្ពោតព្រៃ ដំណុះព្រៃក្មេង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មាននៅភាគខាងកើតប្រទេសកម្ពុជា។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ សីហា។

286 -ចាបថ្ងូនតាកំប៉ោយគូថលឿង: White-bellied Yuhina *Yuhina zantholeuca* ១២-១៣.៥ ស.ម

ខ្នងពណ៌បៃតង-លឿងខ្ចី មានឧល្អិត មានកំប៉ោយខ្លី ផ្នែកពោះពណ៌សព្រលែត គូថពណ៌លឿង។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះចំរុះ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិថុនា។

283 ចាបដូនតាបំពង់កប៉ោង

284 ចាបដូនតាទូរស័ព្ទ

285 ចាបដូនតាត្រចៀកប្រាក់

286 ចាបដូនតាកំប៉ោយតូចលឿង

287 -តចិចបន្ទូលក្បាលខ្មៅ: Black-naped Monarch *Hypothymis azurea* ១៦-១៧,៥ ស.ម

ឈ្មោល: មានពណ៌ខៀវភ្លឺ ដោយមានពណ៌ខ្មៅនៅលើបន្ទូលក្បាលផ្នែកពយខាងក្រោយ ថ្ងាស និងវណ្ណ៍ទ្រូងខ្មៅ។ ញី: មានក្បាលពណ៌ខៀវស្រអាប់ ខ្នងពណ៌ត្នោត និងគ្មានដៅពណ៌ខ្មៅអ្វីទាំងអស់។ ទីជំរក: គ្រប់ប្រភេទព្រៃទាំងអស់រាប់បញ្ចូលទាំងព្រៃកោងកាង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ សីហា។

288 -ចាបស៊ីរុយក្បាលប្រផេះ: Grey-headed Canary Flycatcher *Culicicapa ceylonensis* ១១,៥-១៣ ស.ម

ជាទូទៅក្បាល និងដើមទ្រូងមានពណ៌ប្រផេះ ផ្នែកពោះពណ៌លឿងភ្លឺ ផ្នែកខ្នងពណ៌បៃតងខ្ចី។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង និងព្រៃរបោះ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំមានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ មិថុនា។

289 -ចាបស៊ីរុយវាលទំនាប: Tickell's Blue Flycatcher *Cyornis ticklelliae* ១៣,៥-១៥,៥ ស.ម

ឈ្មោល: ដើមទ្រូងមានពណ៌ទឹកក្រូចចាស់ និងខ្នងពណ៌ខៀវចាស់ ពោះស។ ញី: ផ្នែកខ្នងពណ៌ខៀវខ្ចីទៅប្រផេះស្រាល។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្តាលស្រោង និងព្រៃរបោះ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ សីហា។

290 -ចាបស៊ីរុយខៀវខ្ចីលាត: Verditer Flycatcher *Eumyias thalassina* ១៥-១៧ ស.ម

ឈ្មោល: ខ្លួនមានពណ៌ខៀវខ្ចី និងដៅខ្មៅនៅដើមភ្នែក។ ញី: ពណ៌កាន់តែខៀវខ្ចីជាងឈ្មោល។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃចំការ។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ កក្កដា។

291 -ចេកទុំខៀវ: Asian Fairy Bluebird *Irena puella* ២៤,៥-២៦,៥ ស.ម

ឈ្មោល: ផ្នែកខ្នង និង គូថពណ៌ខៀវចាស់ ស្លាប កន្ទុយ ពោះពណ៌ខ្មៅ។ ញី: មានពណ៌ខៀវខ្ចីជាងឈ្មោល។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង និងពាក់កណ្តាលស្រោង។ ឋានៈ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ ឧសភា។

287 ពពិចបន្ទូលក្បាលខ្មៅ

288 ចាបស៊ីរុយក្បាលប្រផេះ

289 ចាបស៊ីរុយវាលទំនាប

290 ចាបសីរុយខៀវខ្ចីលាត

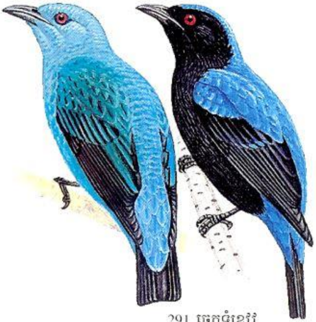

291 ចេកទុំខៀវ

292 -កញ្ចៀចកន្ទុយត្នោត: Chestnut-tailed Starling *Sturnus malabaricus* បណ្ដោយខ្លួន ១៨.៥-២០.៥ ស.ម ។

កន្ទុយផ្លាស់ក្រៅពណ៌ត្នោត ក្បាលពណ៌ប្រផេះព្រលែត គល់ចំពុះខៀវចុងលឿង។ មានដៅសនៅចុងស្លាបស្មាសងខាង។ ទីជំរក: តំបន់ព្រៃស្រឡះ ទីវាលមានដើមឈើរាយប៉ាយៗ។ ចរាចរ: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ មិថុនា។

293 -សារិកាកែវវង: Hill Myna *Gracula religiosa* បណ្ដោយខ្លួន ២៧-៣១ ស.ម ។

ខ្លួនពណ៌ខ្មៅរលោង ដោយមានស្បែកមុខ ពណ៌លឿង មានដៅសមួយដុំលើស្លាបនៅពេលហើរ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះ តាមជាយព្រៃ និងតំបន់កាប់ឆ្ការ។ ជីវសាស្ត្រ: ជាប្រភេទកំពុងរងការគំរាមកំហែងយ៉ាងខ្លាំងដោយការទាក់ចាប់កូនមកចិញ្ចឹមដើម្បីលក់ ព្រោះជាប្រភេទដែលចេះនិយាយ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កញ្ញា ដល់ មិថុនា។

294 -សារិកាកែវក្បាលលឿង: Golden-crested Myna *Ampeliceps coronatus* ២២-២៤ ស.ម ។

ពេញវ័យ: ដងខ្លួនខ្មៅរលោង បន្ទូលក្បាល និងកពណ៌លឿង មានដៅពណ៌លឿងមួយដុំនៅលើស្លាប ជុំវិញរង្វង់ភ្នែកពណ៌លឿង។ ញី: បន្ទូលក្បាល និងកមានដៅលឿងបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង និងព្រៃរបោះចំរុះ តាមជាយព្រៃ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ របាយមានច្រើននៅខេត្តមណ្ឌលគិរី និងចំណែកតំបន់គិរីរម្យយើងកត់ត្រាតែម្ដងគត់ ក្នុងរយៈប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ ជីវសាស្ត្រ: ជាប្រភេទកំពុងរងការគំរាមកំហែងដោយការទាក់ចាប់យកមកចិញ្ចឹម ឬ លក់ចេញទៅក្រៅប្រទេសព្រោះជាប្រភេទដែលចេះនិយាយ។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មេសា ដល់ សីហា។

292 កញ្ចៀកន្ទុយត្នោត

293 សារិកាកែវវង

294 សារិកាកែវក្បាលលឿង

295 -ចាបតេតព្រៃ: Dark-necked Tailorbird *Orthotomus atrogularis* ខ្លួន ១០,៥-១២ ស.ម

ពណ៌នា: ស្រដៀងចាបតេតដែរតែមានបំពង់កពណ៌ខ្មៅ ផ្នែកខ្នងពណ៌បៃតងភ្លឺ គ្មានចិញ្ចើមសទេ។ ញី: បំពង់កពណ៌ខ្មៅព្រាលៗ។ ទីជម្រក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ដំណុះព្រៃក្មេង គុម្ពោតព្រៃ ព្រៃកោងកាង សួនច្បារ។ ឋានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ កញ្ញា។

296 -ចាបចង្កូវស្លាបពណ៌ច្រេះ: Rufescent Prinia *Prinia rufescens* ១០,៥-១២,៥ ស.ម

ដងខ្លួនពណ៌ច្រេះ ចិញ្ចើមស កន្ទុយតំរៀបជាកាំ។ ទីជម្រក: វាលស្មៅ តាមជាយព្រៃ ព្រៃរបោះ។ ឋានភាព: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាបពីខែ មករា ដល់ កញ្ញា។

297 -ចាបថ្ងូនតាចំពុះធំវែង: Arctic Warbler *Phylloscopus borealis* ១២,៥-១៣ ស.ម

ផ្នែកខ្នង ពណ៌បៃតងខ្ចី ចិញ្ចើមវែងលឿង ពោះពណ៌សព្រលែត និង ទ្រូងពណ៌ប្រផេះ។ មានឆ្នូតស្លាបពីរមួយរាងធំហើយវែង និងមួយទៀតខ្លី និងចុងស្លាបស្រួច។ ទីជម្រក: ព្រៃស្រោង និងព្រៃល្បោះ ដំណុះព្រៃក្មេង សួនច្បា ព្រៃកោងកាង តាមធម្មតា នៅតាមតំបន់ទំនាបៗ។ ជីវសាស្ត្រ: ជាសត្វផ្លាស់ប្ដូរទីកន្លែងច្រើន។ ឋានភាព: វត្តមាន នៅរដូវប្រាំង។

298 -ចាបថ្ងូនតាក្បាលប្រផេះ: Pale-legged Leaf Warbler *Phylloscopus tenellipes* ១២,៥-១៣ ស.ម

មានមាឌប្រ ហាក់ប្រហែលនឹង Arctic និង Greenish Warbler ដែរប៉ុន្តែវា មានបន្ទូលក្បាលពណ៌ចាស់ ចុងខ្នងពណ៌ត្នោតខ្ចីជា ទូទៅមានឆ្នូតស្លាបពីរ។ ទីជម្រក: ព្រៃរបោះចំរុះ ព្រៃស្រោង និងពាក់កណ្ដាលស្រោង។ ឋានភាព: វត្តមាននៅរដូវប្រាំង មានគ្រប់ទីកន្លែង។

295 ចាបតេតព្រៃ

296 ចាបដង្កូវស្លាបពណ៌ច្រេះ

297 ចាបដូនតាចំពុះធំវែង

298 ចាបដូនតាក្បាលប្រផេះ

299 –ចាបកន្លង់ទ្រូងភ្លើង: Fire-breasted Flowerpecker *Dicaeum ignipectus* ៨-៩ ស.ម
ឈ្មោល: ផ្នែកខ្នងមានពណ៌ខៀវក្រម៉ៅរលោង ផ្នែកទ្រូងមានវិល្លក្រហម មានឆ្នូតខ្មៅចំកណ្ដាលពោះ និងមុខខ្មៅ។ ញី: ក្បាល និង ខ្នងពណ៌បៃតងខ្ចី ផ្នែកពោះពណ៌សព្រាលែត។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ដំណុះព្រៃក្មេង។ ជីវសាស្ត្រ: រកស៊ីលំអងផ្កា។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មិនា ដល់ សីហា។

300 –ចាបកន្លង់ចំពុះធំ: Thick-billed Flowerpecker *Dicaeum agile* ១០ ស.ម
ផ្នែកខ្នងពណ៌ត្នោត-ប្រផេះ ផ្នែកពោះមានស្នាមឆ្នូតៗស្រាលពណ៌ប្រផេះ ភ្នែកក្រហម ជ្រលក់សចុងកន្ទុយ។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ពាក់កណ្ដាលស្រោង ព្រៃរបោះចំរុះ។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ មករា ដល់ មិថុនា។

301 –ចាបកន្លង់បំពង់កត្នោតខ្ចី: Ruby-cheeked Sunbird *Anthreptes singalensis* ១០.៥-១១ស.ម
ឈ្មោល: ផ្នែកខ្នងពណ៌បៃតងភ្លឺ ត្រចៀកក្រហម ចំពុះ ជើង និងស្លាបពណ៌ខ្មៅ បំពង់ក និងទ្រូងពណ៌ទឹកក្រូច ពោះពណ៌លឿង។ ញី: ខ្នងពណ៌បៃតងខ្ចី ស្លាបពណ៌ត្នោតខ្ចី។ ទីជំរក: ព្រៃស្រោង ព្រៃរបោះ ព្រៃជាំ ដំណុះព្រៃក្មេង។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំសំបូរគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ សីហា។

302 –ចាបកន្លង់ក្រហម: Crimson Sunbird *Aethopyga siparaja* ១១ ស.ម
ឈ្មោល: ក្បាល ទ្រូង និងខ្នងពណ៌ក្រហម បន្ទួលក្បាល និងកន្ទុយពណ៌បៃតងជាំ ពោះពណ៌ប្រផេះ ចុងខ្នងពណ៌លឿង។ ឈ្មោលពេលបន្តពូជ: សំបុរស្រដៀងញីតែបំពង់ក និងទ្រូងពណ៌ក្រហម។ ញី: ខ្នងពណ៌បៃតងខ្ចីស្រអាប់ ពោះលឿងខ្ចីស្រអាប់។ ទីជំរក: គ្រប់ប្រភេទព្រៃទាំងអស់។ ជីវសាស្ត្រ: ហើរសំកាំងស៊ីលំអងផ្កា។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពី ខែ កុម្ភៈ ដល់ សីហា។

303 –ចាបកន្លង់ខៀវ: Purple Sunbird *Nectarinia asiatica* ១០,៥-១១,៥ ស.ម
ឈ្មោល: ជាទូទៅឈ្មោលមានពណ៌ខៀវចាស់ភ្លឺចាំង ស្លាបខ្មៅ វិល្លទ្រូងក្រហម ប៉ុន្តែក្រោយពីបន្តពូជហើយក្នុងរយៈពេលខ្លីសត្វឈ្មោលវាដូរពណ៌ទៅជាបំពង់កមានពណ៌ខៀវឆ្នូតតាមបំពង់ក និងស្លាបពណ៌ខៀវចាស់។ ញី: ផ្នែកពោះពណ៌លឿង ផ្នែកខ្នងពណ៌ប្រផេះស្រអាប់។ ទីជំរក: ព្រៃរបោះ គុម្ពោតព្រៃតាមឆ្នេរ សួនច្បារ និងតាមដំណាំកសិកម្ម។ ចរាចរ: វត្តមានពេញមួយឆ្នាំ មានគ្រប់ទីកន្លែង។ រដូវបន្តពូជ: ចាប់ពីខែ កុម្ភៈ ដល់ មិថុនា។

299 ចាបកន្លង់ទ្រូងភ្លើង

300 ចាបកន្លង់ចំពុះធំ

301 ចាបកន្លង់បំពង់កក្តោតខ្ចី

302 ចាបកន្លង់ក្រហម

303 ចាបកន្លង់ខៀវ

បញ្ជីឈ្មោះសត្វស្លាបប្រទេសកម្ពុជា:

បញ្ជីឈ្មោះសត្វស្លាបត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយក្រុមអ្នកបក្សីវិទ្យាជាតិ និងអន្តរជាតិមួយក្រុមដែលលទ្ធផលទាំងអស់នេះបានមកពីការសិក្សាស្រាវជ្រាវក្នុងរយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ។ យើងសង្ឃឹមថាចាប់ពីពេលពេលនេះរហូតដល់ថ្ងៃអនាគតការសិក្សាស្រាវជ្រាវដើម្បីស្វែងរកនូវប្រភេទសត្វស្លាបថ្មីៗថែមទៀតកំពុងត្រូវបានបន្ត នោះគឺដើម្បីអភិរក្សប្រភេទសត្វស្លាបទាំងអស់សំរាប់ជាតិយើង។

លក្ខណៈសំខាន់ៗរបស់អង្គការ *CITES*:

១-ឧបសម្ព័ន្ធទី *I*: បណ្តាប្រភេទសត្វដែលត្រូវរងការគំរាមកំហែង អាចឈានទៅរកការផុតពូជ និងផ្នែកណាមួយរបស់វាធ្វើពាណិជ្ជកម្មទៅបានត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងតឹងរឹងបំផុត។

២-ឧបសម្ព័ន្ធទី *II*: បណ្តាប្រភេទសត្វដែលទទួលការគំរាមកំហែង នឹងឈានទៅរកការផុតពូជព្រមទាំងផ្នែកណាមួយរបស់វាធ្វើពាណិជ្ជកម្មទៅបានត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យយ៉ាងតឹងរឹងបំផុតពីភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ច។

៣-ឧបសម្ព័ន្ធទី *III*: បណ្តាប្រភេទសត្វ និងផ្នែកណាមួយរបស់វា ដែលត្រូវបានកំណត់អោយធ្វើពាណិជ្ជកម្មត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការត្រួតពិនិត្យ។

ស្ថានភាពគំរាមកំហែង:

Ex : ជាប្រភេទផុតពូជ
Cr : ជាប្រភេទជិតផុតពូជបំផុត
En : ជាប្រភេទជិតផុតពូជ
nt : ជាប្រភេទជិតរងគ្រោះ
GT : ជាប្រភេទកំពុងទទួលរងការគំរាមកំហែងលើពិភពលោក
GNT : ជាប្រភេទជិតទទួលរងការគំរាមកំហែងលើពិភពលោក
LKL : មានមួយចំនួនទទួលរងគ្រោះនៅប្រទេសឡាវ

ស្ថានភាពក្នុងតំបន់:

LaR : កំពុងទទួលរងគ្រោះនៅប្រទេសឡាវ
LaP : មានខ្លះទទួលរងគ្រោះនៅប្រទេសឡាវ
ThEx : ផុតពូជក្នុងប្រទេសថៃ
ThT : ទទួលការគមរាមកំហែងក្នុងប្រទេសថៃ
ThNt : ជិតទទួលការគំរាមកំហែងក្នុងប្រទេសថៃ

លេខកូដសំគាល់ស្ថានភាពផ្លាស់ប្តូររបស់សត្វស្លាបៈ

e : ផុតពូជនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា

p : ប្រភេទផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងមិនសូវឆ្លងកាត់

P : ប្រភេទផ្លាស់ប្តូរទីកន្លែងឆ្លងកាត់ញឹកញាប់

r : មិនសូវសំបូរ

R : មានគ្រប់ទីកន្លែង

v : កម្រ

w: មានវត្តមាននៅរដូវប្រាំងដោយកម្រ

W : មានវត្តមាននៅរដូវប្រាំងគ្រប់ទីកន្លែង

? : ពតិមានមិនច្បាស់លាស់

ឈ្មោះតំបន់:

sw: *south-west*: ភាគនិរតី

se: *south-east*: ភាគអាគ្នេយ៍

nw: *north-west*: ភាគពាយព្យ

ne: *north-east*: ភាគឦសាន

សទ្ទានុក្រមៈ

ប្រភេទស្ថានិកៈ ជាប្រភេទដែលរស់នៅតែក្នុងតំបន់មួយជាក់លាក់។ គ្មាននៅក្នុងតំបន់ច្រើន។

ប្រភេទវត្តមាននៅរដូវប្រាំងៈ ជាប្រភេទអន្តោប្រវេសន៍។

ប្រភេទខ្សាត់ព្រាត់ៈ ជាប្រភេទអន្តោប្រវេសន៍ តែត្រូវវង្វេងផ្លូវ ហើយមិនអាចត្រឡប់ទៅប្រភពដើមវិញ។

វត្តមានពេញមួយឆ្នាំៈ ជាប្រភេទដែលរស់នៅ និង បន្តពូជតែក្នុងតំបន់មួយជាក់លាក់។

មានគ្រប់ទីកន្លែងៈ មានគ្រប់តំបន់ ទូទាំងប្រទេស។

បណ្ណាល័យសាស្ត្រ

Goes, F. and Tan Setha (eds) Cambodia Bird News 1-10.

Lekagul B. and P. Round (1991) A guide to the birds of Thailand. Bangkok: Saha Karn Bhaet Co. Ltd.

Robson, C. (2002) A field guide to the birds of Thailand and South-east Asia. Bangkok: Asia Books.

Seng Kim Hout, Pech Bunnat, Poole, C. M., Tordoff, A. W., Davidson, P. and E. Delattre (2002) Directory of Important Bird Areas in Cambodia: key sites for conservation. Phnom Penh: Department of Forestry and Wildlife, Department of Nature Conservation and Protection, BirdLife International in Indochina and the Wildlife Conservation Society Cambodia Program.

Sun Hean, Seng Kim Hout, Keo Omaliss and Poole, C.M. (1998) The birds of Cambodia. Phnom Penh: SPEC.

Tan Setha and Goes, F. (2003) An introduction to bird identification techniques. A training manual for beginners. Phnom Penh: Wildlife Conservation Society Cambodia Program.

No.	Species no. (in Robson)	No. in Birds of Thailand	ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	English Name	Scientific Name	Provisonal Status in Cambodia	Global Threat Status	Thai Threat Status	Lao Threat Status	CITES
1	2	137	ទទា	Chinese Francolin	*Francolinus pintadeanus*	R				
2	6	138	ក្រួចទ្រូងស	Japanese Quail	*Coturnix japonica*	v			LKL	
3	7	139	ក្រួចទ្រូងខ្មៅ	Rain Quail	*Coturnix coromandelica*	r?				
4	8	140	ក្រួចទ្រូងខៀវ	Blue-breasted Quail	*Coturnix chinensis*	w		NT	LKL	
5	12	129	ទទាខ្នងបង្កង់	Bar-backed Partridge	*Arborophila brunneopectus*	r (ne)				
6	14		ទទាទ្រូងលឿង	Orange-necked Partridge	*Arborophila davidi*	r (e)	En			
7	15	130	ក្រួចសំពៅឬមាន់ក្រិច	Chestnut-headed Partridge	*Arborophila cambodiana*	r (sw)	Vu	En		III
8	17	131	ទទាជើងបៃតង ឬមាន់ក្រួច	Scaly-breasted Partridge	*Arborophila chloropus*	r				
9	28	122	មាន់ព្រៃ	Red Junglefowl	*Gallus gallus*	r				
10	30	119	មាន់ទោពណ៌ប្រាក់	Silver Pheasant	*Lophura nycthemera*	r				
11	36	121	ស្តេចកូលិត	Siamese Fireback	*Lophura diardi*	r	NT		PARL	
12	41		មាន់ទោប្រាក់ពណ៌ប្រផេះ-បៃតង	Germain's Peacock Pheasant	*Polyplectron germaini*	r	Vu			II
13	42	124	មាន់ទោប្រាក់ពណ៌ប្រផេះ	Grey Peacock Pheasant	*Polyplectron bicalcaratum*	r (ne)				II
14	46	127	ក្ងោក	Green Peafowl	*Pavo muticus*	r	Vu	En	ARL	II
15	48	67	ប្រវឹក	Lesser Whistling-duck	*Dendrocygna javanica*	R				
16	57	65	ទាព្រៃស្លាប ស	White-winged Duck	*Cairina scutulata*	r	En	Cr	ARL	I
17	58	64	ទាកាផាព្រៃ	Comb Duck	*Sarkidiornis melanotos*	r		En	ARL	II
18	59	63	ប្រវើក	Cotton Pygmy-goose	*Nettapus coromandelianus*	R		Vu	ARL	
19	63	54	ទាព្រៃក្បាលត្នោត	Eurasian Wigeon	*Anas penelope*	w				III
20	65	52	ទាកាបព្រៃ	Spot-billed Duck	*Anas poecilorhyncha*	r				
21	66	56	ទាព្រៃចំពុះធំ	Northern Shoveler	*Anas clypeata*	w				III
22	68	50	ទាព្រៃកន្ទុយវែង	Northern Pintail	*Anas acuta*	w				III
23	69	55	ទាព្រៃក្បាលឆ្នូតស	Garganey	*Anas querquedula*	w				III

24	71	51	ទាព្រៃតូច	Common Teal	*Anas crecca*	w				III
25	83	141	ក្រួចតូច	Small Buttonquail	*Turnix sylvatica*	r			LKL	
26	84	142	ក្រួចអុីតជើងលឿង	Yellow-legged Buttonquail	*Turnix tanki*	r				
27	85	143	ក្រួចអុីត	Barred Buttonquail	*Turnix suscitator*	R				
28	89	393	ស្រយាប	Speckled Piculet	*Picumnus innominatus*	r				
29	91	394	ស្រយាបចិញ្ចើមស	White-browed Piculet	*Sasia ochracea*	r(sw)				
30	93	427	ត្រសេះតូចខ្មៅស	Grey-capped Woodpecker	*Dendrocopos canicapillus*	r				
31	94	425	ត្រសេះមធ្យមខ្មៅ-ស	Fulvous-breasted Woodpecker	*Dendrocopos macei*	r			LKL	
32	96	426	ត្រសេះតូចក្បាលលឿង	Yellow-crowned Woodpecker	*Dendrocopus mahrattensis*	r (ne)		Cr	ARL	
33	97	423	ត្រសេះពោះត្នោត	Rufous-bellied Woodpecker	*Dendrocopos hyperythrus*	r (ne)		Vu		
34	101	412	ត្រសេះត្នោតចំពុះខ្មៅ	Rufous Woodpecker	*Celeus brachyurus*	r				
35	102	416	ត្រសេះធំពោះ ស	White-bellied Woodpecker	*Dryocopus javensis*	r		Vu	PARL	
36	104	408	ត្រសេះតូចកំប៉ោយលឿង	Lesser Yellownape	*Picus chlorolophus*	r				
37	106	407	ត្រសេះធំកំប៉ោយលឿង	Greater Yellownape	*Picus flavinucha*	r				
38	109	402	ត្រសេះតូចក្បាលក្រហម	Laced Woodpecker	*Picus vittatus*	r				
39	110	404	ត្រសេះបៃតងទ្រូងពព្លាក់	Streak-throated Woodpecker	*Picus xanthopygaeus*	r		Vu	PARL	
40	111		ត្រសេះធំកកក្រហម	Red-collared Woodpecker	*Picus rabieri*	r (ne)	NT			
41	112	406	ត្រសេះបៃតងក្បាលខ្មៅ	Black-headed Woodpecker	*Picus erythropygius*	r				
42	113	405	ត្រសេះបៃតងក្បាលប្រផេះ	Grey-headed Woodpecker	*Picus canus*	r				
43	116	397	ត្រសេះតូចខ្នងភ្លើង	Common Flameback	*Dinopium javanense*	r				
44	118	398	ត្រសេះធំខ្នងភ្លើង	Greater Flameback	*Chrysocolaptes lucidus*	r				
45	119	400	ត្រសេះក្បាលព្រលែត	Pale-headed Woodpecker	*Gecinulus grantia*	r (ne)		Cr		
46	122	414	ត្រសេះចំពុះលឿងព្រលែត	Bay Woodpecker	*Blythipicus pyrrhotis*	r				
47	125	419	ត្រសេះពពាលក-ស	Black-and-buff Woodpecker	*Meiglyptes jugularis*	r				
48	128	420	ត្រសេះពពាលបំពង់ក-ស	Heart-spotted Woodpecker	*Hemicircus canente*	r				

49	129	415	ត្រសេះដី	Great Slaty Woodpecker	*Mulleripicus pulverulentus*	r		NT		
50	132		ប៉ោលតោកគូថក្រហម	Red-vented Barbet	*Megalaima lagrandieri*	r (ne)				
51	133	379	ប៉ោលតោកក្បាលព្រលែត	Lineated Barbet	*Megalaima lineata*	R				
52	134	380	ប៉ោលតោកត្រចៀកបៃតង	Green-eared Barbet	*Megalaima faiostricta*	R				
53	139		ប៉ោលតោកបំពង់កលឿង	Black-browed Barbet	*Megalaima oorti*	r (ne)				
54	141	386	ប៉ោលតោកតុកកូម្យុក	Moustached Barbet	*Megalaima incognita*	r				
55	143	388	ប៉ោលតោកថ្ងាសខ្មៅ	Blue-eared Barbet	*Megalaima australis*	R				
56	144	389	ប៉ោលតោកអំបុក	Coppersmith Barbet	*Megalaima haemacephala*	R				
57	146	374	កេងកងតូច	Oriental Pied Hornbill	*Anthracoceros albirostris*	r		NT		II
58	149	376	កេងកងធំ	Great Hornbill	*Buceros bicornis*	r	NT	NT	ARL	I
59	151	367	កេងកងត្នោត	Brown Hornbill	*Anorrhinus tickelli*	r	NT		PARL	II
60	156	371	ញ៉ាំង	Wreathed Hornbill	*Aceros undulatus*	r		NT	ARL	II
61	158	365	បាគូ ឬ(កាពុតញើង)	Common Hoopoe	*Upupa epops*	r				
62	163	340	ចាបចៀបពោះលឿង	Orange-breasted Trogon	*Harpactes oreskios*	r				
63	164	341	ចាបចៀបពោះក្រហម	Red-headed Trogon	*Harpactes erythrocephalus*	r				
64	166	363	ទាវខៀវ	Indian Roller	*Coracias benghalensis*	R				
65	167	364	មាវព្រៃ	Dollarbird	*Eurystomus orientalis*	r				
66	169	345	ចចាតក្រឹម	Common Kingfisher	*Alcedo atthis*	R				
67	170	346	ចចាតត្រចៀកខៀវ	Blue-eared Kingfisher	*Alcedo meninting*	r				
68	172	348	ចចាតតូចចុងខ្នងក្រហម	Black-backed Kingfisher	*Ceyx erithacus*	?				
69	174	349	កដបព្រៃ	Banded Kingfisher	*Lacedo pulchella*	r				
70	176	351	ងាវកក	Stork-billed Kingfisher	*Halcyon capensis*	r				
71	177	352	កដបក្រហម	Ruddy Kingfisher	*Halcyon coromanda*	v		Vu	LKL	
72	178	353	កដបទ្រូង ស	White-throated Kingfisher	*Halcyon smyrnensis*	R				
73	179	354	កដបក្បាលខ្មៅ	Black-capped Kingfisher	*Halcyon pileata*	w				

74	180	355	កដបខៀវ ស	Collared Kingfisher	*Todiramphus chloris*	r			LKL	
75	184	343	កដបខ្មៅស	Pied Kingfisher	*Ceryle rudis*	r			ARL	
76	186	362	ត្រដេវព្រៃ	Blue-bearded Bee-eater	*Nyctyornis athertoni*	r				
77	187	359	ត្រដេវតូច	Green Bee-eater	*Merops orientalis*	r				
78	188	360	ត្រដេវក្បាលត្នោតចាស់	Blue-throated Bee-eater	*Merops viridis*	p,r,w				
79	189	358	ត្រដេវក្បាលបៃតង	Blue-tailed Bee-eater	*Merops philippinus*	P,R,W			PARL	
80	190	357	ត្រដេវក្បាលត្នោតខ្ចី	Chestnut-headed Bee-eater	*Merops leschenaulti*	r				
81	192	281	តាវៅកំប៉ោយ	Chestnut-winged Cuckoo	*Clamator coromandus*	?				
82	193	282	តាវៅធំ	Large Hawk Cuckoo	*Hierococcyx sparverioides*	r				
83	196	285	តាវៅខ្នងប្រផេះ	Hodgson's Hawk Cuckoo	*Hierococcyx fugax*	?p				
84	197	286	តាវៅក្បាលប្រផេះស្រាល	Indian Cuckoo	*Cuculus micropterus*	r,w?				
85	199	288	តាវៅពោះអង្កន់លឿង	Oriental Cuckoo	*Cuculus saturatus*	p?				
86	201	290	តាវៅខ្នងអង្កន់ត្នោត	Banded Bay Cuckoo	*Cacomantis sonneratii*	v				
87	203	291	តាវៅភូមិ	Plaintive Cuckoo	*Cacomantis merulinus*	R				
88	207	293	តាវៅបៃតង	Asian Emerald Cuckoo	*Chrysococcyx maculatus*	v				
89	208	294	តាវៅស្វាយ	Violet Cuckoo	*Chrysococcyx xanthorhynchus*	v				
90	209	296	តាវៅខ្មៅ	Drongo Cuckoo	*Surniculus lugubris*	p?,r				
91	210	297	តាវៅ	Asian Koel	*Eudynamys scolopacea*	R				
92	213	300	តុកកាតូ	Green-billed Malkoha	*Phaenicophaeus tristis*	R				
93	217	304	សត្វយំ ឬ សត្វចាំត្រពាំង	Coral-billed Ground Cuckoo	*Carpococcyx renauldi*	r		Vu		
94	219	305	ល្អូតធំ	Greater Coucal	*Centropus sinensis*	R				
95	221	306	ល្អូតស្បូវ	Lesser Coucal	*Centropus bengalensis*	r				
96	223	279	សេកក្រិច	Vernal Hanging Parrot	*Loriculus vernalis*	r				II
97	225	274	សេកសោម	Alexandrine Parakeet	*Psittacula eupatria*	r		En	ARL	II
98	227	277	សេកកន្ទុយខៀវលឿង	Grey-headed Parakeet	*Psittacula finschii*	r				II

99	228	276	សេករាត់	Blossom-headed Parakeet	*Psittacula roseata*	r			PARL	II
100	229	275	សេកសក	Red-breasted Parakeet	*Psittacula alexandri*	R				II
101	236	[447]	ត្រចៀកកាំមធ្យម	[Germain's Swiftlet]	*Collocalia germani*	r?				
102	238	456	ត្រចៀកកាំធំបំពង់កស	White-throated Needletail	*Hirundapus caudacutus*	p				
103	239	457	ត្រចៀកកាំធំខ្នងស	Silver-backed Needletail	*Hirundapus cochinchinensis*	r?				
104	240	458	ត្រចៀកកាំធំខ្នងត្នោត	Brown-backed Needletail	*Hirundapus giganteus*	r				
105	241	451	ត្រចៀកកាំដើមត្នោត	Asian Palm Swift	*Cypsiurus balasiensis*	R				
106	242	454	ត្រចៀកកាំកន្ទុយផែក	Fork-tailed Swift	*Apus pacificus*	p,w				
107	244	455	ត្រចៀកកាំចុងខ្នងស	House Swift	*Apus affinis*	r				
108	245	461	ត្រចៀកកាំព្រៃ	Crested Treeswift	*Hemiprocne coronata*	r				
109	248	307	ខ្លែងស្រាក	Barn Owl	*Tyto alba*	R			LKL	II
110	250	308	ទីទ្បក្របី	Oriental Bay Owl	*Phodilus badius*	r				II
111	253	312	ខ្វាល់ភ្នំ	Mountain Scops Owl	*Otus spilocephalus*	r				II
112	254	313	ខ្វាល់ពួរ	Oriental Scops Owl	*Otus sunia*	r,w				II
113	255	314	ទីទ្បឡឹក	Collared Scops Owl	*Otus bakkamoena*	r				II
114	257	318	ទីទុយធំព្រៃ	Spot-bellied Eagle Owl	*Bubo nipalensis*	r?			PARL	II
115	260	321	ទីទុយត្រីថ្ពាសត្នោត	Brown Fish Owl	*Ketupa zeylonensis*	r			PARL	II
116	262	322	ទីទុយត្រីថ្ពាសស	Buffy Fish Owl	*Ketupa ketupu*	r			LKL	II
117	263	324	មៀមធំរ៉ូ	Spotted Wood Owl	*Strix seloputo*	r		NT	LKL	II
118	265	323	មៀមធំតូក	Brown Wood Owl	*Strix leptogrammica*	r				II
119	267	315	មៀមតូចភ្លែកបួន	Collared Owlet	*Glaucidium brodiei*	r				II
120	268	316	មៀមតូចព្រៃ	Asian Barred Owlet	*Glaucidium cuculoides*	r				II
121	270	317	មៀមតូចភូមិ	Spotted Owlet	*Athene brama*	r				II
122	271	309	មៀមខ្លែង	Brown Hawk Owl	*Ninox scutulata*	r,w				II
123	277	329	ចាបមាត់កង្កែប	Javan Frogmouth	*Batrachostomus javensis*	r				

124	279	330	ពញ្ញាក់ធំ	Great Eared Nightjar	*Eurostopodus macrotis*	r				
125	280	332	ពញ្ញាក់ផុក	Grey Nightjar	*Caprimulgus indicus*	r?,w				
126	281	333	ពញ្ញាក់ធម់	Large-tailed Nightjar	*Caprimulgus macrurus*	r				
127	282	334	ពញ្ញាក់តូច	Indian Nightjar	*Caprimulgus asiaticus*	r				
128	283	335	ពញ្ញាក់ជ្ញីច	Savanna Nightjar	*Caprimulgus affinis*	R				
129	284	262	ព្រាបស្រុក	Rock Pigeon	*Columba livia*	R				III
130	288	265	ពពូល ក្បាលព្រលែត	Pale-capped Pigeon	*Columba punicea*	?	Vu		LKL	
131	289	268	លលកបាយធំ	Oriental Turtle Dove	*Streptopelia orientalis*	r				
132	290	270	លលកបាយ	Spotted Dove	*Streptopelia chinensis*	R				
133	291	269	លលកទ្រាំង	Red Collared Dove	*Streptopelia tranquebarica*	r				
134	293	266	លលកភ្នំ	Barred Cuckoo Dove	*Macropygia unchall*	r				
135	295	272	លលកស្លាបបៃតង	Emerald Dove	*Chalcophaps indica*	r				
136	296	271	លលកតូច	Peaceful Dove	*Geopelia striata*	r				
137	297	273	ព្រាបកោះ	Nicobar Pigeon	*Caloenas nicobarica*	r	NT	En		
138	300	254	ពពូលក្បាលប្រផេះ	Pink-necked Green Pigeon	*Treron vernans*	r				
139	301	255	ពពូលក្បាលបៃតង	Orange-breasted Green Pigeon	*Treron bicincta*	r		NT	PARL	
140	302	251	ពពូលបំពង់កលឿង	Pompadour Green Pigeon	*Treron pompadora*	r		Vu	ARL	
141	303	250	កំប្លុក ឬ ពពូលចំពុះធំលឿង	Thick-billed Green Pigeon	*Treron curvirostra*	R				
142	305	257	ពពូលជើងលឿង	Yellow-footed Green Pigeon	*Treron phoenicoptera*	r		Vu	ARL	
143	306	246	ពពូលកន្ទុយម្ជុល	Pin-tailed Green Pigeon	*Treron apicauda*	r?				
144	308	248	ពពូលកន្ទុយស្រួច	Wedge-tailed Green Pigeon	*Treron sphenura*	?r (SW)				
145	311	259	ព្រាបព្រៃ	Green Imperial Pigeon	*Ducula aenea*	r		Vu	ARL	
146	312	261	ព្រាបភ្នំ	Mountain Imperial Pigeon	*Ducula badia*	r				
147	313	260	ព្រាប ស ខ្មៅ	Pied Imperial Pigeon	*Ducula bicolor*	r		NT	n.r.	
148	315		ខ្សឹប ឬ ទ្រមាក់អញ្ជើក	Bengal Florican	*Houbaropsis bengalensis*	r	En			I

149	316	41	ក្រៀល	Sarus Crane	*Grus antigone*	r	Vu	Ex	ARL	II
150	320	159	ពពូលទឹក	Masked Finfoot	*Heliopais personata*	r?	Vu	En	ARL	
151	322	147	ដុំដុរជើងខ្មៅ	Slaty-legged Crake	*Rallina eurizonoides*	?				
152	323	145	កញ្ជ្រោះ	Slaty-breasted Rail	*Gallirallus striatus*	r?				
153	326	154	មាន់ទឹក	White-breasted Waterhen	*Amaurornis phoenicurus*	R				
154	329	148	ដុំដុរតូច	Baillon's Crake	*Porzana pusilla*	v				
155	331	150	កាត្រែត	Ruddy-breasted Crake	*Porzana fusca*	r?,w				
156	333	153	ដុំដុរត្របកភ្នែកស	White-browed Crake	*Porzana cinerea*	r?				
157	334	155	កុំ	Watercock	*Gallicrex cinerea*	r,w		NT	ARL	
158	335	157	ទោម	Purple Swamphen	*Porphyrio porphyrio*	R			ARL	
159	336	156	មាន់ទឹកខ្មៅ	Common Moorhen	*Gallinula chloropus*	R				
160	337	158	មេវឹក ឬ ទាទឹស	Common Coot	*Fulica atra*	w				
161	341	208	ខ្វែកព្រាកកន្ទុយម្ជុល	Pintail Snipe	*Gallinago stenura*	p,w				
163	338	206	ខ្វែកធំ	Eurasian Woodcock	*Scolopax rusticola*	w				
162	344	210	ខ្វែកព្រាក	Common Snipe	*Gallinago gallinago*	p,w				
163	346	178	ខ្វែកសមុទ្រស្លាបឆ្នូតស	Black-tailed Godwit	*Limosa limosa*	p,w				
164	347	179	ខ្វែកសមុទ្រធំពោះត្នោត	Bar-tailed Godwit	*Limosa lapponica*	p,W				
165	349	176	ថ្ងាងតូច	Whimbrel	*Numenius phaeopus*	p,W				
166	350	175	ថ្ងាងធំ	Eurasian Curlew	*Numenius arquata*	p,w				
167	352	182	ចឡជើងក្រហម	Spotted Redshank	*Tringa erythropus*	v				
168	353	183	ចឡជើងក្រហមស្លាបឆ្នូតស	Common Redshank	*Tringa totanus*	p,W				
169	354	186	ទីតលីតជើងវែង	Marsh Sandpiper	*Tringa stagnatilis*	p,w				
170	355	184	ចឡជើងល្មៀត	Common Greenshank	*Tringa nebularia*	p,W				
171	356	185	ចឡជើងពហូត	Nordmann's Greenshank	*Tringa guttifer*	p	En			I
172	357	187	ទីតលីតស្លាបក្រោមត្នោតចាស់	Green Sandpiper	*Tringa ochropus*	p,w				

173	358	188	ទីតលីតស្លាបក្រោមឆ្នោតខ្ចី	Wood Sandpiper	*Tringa glareola*	P,w				
174	359	190	ទីតលីតចំពុះកោង	Terek Sandpiper	*Xenus cinereus*	v				
175	360	189	ទីតលីត	Common Sandpiper	*Actitis hypoleucos*	p,W				
176	362	192	ម៉ែរាំភួន	Ruddy Turnstone	*Arenaria interpres*	p,W				
177	364	180	ខ្វែកសមុទ្រតូចពណ៌ត្នោត	Asian Dowitcher	*Limnodromus semipalmatus*	p	NT	Vu		
178	370	194	ទីតលីតកក្រហម	Red-necked Stint	*Calidris ruficollis*	P,W				
179	371	195	ទីតលីតជើងខ្លីលឿង	Temminck's Stint	*Calidris temminckii*	v				
180	372	196	ទីតលីតជើងវែងលឿង	Long-toed Stint	*Calidris subminuta*	p,w				
181	376	201	ទីតលីតចំពុះផ្កាង	Curlew Sandpiper	*Calidris ferruginea*	P,w				
182	378	202	ទីតលីតចំពុះវែង	Broad-billed Sandpiper	*Limicola falcinellus*	p,w				
183	379	205	ទីតលីតជើងក្រហម	Ruff	*Philomachus pugnax*	v				
184	380	193	ទីតលីតក-ស រំលោំក្រហម	Red-necked Phalarope	*Phalaropus lobatus*	? (p/w)				
185	381	212	ខ្វែកពណ៌	Greater Painted-snipe	*Rostratula benghalensis*	r				
186	382	160	ព្រហិតស	Pheasant-tailed Jacana	*Hydrophasianus chirurgus*	r,w?		NT		
187	383	161	ព្រហិតខ្មៅ	Bronze-winged Jacana	*Metopidius indicus*	r				
188	384	217	ជង្គង់ក្រាស់ត្រសក់	Eurasian Thick-knee	*Burhinus oedicnemus*	r		NT	LKL	
189	385	218	ជង្គង់ក្រាស់ចំពុះខ្មៅ	Great Thick-knee	*Esacus recurvirostris*	r (ne)		Cr	ARL	
190	389	215	ជើងទៀន	Black-winged Stilt	*Himantopus himantopus*	r				
191	391	167	សត្វក្បាលធំពណ៌មាស	Pacific Golden Plover	*Pluvialis fulva*	p,w				
192	392	166	សត្វក្បាលធំប្រផេះ	Grey Plover	*Pluvialis squatarola*	p,w				
193	395	168	សត្វក្បាលធំរីណូទ្រូងខ្មៅ	Little Ringed Plover	*Charadrius dubius*	r				
194	396	169	សត្វក្បាលធំជើងខ្មៅ	Kentish Plover	*Charadrius alexandrinus*	p,w				
195	397	170	សត្វក្បាលធំខ្សាច់	Malaysian Plover	*Charadrius peronii*	r	NT	En		
196	398	172	សត្វក្បាលធំរីណូទ្រូងភ្លើងចំពុះខ្លី	Lesser Sand Plover	*Charadrius mongolus*	p,W				
197	399	173	សត្វក្បាលធំរីណូទ្រូងភ្លើងចំពុះវែង	Greater Sand Plover	*Charadrius leschenaultii*	p,W				

198	400		សត្វក្បាលធំ	Oriental Plover	*Charadrius veredus*	p				
199	403	165	ត្រដេវវិចទន្លេ	River Lapwing	*Vanellus duvaucelii*	r (ne)		En	ARL	
200	404	163	ត្រដេវវិចក្បាលប្រផេះ	Grey-headed Lapwing	*Vanellus cinereus*	p,w			PARL	
201	405	164	ត្រដេវវិចទួល	Red-wattled Lapwing	*Vanellus indicus*	R				
202	407	213	ទន្រ្ទីតធំ	Oriental Pratincole	*Glareola maldivarum*	p,r				
203	408	213	ទន្រ្ទីតទន្លេ	Small Pratincole	*Glareola lactea*	r			PARL	
204	409	220	នាងនួនខ្មៅពោះអង្គន់	Pomarine Skua	*Stercorarius pomarinus*	p,?w				
205	410	221	នាងនួនខ្មៅកន្ទុយមូល	Parasitic Jaeger	*Stercorarius parasiticus*	p				
206	411	912	រំពេរកន្ទុយវែង	Long-tailed Jaeger	*Stercorarius longicaudus*	p				
207	412	245	រំពេចំពុះវែងខ្លី	Indian Skimmer	*Rynchops albicollis*	v	Vu		ARL	
208	418	227	នាងនួនក្បាលត្នោត	Brown-headed Gull	*Larus brunnicephalus*	p,W				
209	419	226	នាងនួនក្បាលខ្មៅ	Black-headed Gull	*Larus ridibundus*	p,w				
210	423	232	រំពេចំពុះនាងនួន	Gull-billed Tern	*Gelochelidon nilotica*	v				
211	424	228	រំពេចំពុះធំក្រហម	Caspian Tern	*Sterna caspia*	p,w				
212	425	236	រំពេទន្លេ	River Tern	*Sterna aurantia*	r (ne)		Cr	ARL	
213	426	230	រំពេតូចកំប៉ោយ	Lesser Crested Tern	*Sterna bengalensis*	v				
214	427	229	រំពេធំកំប៉ោយ	Great Crested Tern	*Sterna bergii*	r		Cr		
216	430	235	រំពេកញ្ចឹងកខ្មៅ	Black-naped Tern	*Sterna sumatrana*	r				
217	431	233	រំពេ	Common Tern	*Sterna hirundo*	v				
218	432	238	រំពេតូច	Little Tern	*Sterna albifrons*	r			ARL	
219	433	237	រំពេពោះខ្មៅ	Black-bellied Tern	*Sterna acuticauda*	r (ne)	Vu	Cr	ARL	
220	434		រំពេអាឡៃទី	Aleutian Tern	*Sterna aleutica*	p				
221	435	242	រំពេខ្នងប្រផេះ	Bridled Tern	*Sterna anaethetus*	?				
222	437	241	រំពេពោះប្រផេះ	Whiskered Tern	*Chlidonias hybridus*	P?,W				
223	438	240	រំពេស្លាបស	White-winged Tern	*Chlidonias leucopterus*	p,w?				

224	440	244	វិពេត្នោតក្បាលព្រលែត	Brown Noddy	*Anous stolidus*	?r		Cr		
225	443	68	ប្រម៉ង់	Osprey	*Pandion haliaetus*	p,w				II
226	444	72	ស្ទាំងត្នោតស្លាបផែកកំប៉ោយ	Jerdon's Baza	*Aviceda jerdoni*	r				II
227	445	73	ស្ទាំងខ្មៅសស្លាបផែក	Black Baza	*Aviceda leuphotes*	r,w?				II
228	446	81	ររអាតឃ្មុំ	Oriental Honey-buzzard	*Pernis ptilorhyncus*	r				II
229	448	69	ស្ទាំងលលក	Black-shouldered Kite	*Elanus caeruleus*	r,w?				II
230	449	70	ខ្លែងខ្មៅ	Black Kite	*Milvus migrans*	r		En	ARL	II
231	450	71	ខ្លែងឆាបឿងក្រម៉ៅ	Brahminy Kite	*Haliastur indus*	R		NT	ARL	II
232	451	86	អកសមុទ្រ	White-bellied Sea Eagle	*Haliaeetus leucogaster*	r		NT	ARL	II
233	452	85	អកត្រីធំ	Pallas's Fish Eagle	*Haliaeetus leucoryphus*	v	Vu			II
234	454	88	អកត្រីតូច	Lesser Fish Eagle	*Ichthyophaga humilis*	r	NT	En	ARL	II
235	455	87	អកត្រីក្បាលប្រផេះ	Grey-headed Fish Eagle	*Ichthyophaga ichthyaetus*	r	NT	Cr	ARL	II
236	457	105	ត្មាតផេះ	White-rumped Vulture	*Gyps bengalensis*	r (ne)	Cr	Cr	ARL	II
237	458	104	ត្មាតត្នោត	Slender-billed Vulture	*Gyps tenuirostris*	r (ne)	Cr	Cr	ARL	II
238	460	103	ត្មាតខ្មៅ	Cinereous Vulture	*Aegypius monachus*	v	NT		[ARL]	II
239	461	102	ត្មាតភ្លើង	Red-headed Vulture	*Sarcogyps calvus*	r (ne)	NT	Cr	ARL	II
240	462	89	អកពស់ វាល	Short-toed Snake Eagle	*Circaetus gallicus*	v				II
241	463	90	អកពស់ព្រៃ	Crested Serpent Eagle	*Spilornis cheela*	R				II
242	465	106	រអាតទន្សាយ	Eastern Marsh Harrier	*Circus spilonotus*	p,w				II
243	466	107	រអាតក្បាលប្រផេះ	Hen Harrier	*Circus cyaneus*	p				II
244	468	108	រអាតក្បាលខ្មៅ	Pied Harrier	*Circus melanoleucos*	p,w				II
245	470	74	ស្ទាំងស្លាបផែកកំប៉ោយខ្លី	Crested Goshawk	*Accipiter trivirgatus*	r				II
246	471	78	ស្ទាំងស្លាបផែក	Shikra	*Accipiter badius*	R				II
247	472	77	ស្ទាំងស្លាបផែកសក្រោម	Chinese Sparrowhawk	*Accipiter soloensis*	p?,w?				II
248	473	80	ស្ទាំងតូចស្លាបផែក	Japanese Sparrowhawk	*Accipiter gularis*	p,w				II

249	474	79	ស្ទាំងស្លាបឆែក ព្រៃ	Besra	*Accipiter virgatus*	r				II
250	476	75	ស្ទាំងភ្នំ	Northern Goshawk	*Accipiter gentilis*	?				II
251	478	83	រអាតត្នោត	Rufous-winged Buzzard	*Butastur liventer*	r				II
252	479	84	រអាតត្រចៀកប្រផេះ	Grey-faced Buzzard	*Butastur indicus*	p				II
253	480	82	រអាតវាល	Common Buzzard	*Buteo buteo*	p				II
254	482	98	អកខ្មៅព្រៃ	Black Eagle	*Ictinaetus malayensis*	r		NT		II
255	484	99	អកខ្មៅជិសើម	Greater Spotted Eagle	*Aquila clanga*	p,w	Vu	En	LKL	II
257	487	101	ឥន្ទ្រីយ៍	Imperial Eagle	*Aquila heliaca*	w	Vu	En	LKL	II
258	490	95	ស្ទាំងពោះត្នោត	Rufous-bellied Eagle	*Hieraaetus kienerii*	r?				II
259	491	92	អកព្រៃច្រើនពណ៌	Changeable Hawk Eagle	*Spizaetus cirrhatus*	r				II
260	492	91	អកភ្នំ	Mountain Hawk Eagle	*Spizaetus nipalensis*	?		NT		II
261	495	109	ស្ទាំងស្លាបស្រួចចុងខ្នង ស	White-rumped Falcon	*Polihierax insignis*	r	NT		PARL	II
262	496	110	ស្ទាំងតូចស្លាបស្រួច	Collared Falconet	*Microhierax caerulescens*	r				II
263	500	112	ស្ទាំងទទាក់ម្បៅ	Common Kestrel	*Falco tinnunculus*	p,w				II
264	504	115	ស្ទាំងស្លាបស្រួចពោះពណ៌ច្រេះ	Oriental Hobby	*Falco severus*	r				II
265	506	116	ស្ទាំងធំស្លាបស្រួច	Peregrine Falcon	*Falco peregrinus*	p				I
266	507	1	ពពុះទឹក	Little Grebe	*Tachybaptus ruficollis*	R				
267	516	6	ស្មោញ	Darter	*Anhinga melanogaster*	r	NT	Cr	ARL	
268	517	5	ក្អែកទឹកតូច	Little Cormorant	*Phalacrocorax niger*	r			ARL	
269	518	4	ក្អែកទឹកមធ្យម	Indian Cormorant	*Phalacrocorax fuscicollis*	R		Vu		
270	519	3	ក្អែកទឹកធំ	Great Cormorant	*Phalacrocorax carbo*	r		Cr	ARL	
271	520	24	កុកព្រាងតូច	Little Egret	*Egretta garzetta*	R				
272	522	20	កុកសមុទ្រ	Pacific Reef Egret	*Egretta sacra*	R				
273	523	15	ក្រសាប្រផេះ	Grey Heron	*Ardea cinerea*	R		Ex	PARL	
274	526	14	ក្រសាចំពុះធំ	Great-billed Heron	*Ardea sumatrana*	r		Cr		

275	527	16	ក្រសាធ្នង់	Purple Heron	*Ardea purpurea*	R		En	PARL	
276	528	22	កុកគ្រោងធំ	Great Egret	*Casmerodius albus*	R				III
277	529	23	កុកគ្រោងមធ្យម	Intermediate Egret	*Mesophoyx intermedia*	r?				III
278	530	19	កុកគោ	Cattle Egret	*Bubulcus ibis*	R				III
279	532	17	កុកក្រកក្បាលត្នោតចាស់	Chinese Pond Heron	*Ardeola bacchus*	p?,w				
280	533	18	កុកក្រកក្បាលត្នោតខ្ចី	Javan Pond Heron	*Ardeola speciosa*	R				
281	534	25	ក្រាអាច់ ឬ ក្រសាស្វាយ	Little Heron	*Butorides striatus*	r				
282	535	27	ខ្វែក	Black-crowned Night Heron	*Nycticorax nycticorax*	R			PARL	
283	536	28	ខ្វែកសំបកត្រពាំង	Malayan Night Heron	*Gorsachius melanolophus*	?		NT		
284	538	29	កុកសំបកត្រពាំង	Yellow Bittern	*Ixobrychus sinensis*	r				
285	540	31	កុកម្រេសទុំ	Cinnamon Bittern	*Ixobrychus cinnamomeus*	R				
286	541	26	កុកខ្មៅ ឬ ថ្មើមអណ្ដើក	Black Bittern	*Dupetor flavicollis*	R				
287	542	32	ខ្វែកខ្យល់	Great Bittern	*Botaurus stellaris*	v		NT	ARL	
288	543		រនាលកក្ដាន	Greater Flamingo	*Phoenicopterus ruber*	e				II
289	544	46	ត្រយ៉ងខ្លួនរលោង	Glossy Ibis	*Plegadis falcinellus*	r				
290	545	43	ត្រយ៉ងខ្លួន ស	Black-headed Ibis	*Threskiornis melanocephalus*	r	NT	En	ARL	
291	547	44	ត្រយ៉ងចំកំកស	White-shouldered Ibis	*Pseudibis davisoni*	r	Cr	Ex	ARL	
292	548	45	ត្រយ៉ងយក្ស ឬឪលើក	Giant Ibis	*Pseudibis gigantea*	r	Cr	Ex	ARL	
293	551		ទុងស	Great White Pelican	*Pelecanus onocrotalus*	v				
294	552	42	ទុងប្រផេះ	Spot-billed Pelican	*Pelecanus philippensis*	R	Vu	Cr	ARL	
295	553	906	រនាល ស	Milky Stork	*Mycteria cinerea*	r	Vu	Cr		I
296	554	33	រនាលពណ៌	Painted Stork	*Mycteria leucocephala*	r	NT	En	ARL	
297	549	47	រនាលចំពុះស្លាបព្រា	Eurasian Spoonbill	*Platalea leucorodia*	v				
297	555	34	ចង្កៀលខ្យង	Asian Openbill	*Anastomus oscitans*	r		NT	ARL	
298	556	36	រនាលខ្មៅ	Black Stork	*Ciconia nigra*	v (w)		En	ARL	

299	557	37	សត្វកស ឬ ត្រុំ ឬ កុកពាក់អំបោះ	Woolly-necked Stork	*Ciconia episcopus*	r		Cr	ARL	
300	560	38	អង្គត់ខ្មៅ ឬដិបបក្រញូង	Black-necked Stork	*Ephippiorhynchus asiaticus*	r	NT	Cr	ARL	
301	561	40	ត្រដក់តូច	Lesser Adjutant	*Leptoptilos javanicus*	r	Vu	Cr	ARL	
302	562	39	ត្រដក់ធំ	Greater Adjutant	*Leptoptilos dubius*	r	En	Cr	ARL	
303	564	13	ត្រចៀកកាំតូចកោះ	Lesser Frigatebird	*Fregatta ariel*	?				
304	565	11	ត្រចៀកកាំកោះ	Christmas Island Frigatebird	*Fregata andrewsi*	nbv	Cr	En		
305	572	446	ប៉ាក់ខ្សៀវត្រចៀកវែង	Eared Pitta	*Pitta phayrei*	r				
306	574	436	ប៉ាក់ខ្សៀវចុងខ្នងខៀវ	Blue-rumped Pitta	*Pitta soror*	r		En	PARL	
307	577	443	ប៉ាក់ខ្សៀវខៀវ	Blue Pitta	*Pitta cyanea*	r				
308	579	442	ប៉ាក់ខ្សៀវពោះបង្គង់	Bar-bellied Pitta	*Pitta elliotii*	r		En	PARL	
309	581	441	ប៉ាក់ខ្សៀវបន្ទូលក្បាលខ្មៅ	Hooded Pitta	*Pitta sordida*	r?				
310	584	438	ប៉ាក់ខ្សៀវស្លាបខៀវ	Blue-winged Pitta	*Pitta moluccensis*	r?				
311	587	429	សត្វចំពុះធំពោះក្របាម	Black-and-red Broadbill	*Cymbirhynchus macrorhyncho*	r		Vu		
312	588	433	សត្វចំពុះធំកន្ទុយវែង	Long-tailed Broadbill	*Psarisomus dalhousiae*	r				
313	589	432	សត្វចំពុះធំពោះប្រាក់	Silver-breasted Broadbill	*Serilophus lunatus*	r				
314	590	430	សត្វចំពុះធំ	Banded Broadbill	*Eurylaimus javanicus*	r				
315	592	428	សត្វចំពុះធំក-ស	Dusky Broadbill	*Corydon sumatranus*	r				
316	593	659	ចាបដូនតាថ្ពាស-ស	Golden-bellied Gerygone	*Gerygone sulphurea*	r (s)				
317	594	559	ចេកទុំខៀវ	Asian Fairy Bluebird	*Irena puella*	R				
318	597	509	ចេកខ្ចីស្លាបខៀវ	Blue-winged Leafbird	*Chloropsis cochinchinensis*	r				
319	598	508	ចេកខ្ចីថ្ងាសភ្លើង	Golden-fronted Leafbird	*Chloropsis aurifrons*	R				
320	600	816	ចាបដូនតាខ្នងអង្កន់	Tiger Shrike	*Lanius tigrinus*	p				
321	602	815	ចាបដូនតាខ្នងត្នោត	Brown Shrike	*Lanius cristatus*	p,W				
322	603	817	ចាបដូនតាខ្នងត្នោតពោះស	Burmese Shrike	*Lanius collurioides*	r				
323	604	819	ចាបដូនតាកន្ទុយវែង	Long-tailed Shrike	*Lanius schach*	r?				

324	605	818	ចាបជូនតាខ្នងប្រផេះ	Grey-backed Shrike	*Lanius tephronotus*	w				
325	607	814	សត្វស៊ីរុយសមុទ្រ	Mangrove Whistler	*Pachycephala grisola*	r				
326	610	561	ឆ្កងឆ្កតខ្លួនត្នោត	Eurasian Jay	*Garrulus glandarius*	r				
327	612	564	ឆ្កងឆ្កតខៀវ	Red-billed Blue Magpie	*Urocissa erythrorhyncha*	r				
328	614	563	ឆ្កងឆ្កតបៃតង	Common Green Magpie	*Cissa chinensis*	?				
329	615	562	ឆ្កងឆ្កតស្លាបត្នោត	Indochinese Green Magpie	*Cissa hypoleuca*	r		En	PARL	
330	616	565	ឆ្កងឆ្កតលឿង	Rufous Treepie	*Dendrocitta vagabunda*	r				
331	619	567	ទ្រមាក់ខ្លា	Racket-tailed Treepie	*Crypsirina temia*	r				
332	621		ឆ្កងឆ្កតកន្ទុយព្រៃកា	Ratchet-tailed Treepie	*Temnurus temnurus*	r (ne)		Vu		
333	627	569	ក្អែក	Large-billed Crow	*Corvus macrorhynchos*	R				
334	629	820	ត្រចៀកកាំក្បាលធំ	Ashy Woodswallow	*Artamus fuscus*	r				
335	632	554	ចេកទុំ	Black-naped Oriole	*Oriolus chinensis*	W,r?				
336	634	556	ចេកទុំក្បាលខ្មៅ	Black-hooded Oriole	*Oriolus xanthornus*	r				
337	636	557	ចេកទុំខ្លួនត្នោតចាស់	Maroon Oriole	*Oriolus traillii*	r,w?				
338	637	558	ចេកទុំប្រាក់	Silver Oriole	*Oriolus mellianus*	v	Vu			
339	638	490	អល់អែកធំ	Large Cuckooshrike	*Coracina macei*	r				
340	641	492	អល់អែកសក្រោមកន្ទុយ	Indochinese Cuckooshrike	*Coracina polioptera*	r				
341	642	493	អល់អែកស្លាបស្ដួចខ្មៅ	Black-winged Cuckooshrike	*Coracina melaschistos*	r				
342	647	496	ចេកទេសផ្កាឈូក	Swinhoe's Minivet	*Pericrocotus cantonensis*	w,p				
343	648	495	ចេកទេសខ្មៅ-ស	Ashy Minivet	*Pericrocotus divaricatus*	w,p				
344	649	497	ចេកទេសតូច	Small Minivet	*Pericrocotus cinnamomeus*	r				
345	652	499	ចេកទេសភ្នំ	Grey-chinned Minivet	*Pericrocotus solaris*	r				
346	655	502	ចេកទេសធំ	Scarlet Minivet	*Pericrocotus flammeus*	R				
347	646	496	ចេកទេសកុលាប	Rosy Minivet	*Pericrocotus roseus*	w				
347	656	486	អល់អែកស្លាបខ្មៅ ឆ្នូតស	Bar-winged Flycatcher-shrike	*Hemipus picatus*	r				

348	659	805	កញ្ជាក់ស្លាពោះខ្មៅ	White-throated Fantail	*Rhipidura albicollis*	r				
349	660	806	កញ្ជាក់ស្លាចិញ្ចើមស	White-browed Fantail	*Rhipidura aureola*	r		En		
350	661	808	កញ្ជាក់ស្លាវិល្លកខ្មៅ	Pied Fantail	*Rhipidura javanica*	r				
351	663	546	អន្ទេបខ្មៅ	Black Drongo	*Dicrurus macrocercus*	R				
352	664	547	អន្ទេបប្រផេះ	Ashy Drongo	*Dicrurus leucophaeus*	r,W				
353	665	548	អន្ទេបចំពុះក្អែក	Crow-billed Drongo	*Dicrurus annectans*	w?				
354	666	549	អន្ទេបខ្មៅរលើប	Bronzed Drongo	*Dicrurus aeneus*	r?				
355	667	550	អន្ទេបរំយោលភ្នំ	Lesser Racket-tailed Drongo	*Dicrurus remifer*	r				
356	668	551	អន្ទេបកំប៉ោយខ្សែ	Spangled Drongo	*Dicrurus hottentottus*	r				
357	670	552	អន្ទេបទងកន្ទ្រៃ	Greater Racket-tailed Drongo	*Dicrurus paradiseus*	R				
358	671	809	ពពិចបន្ទលក្បាលខ្មៅ	Black-naped Monarch	*Hypothymis azurea*	R				
359	672	813	សត្វស៊ីរុយកន្ទុយវែង	Asian Paradise-flycatcher	*Terpsiphone paradisi*	r				
360	674	504	ចេកចៅស្លាបខ្មៅ ស	Common Iora	*Aegithina tiphia*	R				
361	675	505	ចេកចៅស្លាបខ្មៅ	Great Iora	*Aegithina lafresnayei*	r				
362	679	488	អល់អែកមធ្យម	Large Woodshrike	*Tephrodornis gularis*	r				
363	680	489	អល់អែកតូច	Common Woodshrike	*Tephrodornis pondicerianus*	r				
364	684	749	ពពិចថ្ម ក-ស	White-throated Rock Thrush	*Monticola gularis*	p?,w				
365	686	751	ពពិចថ្ម	Blue Rock Thrush	*Monticola solitarius*	p?,W				
366	688	752	ពពិចថ្មខ្លួនខ្មៅ	Blue Whistling Thrush	*Myophonus caeruleus*	r				
367	690	754	ពពិចថ្មក្បាលលឿង	Orange-headed Thrush	*Zoothera citrina*	r				
368	694	757	ពពិចថ្មខ្លួនស្រកា	Scaly Thrush	*Zoothera dauma*	?				
369	696	758	ពពិចថ្មចំពុះវែង	Dark-sided Thrush	*Zoothera marginata*	r (sw)				
370	702	761	ពពិចខ្មៅស្លាបប្រផេះ	Eurasian Blackbird	*Turdus merula*	v				
371	705	764	ពពិចថ្មចិញ្ចើម-ស	Eyebrowed Thrush	*Turdus obscurus*	p,w				
372	710	718	ពពិចស្លាបខ្លី	Lesser Shortwing	*Brachypteryx leucophrys*	r				

373	716	770	ចាបស៊ីរុយចំកក-ស	Dark-sided Flycatcher	*Muscicapa sibirica*	w				
374	717	772	ចាបស៊ីរុយខ្នងត្នោត	Asian Brown Flycatcher	*Muscicapa dauurica*	p,W				
375	718	773	ចាបស៊ីរុយទ្រូងឆ្នូតត្នោត	Brown-streaked Flycatcher	*Muscicapa williamsoni*	?				
376	723	777	ចាបស៊ីរុយច្រើនពណ៌	Mugimaki Flycatcher	*Ficedula mugimaki*	w				
377	724	785	ចាបស៊ីរុយចំពុះតូចខ្ចី	Slaty-backed Flycatcher	*Ficedula hodgsonii*	w				
378	726	775	ចាបស៊ីរុយកក្រហម	Red-throated Flycatcher	*Ficedula parva*	p,W				
379	729	784	ចាបស៊ីរុយថ្ងាស-ស	Snowy-browed Flycatcher	*Ficedula hyperythra*	r (sw)				
380	731	783	ចាបស៊ីរុយតូចខ្មៅ-ស	Little Pied Flycatcher	*Ficedula westermanni*	r (sw)				
381	735	791	ចាបស៊ីរុយខ្នងខៀវ ពោះស	Blue-and-white Flycatcher	*Cyanoptila cyanomelana*	p				
382	736	797	ចាបស៊ីរុយខៀវខ្ចីលាត	Verditer Flycatcher	*Eumyias thalassina*	r				
383	737	792	ចាបស៊ីរុយធំ	Large Niltava	*Niltava grandis*	r				
384	739	794	ចាបស៊ីរុយតូច	Fujian Niltava	*Niltava davidi*	?v		Vu	PARL	
385	744	800	ចាបស៊ីរុយខ្នងខៀវត្រចៀកខ្មៅ	Hainan Blue Flycatcher	*Cyornis hainanus*	r				
386	746	798	ចាបស៊ីរុយខៀវព្រលែត	Pale Blue Flycatcher	*Cyornis unicolor*	r				
387	747	801	ចាបស៊ីរុយ ក ខៀវ	Blue-throated Flycatcher	*Cyornis rubeculoides*	r (e)				
388	748	802	ចាបស៊ីរុយភ្នំ	Hill Blue Flycatcher	*Cyornis banyumas*	?				
389	750	803	ចាបស៊ីរុយវាលទំនាប	Tickell's Blue Flycatcher	*Cyornis tickelliae*	r				
390	753	790	ចាបស៊ីរុយក្បាលប្រផេះ	Grey-headed Canary Flycatcher	*Culicicapa ceylonensis*	r				
391	756	722	ចាបវាលស្រែ ក-ក្រហម	Siberian Rubythroat	*Luscinia calliope*	w				
392	758	724	ចាបវាលស្រែ កខៀវ	Bluethroat	*Luscinia svecica*	w?				
393	763	726	ល្វាចេកទ្រូងលឿង	Siberian Blue Robin	*Luscinia cyane*	w				
394	768	729	ល្វាចេក	Oriental Magpie Robin	*Copsychus saularis*	R				
395	769	730	ល្វាចេកព្រៃ	White-rumped Shama	*Copsychus malabaricus*	r				
396	779	732	ល្វាចេកខ្នងខ្មៅ	White-tailed Robin	*Myiomela leucura*	r				
397	785	741	ចាបកន្ទុយកន្ត្រៃស-ខ្មៅ	Slaty-backed Forktail	*Enicurus schistaceus*	r				

398	789	744	ពពិចខ្នងបៃតងក្បាលខៀវ	Green Cochoa	*Cochoa viridis*	r (sw)		Vu		
399	790	745	ពពិចថ្មទ្រូងឆ្នោត	Common Stonechat	*Saxicola torquata*	p,W				
400	792	746	ពពិចថ្មខ្មៅចុងខ្នង ស	Pied Bushchat	*Saxicola caprata*	R				
401	794	748	ពពិចថ្មប្រផេះ	Grey Bushchat	*Saxicola ferrea*	?				
402	798	823	កញ្ច្រៀចកន្ទុយឆ្នោត	Chestnut-tailed Starling	*Sturnus malabaricus*	p,w				
403	801	826	កញ្ច្រៀចបន្ទុលក្បាលខ្មៅ (ត្រលឹងវែក)	Purple-backed Starling	*Sturnus sturninus*	p				
404	803	825	កញ្ច្រៀចស្មា-ស	White-shouldered Starling	*Sturnus sinensis*	p,w				
405	807	829	ត្រលឹងត្រលោងត្រចៀកស	Asian Pied Starling	*Sturnus contra*	r			LKL	
406	808	830	ត្រលឹងត្រលោង	Black-collared Starling	*Sturnus nigricollis*	R				
407	809	831	កញ្ច្រៀច	Vinous-breasted Starling	*Sturnus burmannicus*	r				
408	810	832	រ៉ៃក ឬសារិកាកែវតោ	Common Myna	*Acridotheres tristis*	R				
409	812	834	សារិការកែវក្របី	White-vented Myna	*Acridotheres grandis*	R				
410	815	835	សារិកាកែវក្បាលលឿង	Golden-crested Myna	*Ampeliceps coronatus*	r		NT	PARL	
411	816	836	សារិកាកែវវង	Hill Myna	*Gracula religiosa*	r		NT		II
412	818	578	ត្រសេះតូចពោះឆ្នោតធំ	Chestnut-bellied Nuthatch	*Sitta castanea*	r				
413	821	579	ត្រសេះតូចចំពុះក្រហម	Velvet-fronted Nuthatch	*Sitta frontalis*	r				
414	837	574	ពពិចក្បាលមូល	Great Tit	*Parus major*	r				
415	842	571	ពពិចក្បាលមូលទ្រូងខ្មៅ	Black-throated Tit	*Aegithalos concinnus*	r				
416	845	464	ត្រចៀកកាំទន្លេរំហួក	Sand Martin	*Riparia riparia*	P,w				
417	847	463	ត្រចៀកកាំទន្លេឆ្នោតលាត	Plain Martin	*Riparia paludicola*	r (ne)		En	ARL	
418	849	466	ត្រចៀកកាំ	Barn Swallow	*Hirundo rustica*	P,W				
419	850	467	ត្រចៀកកាំសមុទ្រ	Pacific Swallow	*Hirundo tahitica*	r				
420	851	468	ត្រចៀកកាំកន្ទុយខ្សែពីរ	Wire-tailed Swallow	*Hirundo smithii*	r (ne)		Vu	PARL	
421	852	469	ត្រចៀកកាំចុងខ្នងក្រហម	Red-rumped Swallow	*Hirundo daurica*	w				
422	853	469	ត្រចៀកកាំពោះឆ្នោត	Striated Swallow	*Hirundo striolata*	r				

423	855	471	ត្រចៀកកាំចុងខ្នង-ស	Asian House Martin	*Delichon dasypus*	w				
424	863	514	ពពិចក្បាលខ្មៅ	Black-headed Bulbul	*Pycnonotus atriceps*	r				
425	864	515	ពពិចក្បាលខ្មៅកំប៉ោយ	Black-crested Bulbul	*Pycnonotus melanicterus*	r				
426	867	519	ពពិចត្រចៀកក្រហម ស	Red-whiskered Bulbul	*Pycnonotus jocosus*	r (n)				
427	871	521	ពពិចក្បាលខ្មៅចុងខ្នង ស	Sooty-headed Bulbul	*Pycnonotus aurigaster*	r				
428	873	523	ពពិចពុកមាត់លឿង	Stripe-throated Bulbul	*Pycnonotus finlaysoni*	r				
429	875	525	ចាបក្រច	Yellow-vented Bulbul	*Pycnonotus goiavier*	R				
430	877	527	ពពិចត្រចៀកឆ្នូត	Streak-eared Bulbul	*Pycnonotus blanfordi*	R				
431	883	532	ពពិចបំពង់កសទ្រូងលឿងចាស់	Puff-throated Bulbul	*Alophoixus pallidus*	r				
432	884	533	ពពិចបំពង់ក-សទ្រូងប្រផេះ	Ochraceous Bulbul	*Alophoixus ochraceus*	r				
433	889	539	ពពិចបៃតងភ្នែកប្រផេះ	Grey-eyed Bulbul	*Iole propinqua*	r				
434	892	543	ពពិចកំប៉ោយស្លាបបៃតងខ្មៅ	Ashy Bulbul	*Hemixos flavala*	r				
435	894	541	ពពិចភ្នំ	Mountain Bulbul	*Hypsipetes mcclellandii*	r (sw)				
436	895	544	ពពិចខ្មៅ	Black Bulbul	*Hypsipetes leucocephalus*	r,w				
437	897	693	ចាបដង្កូវចុងកន្ទុយស	Zitting Cisticola	*Cisticola juncidis*	r				
438	898	694	ចាបដង្កូវបន្ទលក្បាលលឿង	Bright-headed Cisticola	*Cisticola exilis*	r				
439	900	699	ចាបដង្កូវធំ	Brown Prinia	*Prinia polychroa*	r				
440	902	696	ចាបដង្កូវស្លាបត្រែះ	Rufescent Prinia	*Prinia rufescens*	r				
441	903	695	ចាបដង្កូវទ្រូងប្រផេះ	Grey-breasted Prinia	*Prinia hodgsonii*	R				
442	904	697	ចាបដង្កូវលឿង	Yellow-bellied Prinia	*Prinia flaviventris*	R				
443	905	698	ចាបដង្កូវចិញ្ចើមស	Plain Prinia	*Prinia inornata*	R				
444	906	869	ចាបកន្ទង់ចំហៀងខ្លួនត្នោត	Chestnut-flanked White-eye	*Zosterops erythropleurus*	w?				
445	907	871	ចាបកន្ទង់ភ្នែក-ស	Oriental White-eye	*Zosterops palpebrosus*	r				
446	912	706	ចាបតេតព្រៃអត់កន្ទុយ	Grey-bellied Tesia	*Tesia cyaniventer*	r (sw)		En		
447	913	709	ចាបជួនតាកន្ទុយកុត	Asian Stubtail	*Urosphena squameiceps*	?				

448	921	714	ចាបដូនតាទ្រូងអុជ	[Spotted Bush Warbler]	*Bradypterus thoracicus*	w				
449	925	690	ចាបដូនតាឆ្នូតចុងខ្នង	Lanceolated Warbler	*Locustella lanceolata*	p,w				
450	926	689	ចាបដូនតាចុងខ្នងច្រែះ	Rusty-rumped Warbler	*Locustella certhiola*	p,w				
451	927	686	ចាបដូនតាចិញ្ចើមខ្មៅ ស	Black-browed Reed Warbler	*Acrocephalus bistrigiceps*	p,W				
452	929	687	ចាបដូនតាវាលស្រែ	Manchurian Reed Warbler	*Acrocephalus tangorum*	w	Vu	En	LKL	
453	932	685	ចាបដូនតា	Oriental Reed Warbler	*Acrocephalus orientalis*	p,W				
454	934	683	ចាបដូនតាចំពុះធំ	Thick-billed Warbler	*Acrocephalus aedon*	p,w				
455	935	705	ចាបតេតភ្នំ	Mountain Tailorbird	*Orthotomus cuculatus*	r				
456	936	701	ចាបតេត	Common Tailorbird	*Orthotomus sutorius*	R				
457	937	702	ចាបតេតព្រៃ	Dark-necked Tailorbird	*Orthotomus atrogularis*	r				
458	940	667	ចាបដូនតាខ្នងត្នោត	Dusky Warbler	*Phylloscopus fuscatus*	p,w				
459	944	669	ចាបដូនតាតំបរក្រោមកន្ទុយក្រាស់	Radde's Warbler	*Phylloscopus schwarzi*	w				
460	950	679	ចាបដូនតាចិញ្ចើមលឿង	Yellow-browed Warbler	*Phylloscopus inornatus*	p,W				
461	952	671	ចាបដូនតាចំពុះធំវែង	Arctic Warbler	*Phylloscopus borealis*	p,w				
462	954	672	ចាបដូនតាឆ្នូតស្លាបពីរ	Two-barred Warbler	*Phylloscopus plumbeitarsus*	w?				
463	955	670	ចាបដូនតាក្បាលប្រផេះ	Pale-legged Leaf Warbler	*Phylloscopus tenellipes*	w				
464	957	674	ចាបដូនតាឆ្នូតក្បាលលឿងព្រលែត	Eastern Crowned Warbler	*Phylloscopus coronatus*	p?,w?				
465	960	676	ចាបដូនតាកន្ទុយ-ស	White-tailed Leaf Warbler	*Phylloscopus davisoni*	?r (sw)				
466	965	661	ចាបដូនតាកន្ទុយផ្ទិត	Plain-tailed Warbler	*Seicercus soror*	r				
469	964	661	ចាបដូនតាអូម៉ី	[Omei Warbler]	*Seicursus omeiensis*	r(sw)				
467	971	663	ចាបដូនតាបន្ទុលក្បាលត្នោត	Chestnut-crowned Warbler	*Seicercus castaniceps*	r (sw)				
468	976	664	ចាបដូនតាពោះលឿង-ក-ស	Yellow-bellied Warbler	*Abroscopus superciliaris*	r (e)				
469	977	691	ចាបក្រក	Striated Grassbird	*Megalurus palustris*	r		NT		
470	981	621	ចកវិកកំប៉ោយ ស	White-crested Laughingthrush	*Garrulax leucolophus*	R				
471	982	622	ចកវិកវិណ្ណទ្រូងខ្មៅ	Lesser Necklaced Laughingthru	*Garrulax monileger*	r				

472	987		ចកវិកកម្ពុជា	Cambodian Laughingthrush	*Garrulax ferrarius*	r (sw)				
473	993	625	ចកវិកខ្នងបៃតងបំពង់កខ្មៅ	Black-throated Laughingthrush	*Garrulax chinensis*	r				
474	994		ចកវិកក្បាលប្រផេះ	White-cheeked Laughingthrush	*Garrulax vassali*	r (ne)				
475	1019	591	ចាបដូនតាធំពុះធំ	Abbott's Babbler	*Malacocincla abbotti*	r				
476	1022	586	ចាបដូនតាទ្រូងលឿង	Buff-breasted Babbler	*Pellorneum tickelli*	r				
477	1024	583	ចាបដូនតាបំពង់កលឿង	Puff-throated Babbler	*Pellorneum ruficeps*	r				
478	1028	594	ចាបដូនតាបន្ទុលក្បាលស្រកា	Scaly-crowned Babbler	*Malacopteron cinereum*	r				
479	1031	596	ចកវិកតូច	Large Scimitar Babbler	*Pomatorhinus hypoleucos*	r				
480	1034	598	ចាបដូនតាធំចំពុះលឿងទុំ	White-browed Scimitar Babbler	*Pomatorhinus schisticeps*	r				
482	1046	604	ចាបដូនតាឆ្នូតកខ្មៅ	Streaked Wren Babbler	*Napothera brevicaudata*	r				
483	1049	606	ចាបដូនតាតូចអត់កន្ទុយ	Pygmy Wren Babbler	*Pnoepyga pusilla*	r (sw)				
485	1066	617	ចាបដូនតាទូរសព្ទ	Striped Tit Babbler	*Macronous gularis*	R				
486	1067		ចាបដូនតាមុខប្រផេះ	Grey-faced Tit Babbler	*Macronous kelleyi*	r (ne)				
487	1069	619	ចាបដូនតាបន្ទុលក្បាលត្នោតទុំ	Chestnut-capped Babbler	*Timalia pileata*	r				
488	1076	647	ចាបដូនតាត្រចៀកប្រាក់	Silver-eared Mesia	*Leiothrix argentauris*	r				II
489	1080	643	ចាបដូនតាក្បាលខ្មៅ	White-browed Shrike Babbler	*Pteruthius flaviscapis*	r				
490	1090	644	ចាបដូនតាស្លាបខៀវ	Blue-winged Minla	*Minla cyanouroptera*	r				
491	1103	[635]	ចាបដូនតាចិញ្ចើមខ្មៅវែង	Black-browed Fulvetta	*Alcippe grotei*	r				
493	1121		ចាបដូនតាកំប៉ោយភ្នែកខ្មៅ	Black-chinned Yuhina	*Yuhina nigrimenta*	r (ne)				
494	1122	640	ចាបដូនតាកំប៉ោយពោះលឿង	White-bellied Yuhina	*Yuhina zantholeuca*	R				
495	1126	658	សត្វស៊ីរុយចំពុះសេក	Grey-headed Parrotbill	*Paradoxornis gularis*	r (ne)				
496	1138	473	ក្រួចអិនទ្រូងឆាត	Australasian Bushlark	*Mirafra javanica*	r				
497	1141	474	ក្រួចអិន	Indochinese Bushlark	*Mirafra marionae*	R				
498	1145	475	ក្រួចអិនកំប៉ោយ	Oriental Skylark	*Alauda gulgula*	r				
499	1149	862	ចាបកន្ទុយចំពុះធំ	Thick-billed Flowerpecker	*Dicaeum agile*	r				

500	1151	863	ចាបកន្ទុំតូចលឿង	Yellow-vented Flowerpecker	*Dicaeum chrysorrheum*	r				
501	1155	866	ចាបកន្ទុំភក់	Plain Flowerpecker	*Dicaeum concolor*	r				
502	1156	868	ចាបកន្ទុំទ្រូងភ្លើង	Fire-breasted Flowerpecker	*Dicaeum ignipectus*	r				
503	1157	867	ចាបកន្ទុំខ្នងក្រហម	Scarlet-backed Flowerpecker	*Dicaeum cruentatum*	R				
504	1159	838	ចាបកន្ទុំបំពង់កត្នោតចាស់	Brown-throated Sunbird	*Anthreptes malacensis*	r				
505	1161	840	ចាបកន្ទុំបំពង់កត្នោតខ្ចី	Ruby-cheeked Sunbird	*Anthreptes singalensis*	r				
506	1162	841	ចាបកន្ទុំក-ស្វាយ	Purple-naped Sunbird	*Hypogramma hypogrammicum*	r (e)				
507	1164	842	ចាបកន្ទុំពោះក្រហម	Purple-throated Sunbird	*Nectarinia sperata*	r				
508	1165	843	ចាបកន្ទុំកោងកាង	Copper-throated Sunbird	*Nectarinia calcostetha*	r (sw)				
509	1166	844	ចាបកន្ទុំ	Olive-backed Sunbird	*Nectarinia jugularis*	R				
510	1167	845	ចាបកន្ទុំខៀវ	Purple Sunbird	*Nectarinia asiatica*	r				
511	1171	848	ចាបកន្ទុំខ្នងត្នោត	Black-throated Sunbird	*Aethopyga saturata*	r				
512	1172	849	ចាបកន្ទុំក្រហម	Crimson Sunbird	*Aethopyga siparaja*	r				
513	1175	852	ចាបកន្ទុំតូចពីងពាង	Little Spiderhunter	*Arachnothera longirostra*	r				
514	1181	858	ចាបកន្ទុំធំពីងពាង	Streaked Spiderhunter	*Arachnothera magna*	R (e)				
515	1182	876	ចាបអឺរ៉ុប	House Sparrow	*Passer domesticus*	r?				
516	1184	874	ចាបស្រុក	Plain-backed Sparrow	*Passer flaveolus*	R				
517	1185	873	ចាបផ្ទះ	Eurasian Tree Sparrow	*Passer montanus*	R				
518	1186	484	ខ្ញុំបដីព្រៃ	Forest Wagtail	*Dendronanthus indicus*	p,w				
519	1187	480	ខ្ញុំបដី ខ្មៅ ស	White Wagtail	*Motacilla alba*	p,w				
520			ខ្ញុំបដីមេគង្គលើ	Mekong Wagtail	*Motacilla samvaesnae*	r (ne)	NT			
521	1189	482	ខ្ញុំបដីពោះលឿង	Yellow Wagtail	*Motacilla flava*	P,w				
522	1190	481	ខ្ញុំបដីខ្នងប្រផេះ	Grey Wagtail	*Motacilla cinerea*	w				
523	1191	477	ក្រួចអិនជើងវែង	Richard's Pipit	*Anthus richardi*	p,W				
524	1192	477	ក្រួចអិនវាលស្រែ	Paddyfield Pipit	*Anthus rufulus*	r				

525	1196	476	ក្រួចអិនទ្រូងឆ្នូតខ្មៅ	Olive-backed Pipit	*Anthus hodgsoni*	p,w				
526	1197	478	ក្រួចអិនចុងខ្នងឆ្នូត	Red-throated Pipit	*Anthus cervinus*	w				
527	1204	878	ចាបពុកទ្រូងឆ្នូត	Streaked Weaver	*Ploceus manyar*	r		Vu		
528	1205	877	ចាបពុកទ្រូងត្នោត	Baya Weaver	*Ploceus philippinus*	r		NT	PARL	
529	1206	879	ចាបពុកទ្រូងលឿង	Asian Golden Weaver	*Ploceus hypoxanthus*	r	NT	Vu	ARL	
530	1207	880	ចាបមាស ឬ ចាបចង្រ្កង់ក្រហម	Red Avadavat	*Amandava amandava*	r		NT		
531	1209	881	ចាបចង្រ្កង់កន្ទុយមូល	Pin-tailed Parrotfinch	*Erythrura prasina*	?		NT		
532	1210	883	ចាបចង្រ្កង់ចុងខ្នងស	White-rumped Munia	*Lonchura striata*	r				
533	1211	885	ចាបចង្រ្កង់	Scaly-breasted Munia	*Lonchura punctulata*	R				
534	1213	886	ចាបចង្រ្កង់ក្បាលខ្មៅ	Black-headed Munia	*Lonchura malacca*	r			LKL	
535	1246	899	ចាបព្រៃវែង	Yellow-breasted Bunting	*Emberiza aureola*	p,w		NT		

A Field Guide to the BIRDS of CAMBODIA

សៀវភៅ "មគ្គុទ្ទេសក៍នៅតំបន់វាលឆ្ពោះទៅស្គាល់សត្វស្លាបនៃប្រទេសកម្ពុជា" ត្រូវបានបោះពុម្ពឡើងជាលើកទីពីរ ក្រោមការឧបត្ថម្ភដោយមូលនិធិរបស់ស្ថានទូតអង់គ្លេសតាមរយៈអង្គការ WCS។ ក្នុងគោលបំណងផ្តល់ជាបច្ច័យលើការយល់ដឹងពីសត្វស្លាបនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ជាពិសេសផ្សព្វផ្សាយនូវចំណេះដឹងថ្មីៗថែមទៀតដល់ស្រទាប់អ្នកសិក្សាទាំងឡាយក៏ដូចជាយុវ័យសម័យថ្មីដែលជាទំពាំងស្នងឫស្សីសំរាប់ប្រទេសជាតិទៅអនាគត។ នៅប្រទេសយើងអ្នកយល់ដឹងពីសត្វស្លាបនៅមានតិចតួចណាស់ ហើយការសិក្សាស្រាវជ្រាវក៏មិនទាន់មានលក្ខណៈទូលំទូលាយនៅឡើយដែរ ដូច្នេះការស្រាវជ្រាវបន្ថែមជារៀងរាល់ថ្ងៃ គឺជាតម្រូវការមួយដ៏មានតំលៃបំផុតសំរាប់ការយល់ដឹងពីសត្វស្លាបនេះ។ យើងខ្ញុំរង់ចាំទទួលនូវរាល់មតិទិទានកែលំអរដើម្បីអោយសៀវភៅនេះកាន់តែមានភាពសុក្រិតថែមទៀត នោះគឺដើម្បីអភិរក្សសត្វស្លាបនៅប្រទេសយើង។

WILDLIFE CONSERVATION SOCIETY